

ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรม
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสาวชญพร ณรงค์ทิพย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

EFFECTS OF ORGANIZING THAI READING ACTIVITIES BY USING SQP2RS STRATEGY
ON READING COMPREHENSION AND LITERATURE RESPONDING ABILITIES
OF EIGHTH GRADE STUDENTS

Miss Chananporn Narongthip

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Teaching Thai Language

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดย	นางสาวชนัญพร ณรงค์ทิพย์
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ อัญชลีสกุล)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขวัญพร ณรงค์ทิพย์ : ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2. (EFFECTS OF ORGANIZING THAI READING ACTIVITIES BY USING SQP2RS STRATEGY ON READING COMPREHENSION AND LITERATURE RESPONDING ABILITIES OF EIGHTH GRADE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.พรทิพย์ แข็งขัน, 160 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทย โดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสกับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและพัฒนาการการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 78 คน กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองซึ่งจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส และกลุ่มควบคุมซึ่งจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติ กลุ่มละ 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบบันทึกการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสและแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านแบบปกติ ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 32 คาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t และวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา   หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา   การสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

5583377127 : MAJOR TEACHING THAI LANGUAGE

KEYWORDS: SQP2RS STRATEGY / READING COMPREHENSION ABILITY / LITERATURE RESPONDING ABILITY

CHANANPORN NARONGTHIP: EFFECTS OF ORGANIZING THAI READING ACTIVITIES BY USING SQP2RS STRATEGY ON READING COMPREHENSION AND LITERATURE RESPONDING ABILITIES OF EIGHTH GRADE STUDENTS. ADVISOR: ASST. PROF. PORNTIP KHEANGKHAN, Ph.D., 160 pp.

The purposes of this research were to study and compare effects of organizing Thai reading activities by using SQP2RS strategy and Thai reading activities by using conventional instruction on reading comprehension and literature responding abilities growth of eight grade students. The subjects were 78 eight grade students in a semester 2 academic year 2013 at Hongsonsuksa school under the royal patronage in Meahongson. These subjects were divided into two groups; an experimental group which is organized Thai reading activities by using SQP2RS strategy and a control group organizing Thai reading activities by using conventional instruction. There were 39 students per each group. The instruments for collecting data were reading comprehension ability test and literature response journal. The instruments for experiment were SQP2RS strategy lesson plans and conventional instruction lesson plans. The duration of experiment was eight weeks. The total was 32 periods. The collected data were analyzed by arithmetic means, standard deviation, t-test and repeated measure ANOVA.

The results were as follows

- 1) Experimental group had higher reading comprehension ability after experiment than before stating an experiment at a .05 level of significance.
- 2) Experimental group had higher reading comprehension ability than control group at a .05 level of significance.
- 3) Experimental group had literature responding ability growth at a .05 level of significance.
- 4) Experimental group had higher literature responding ability growth than control group at a .05 level of significance.

Department: Curriculum and
Instruction

Student's Signature .....
Advisor's Signature .....

Field of Study: Teaching Thai Language

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แข็งขัน ผู้ซึ่งเป็นครูผู้ให้อย่างแท้จริง อาจารย์ทุ่มเทเวลา ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัยเพื่อให้งานของลูกศิษย์เป็นงานที่ดีพร้อม อีกทั้งยังให้ความรู้ แนวคิด และส่งเสริมให้ผู้วิจัยพัฒนาตนเองพร้อมกับหยิบยื่นโอกาสให้แก่ผู้วิจัยได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ นอกเหนือจากนี้ อาจารย์ยังให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตและการทำงานที่มีประโยชน์ และสอนให้ผู้วิจัยเข้าใจความหมายของความเป็นครูอย่างแท้จริง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สร้อยสน สกลรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ อัญชลีสกุล กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ สละเวลาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัยที่พัฒนาระบบวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์(e-thesis) ขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดรูปแบบวิทยานิพนธ์ให้ตรงตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากนิสัยที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 ต้องใช้ระบบดังกล่าวเป็นรุ่นแรก จึงประสบปัญหาบางประการ ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถแก้ไขภาษาและการอ้างอิงได้ในบางตำแหน่ง ผู้วิจัยจึงกราบขออภัยมาในโอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่เป็นกำลังสำคัญที่ผลักดันให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง อีกทั้งยังอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอขอบคุณคุณครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทุกท่านที่ให้ความสนใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2555 ทุกคนที่ได้ร่วมสร้างประสบการณ์ดีๆ ในการเรียนครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิณพนธ์ คงวิจิตรดี เพื่อนแท้ที่คอยให้กำลังใจและรับฟังเรื่องราว ขอขอบคุณประภาสินี ปิงใจ เพื่อนผู้เป็นต้นแบบสร้างแรงใจ และเป็นแรงผลักดันในการศึกษาต่อของผู้วิจัย ขอขอบคุณธนชพร พุ่มภชาติ ปาริฉัตร พลสมบัติ อรุพงษ์ บุญญาผลา ณัฐพล แจ้งอักษร และมยุเรศ โยบัวเทศ ผู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรที่ดีอยู่เสมอ และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้ และพี่ปริญญาเอก สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษาหลายๆ ท่านที่คอยเอื้อเพื่อ ช่วยเหลือให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณอาเร็วจริง รัตนวิชาที่เอื้อเพื่อที่พักจนจบการศึกษา และขอขอบคุณคุณวราเทพ รวมทั้งครอบครัวบารุงไทยทุกคนที่คอยดูแลและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

เหนือบุคคลใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อชนชัยและคุณแม่จิราภรณ์ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย ให้กำลังใจและสนับสนุนทุกอย่างในชีวิตของลูกคนนี้ ทุกคำสอนของพ่อและแม่ล้วนเป็นแรงใจแรงผลักดันให้ลูกประสบความสำเร็จได้ในวันนี้ ท้ายที่สุดขอขอบคุณคุณกนต์ปวีร์ คุณชนาภา พี่ชายและน้องสาวที่อยู่เคียงข้าง สร้างเสียงหัวเราะและดูแลกันด้วยดีเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญตาราง(ต่อ).....	ฉ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. คำถามการวิจัย	5
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
4. สมมติฐานการวิจัย.....	5
5. ขอบเขตของการวิจัย.....	7
6. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
7. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	10
บทที่ 2	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	12
1.1 กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส.....	12
1.1.1 การจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส	12
1.2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	14
1.2.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ	14
1.2.2. องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	14
1.2.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	15
1.2.4 การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	18
1.3 ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม	19

1.3.1 ความหมายของการตอบสนองต่อวรรณกรรม	19
1.3.2 การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม	19
1.3.3 เนื้อหาในการตอบสนองต่อวรรณกรรม	21
1.3.4 ระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม	23
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	25
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม.....	28
3. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	30
บทที่ 3	31
วิธีการดำเนินการวิจัย	31
1. การออกแบบการวิจัย.....	31
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
4.1 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
4.2 เครื่องมือการทดลอง.....	39
5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	41
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	42
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
7.1 ข้อมูลจากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	43
7.2 ข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้.....	43
บทที่ 4	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
1. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มทดลอง.....	44
2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	45

3. ผลการวิเคราะห์คะแนนและศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	46
4. ผลการวิเคราะห์คะแนนและเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	48
บทที่ 5	51
สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	51
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	51
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	52
5.2.1 ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2	52
5.2.2 ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	57
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	65
5.3.1. ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส	65
5.3.2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	66
รายการอ้างอิง	67
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก.....	73
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	73
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิด้านวรรณกรรมพื้นบ้าน	74
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย	75
ภาคผนวก ข.....	76
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	76
แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	77
แบบบันทึกการเรียนรู้.....	89
ภาคผนวก ค.....	93
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	93
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (กลุ่มทดลอง)	94

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านแบบปกติ (กลุ่มควบคุม)	112
ภาคผนวก ง	127
การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	127
ภาคผนวก จ.....	134
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	134
ภาคผนวก ฉ.....	151
ตัวอย่างบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	151
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	160

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แบบการวิจัย.....	31
ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของกลุ่มตัวอย่าง.....	34
ตารางที่ 3 จำนวนข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละระดับ	36
ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	41
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง	44
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	45
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	46
ตารางที่ 8 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (compound symmetry) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามแต่ละคู่ที่วัดซ้ำและความแปรปรวนของตัวแปรตามในการวัดซ้ำแต่ละครั้ง ..	46
ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Greenhouse – Geisser Epsilon.....	47
ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้วิธีของบอนเฟอร์โรนี.....	47
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	48
ตารางที่ 12 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (compound symmetry) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามแต่ละคู่ที่วัดซ้ำและความแปรปรวนของตัวแปรตามในการวัดซ้ำแต่ละครั้ง ..	49
ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Greenhouse – Geisser Epsilon.....	49
ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระหว่างกลุ่มของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีของบอนเฟอร์โรนี 50	

สารบัญตาราง(ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 15 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความสามารถในการอ่าน	128
ตารางที่ 16 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบบันทึกการเรียนรู้.....	129
ตารางที่ 17 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรม พื้นบ้านโดยใช้กลวิธีเอสพีคิวทอร์เอสและแบบปกติ.....	129
ตารางที่ 18 ค่าระดับความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความสามารถ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .79)	130
ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ของแบบบันทึกการเรียนรู้ (ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน = .702).....	133

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1 กราฟแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถใน การตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	48
แผนภาพที่ 2 กราฟเปรียบเทียบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถใน การตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	50

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นวิธีการสำคัญในการศึกษาหาความรู้ การปฏิบัติงาน การเสริมสร้างประสบการณ์ และความคิดที่ช่วยพัฒนาผู้อ่านไปสู่ความรอบรู้และความเจริญงอกงามทางสติปัญญา การอ่านจึงมีความสำคัญในระดับชาติและระดับสากล (วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์, 2539, p. 73; สุพรรณณี วราทร, 2545, p. 4) ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2553, p. 6) จึงมีนโยบายยกระดับพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ มาตรฐานสากลด้วยการส่งเสริมการอ่าน

การส่งเสริมทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพ ควรเริ่มต้นจากการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังที่ Boer & Dallmann (1978, p. 129) และสุพรรณณี วราทร (2545, p. 28) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถการอ่านในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (2551, p. 1) จึงระบุคุณภาพของนักเรียนทุกระดับชั้นว่า นักเรียนต้องมีความชำนาญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

แม้การอ่านเพื่อความเข้าใจจะเป็นทักษะสำคัญที่กำหนดให้จัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทุกระดับชั้นก็ตาม แต่ปัจจุบันกลับพบว่า นักเรียนไทยยังคงขาดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังผลการวิจัยขององค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือ OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) ซึ่งจัดให้มีโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ หรือ PISA (Programme for International Student Assessment) พบว่า ผลการประเมินด้านการรู้เรื่องการอ่าน ประจำปีพุทธศักราช 2552 นักเรียนไทยมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน กล่าวคือ นักเรียนร้อยละ 43 รู้เรื่องการอ่านอยู่ในระดับ 2 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนสามารถอ่านและบอกสาระจากการอ่านได้ เมื่อข้อความที่อ่านแสดงไว้อย่างชัดเจน ยิ่งไปกว่านั้นนักเรียนไทยยังสามารถนำความรู้ทั่วไปจากภายนอกมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านได้ในระดับต่ำ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554, p. 64) ปัญหาดังกล่าวสะท้อนว่า นักเรียนยังขาดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและไม่สามารถตอบสนองต่อเรื่องที่อ่านโดยการเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์ของตนเอง

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม ดังที่ Hancock (2000, pp. 332-335) และ Stearns (2000) กล่าวว่า นักเรียนจะตอบสนองต่อวรรณกรรม เมื่อมีความเข้าใจในการอ่านเป็นพื้นฐาน หากได้รับการส่งเสริมจากครู นักเรียนก็จะสามารถพัฒนาระดับการตอบสนองของตนเองในระดับที่สูงขึ้น โดยเกิดความรู้สึกร่วมเข้าใจพฤติกรรมของตัวละครและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับชีวิตจริง ซึ่งเป็นการเรียนรู้วรรณกรรมที่ถูกต้อง สอดคล้องกับที่ Thomson (1987, p. 167) ได้อธิบายหลักการเรียนรู้วรรณกรรมว่า *“การเรียนรู้วรรณกรรมคือ การเรียนกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ การตอบสนองเพื่อให้สามารถใช้กระบวนการเหล่านี้ได้อย่างอัตโนมัติ”*

การตอบสนองต่อวรรณกรรม หมายถึง กระแสของความรู้สึก ทศนคติและความคิดเห็นที่เกิดจากการอ่านวรรณกรรม และเป็นวิธีการหนึ่งในการทำความเข้าใจตัวบทโดยนำประสบการณ์ส่วนตัวมาเกี่ยวข้องและบรรยายความรู้สึกที่มีต่อถ้อยคำ ความคิด ตัวละครและเหตุการณ์ในเรื่อง ผู้อ่านแต่ละคนจะตอบสนองต่อวรรณกรรมแตกต่างกันไปตามศักยภาพ (Roberts, 1991, p. 3; Rosenblatt, 1994, p. 48; Smith, 1992, p. 113 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช, 2547 p. 46) ดังนั้น ครูจึงมีหน้าที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียน ดังที่ ศรีวิไล พลมณี (2545, pp. 126-142) กล่าวว่า ผลสำเร็จในการอ่านและตอบสนองต่อวรรณกรรมส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กล่าวคือ ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับวรรณกรรม โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เชื่อมโยงสาระจากการอ่านกับความรู้ ประสบการณ์ โลกทัศน์ของตนและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เป็นต้น

แนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นว่า หากครูภาษาไทยสามารถจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนได้ ย่อมทำให้วรรณกรรมมีความหมายต่อนักเรียน ดังที่ ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2544, p. 10) สุจรีต เพียรชอบและสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538, pp. 235-236) กล่าวว่า การสอนวรรณกรรมควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิด วิเคราะห์ตีความ และวิพากษ์วิจารณ์อย่างเสรีตามประสบการณ์ที่แตกต่างกันให้ได้มากที่สุด

Jana Echevarria, MarryEllen Vogt และ Deborah J. Short (2010) ศาสตราจารย์ทางด้านการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียได้พัฒนา SIOP model ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้ทุกวิชาและมีผู้นำไปใช้อย่างแพร่หลาย โดยในหนังสือ Making content comprehensible for secondary English learner: The SIOP model ได้นำเสนอวิธีการสอนเทคนิคการสอนและกลวิธีต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะภาษา ในที่นี้ผู้วิจัยได้พบกลวิธีซึ่งสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ คือ กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS strategy) ซึ่งกลวิธีนี้สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญ โดยการตั้งคำถาม หาคำตอบ ตรวจสอบและสรุปความรู้ความเข้าใจ

ในเรื่องที่อ่าน โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจจากการอ่านวรรณกรรมมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้เดิมของตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1: สํารวจเนื้อเรื่อง (survey)

นักเรียนสํารวจเนื้อเรื่องโดย สังเกตชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้นคำ หรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เพื่ออ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นที่ 2: ตั้งคำถาม (question)

นักเรียนและครูร่วมกันตั้งคำถามให้ครอบคลุมเรื่องที่อ่าน เพื่อกำหนดเป้าหมายในการอ่าน

ขั้นที่ 3: คาดคะเนคำตอบ (predict)

นักเรียนคาดคะเนคำตอบของคำถามทุกข้อที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 เพื่อตอบคำถามเบื้องต้น จากการสํารวจเนื้อเรื่องในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 4: อ่านเนื้อเรื่อง (read)

นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด เพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามทุกข้อที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 5: ตอบสนอง (respond)

นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และความรู้สึกเพิ่มเติมเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 ให้ครบถ้วน แล้วเปรียบเทียบคำตอบที่คาดคะเนไว้ในขั้นที่ 3 เพื่อสรุปประเด็นที่ได้เรียนรู้อะไรเพิ่มเติม รวมทั้งตั้งคำถามใหม่ให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่อ่านมากขึ้น แล้วช่วยกันตอบคำถามนั้นอีกรอบ

ขั้นที่ 6 : สรุป (summarize)

นักเรียนนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมดด้วยตนเอง แล้วเปรียบเทียบกับคำตอบที่คาดคะเนไว้ในขั้นที่ 3 และคำตอบที่ทุกคนในชั้นเรียนร่วมกันตอบสนองในขั้นที่ 5 เพื่อสรุปความรู้เข้าใจ แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ เพื่อแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากการอ่านวรรณกรรม

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของกลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอสข้างต้นพบว่า ในทุกขั้นตอนของกลวิธีนี้ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมได้ เพราะทุกขั้นตอนของกลวิธีนี้เน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วรรณกรรมตามความสนใจของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นที่ 3 คาดคะเนคำตอบ ขั้นที่ 5 ตอบสนอง และขั้นที่ 6 สรุป ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและทัศนคติจากการอ่านวรรณกรรมอย่างอิสระนับเป็นจุดเด่นของกลวิธีนี้ซึ่งแตกต่างจากการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติที่ครูส่วนใหญ่จัดการเรียนรู้การอ่านวรรณกรรมคือ มุ่งให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมเพื่อตอบคำถามที่ครูกำหนดให้ และยึดคำตอบของครูเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเท่านั้น

เมื่อศึกษางานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจพบว่ามีกรนำกลวิธี เทคนิค รูปแบบการจัดการเรียนการสอนต่างๆ มาใช้แก้ปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจ เช่น กลวิธีไอเคไฟว์อาร์ (หิรัญญา อุปลัมภ์, 2540) กลวิธีสแกนแอนด์รีน (ศุภวรรณ สัจจพิบูล, 2547) เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (ศรีจันทร์รัตน์ ห้อธิวงศ์, 2539) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (ปารีชาติ ตามวงศ์, 2550) เป็นต้น ผลจากการวิจัยพบว่า กลวิธี เทคนิคและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ นั้น สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้สูงขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีผู้วิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและยังไม่มีงานวิจัยในประเทศที่นำกลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอส (SQP2RS strategy) มาใช้ในการพัฒนาการอ่าน ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาขั้นตอนต่างๆ ของกลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอสแล้วพบว่า ในทุกขั้นตอนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมให้แก่ นักเรียนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำกลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอสมาใช้ในการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. คำถามการวิจัย

การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้หรือไม่อย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสของกลุ่มทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติของกลุ่มควบคุม
3. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขึ้นจากแนวคิด ดังต่อไปนี้

Echevarria, Vogt & Short (2010, p. 100) กล่าวว่า กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสสามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนผ่านขั้นตอนต่างๆ เช่น การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านและการคาดคะเนคำตอบด้วยหลักเหตุผล ซึ่งเป็นการสร้างความหมายในการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน เป็นต้น และเมื่อนักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วสามารถตอบคำถามและสรุปความรู้ความเข้าใจในเรื่อง โดยการเชื่อมโยงความรู้จากการอ่านวรรณกรรมกับประสบการณ์และความรู้เดิมของตนได้ ย่อมทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรม

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาขั้นตอนของกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสพบข้อมูลดังนี้ การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเริ่มตั้งแต่ขั้นที่ 1 สืบหาเนื้อเรื่อง เพราะนักเรียนได้สร้างความเข้าใจในเนื้อเรื่องเบื้องต้น จากการสังเกตชื่อเรื่อง รูปภาพ คำที่มีการเน้นและอื่นๆ ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม เพราะนักเรียนได้ตั้งคำถามตามความสนใจที่เกิดจากการอ่านสืบหาเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 3 คาดคะเนคำตอบ เพราะนักเรียนได้คาดคะเนคำตอบตามความเข้าใจจากการอ่านสืบหาเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง เพราะนักเรียนจะได้อ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียด เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและหาเหตุการณ์มาสนับสนุนคำตอบของตนให้ถูกต้อง ขั้นที่ 5 ตอบสนอง เพราะนักเรียนได้ทบทวนและเขียนคำตอบที่ถูกต้องโดยใช้ความรู้ความเข้าใจจากการอ่านอย่างละเอียด นอกจากนี้ ยังมีส่วนร่วมในการตั้งคำถามใหม่และช่วยกันแสดงความเข้าใจเพื่อตอบคำถามและขั้นที่ 6 สรุป เพราะนักเรียนได้สรุปความรู้ความเข้าใจเนื้อเรื่องด้วยตนเอง

การพัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมเริ่มตั้งแต่ขั้นที่ 1 สํารวจเนื้อเรื่อง เพราะนักเรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ของตนเองเชื่อมโยงกับชื่อเรื่อง ตัวอักษรที่มีการเน้นและรูปภาพที่นักเรียนสังเกตเห็นว่า นักเรียนกำลังจะได้ศึกษาหรือต้องศึกษาอะไรเพิ่มเติมจากเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม เพราะนักเรียนได้ตั้งคำถามอย่างหลากหลายตามความสนใจ ขั้นที่ 3 คาคณะเน คำตอบ เพราะนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกหรือนำประสบการณ์ของนักเรียนมาคาคณะเน คำตอบ ขั้นที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง เพราะนักเรียนได้วิเคราะห์เนื้อเรื่องอย่างละเอียด และสามารถนำความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 5 ตอบสนอง เพราะนักเรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มเติมข้อมูล โดยการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเพื่อตอบคำถามให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุดและขั้นที่ 6 สรุป เพราะนักเรียนได้สรุปความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง และยังมีการเขียนบันทึกการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อเนื้อเรื่อง เหตุการณ์สำคัญ พฤติกรรมตัวละคร แนวคิดและข้อคิดโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของนักเรียนได้อย่างอิสระ

การศึกษาแนวคิดและขั้นตอนของกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส มีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 34 (เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน) สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรจัดกระทำ คือ

- 1) การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้เอสคิวพีทิวอาร์เอส
- 2) การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติ

5.2.1 ตัวแปรตาม คือ

- 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2) ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

5.3 สารการเรียนรู้ที่นำมาจัดการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาวรรณกรรมพื้นบ้าน รหัสวิชา ท22201 ซึ่งเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้แก่ วรรณกรรมพื้นบ้าน จำนวน 8 เรื่อง แบ่งเป็น วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา จำนวน 4 เรื่อง คือ 1) มะเมียะ 2) เจ้าสุวัตรกับนางบัวคำ 3) หงส์หิน และ 4) นกกระจาบ และวรรณกรรมพื้นบ้านไทใหญ่ จำนวน 4 เรื่อง คือ 1) ตำนานรักขุนสามลอและนางอุเป้ม 2) อะลองหอยขาว 3) นางชมพู่กับเจ้าแสงเมือง และ 4) ไอ่ยกั้นพม่า โดยวรรณกรรมพื้นบ้านทั้งหมด โรงเรียนคัดสรรมาให้ให้นักเรียนอ่าน เพราะทุกเรื่อง มีตัวละครที่อายุใกล้เคียงกับนักเรียน และมีเหตุการณ์สำคัญในเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริง รวมทั้งยัง สอดแทรกข้อคิด ทักษะชีวิตที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

6. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยตามขั้นตอนที่ Echevarria, Vogt & Short พัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนเป็นให้เป็นผู้อ่านที่มีความเชี่ยวชาญและสร้างความหมายในการเรียนรู้วรรณกรรมให้นักเรียน โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ในวรรณกรรมอย่างอิสระ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สํารวจเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม ขั้นที่ 3 คาดคะเนคำตอบ ขั้นที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 5 ตอบสนอง และขั้นที่ 6 สรุป

การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ครูทั่วไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านวรรณกรรม โดยใช้วิธีการสอนและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งใช้สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ใช้กิจกรรมในการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เช่น การสนทนาในชั้นเรียน การให้นักเรียนดูรูปภาพ หรือการฟังเพลงเกี่ยวกับวรรณกรรมที่เป็นบทเรียน เป็นต้น เพื่อให้ นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ในการเรียน เตรียมความพร้อมก่อนเรียนและเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักเรียนกับเรื่องที่กำลังจะได้เรียนรู้ในคาบเรียนปัจจุบัน

ขั้นที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

ใช้วิธีการสอน หรือเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การอภิปราย การใช้คำถาม การค้นคว้าและทำรายงาน และการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น เพื่อให้ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ ติความ ประเมินค่าและนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ขั้นที่ 3 สรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของวรรณกรรมที่อ่าน โดยใช้แผนผังกราฟิก การตอบคำถาม หรือการทำแบบฝึกหัดเพื่อสรุปความรู้ความเข้าใจจากการอ่านวรรณกรรม

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอ่านและเข้าใจ เนื้อเรื่องของวรรณกรรม วัดได้จากคะแนนการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดขึ้นตามแนวคิดของ Raygor & Raygor ซึ่งแบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำตามตัวอักษรที่ผู้เขียนนำเสนอ
2. ความเข้าใจระดับตีความ (interpretative comprehension) หมายถึง ความสามารถในการหาความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ในเนื้อเรื่อง และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง
3. ความเข้าใจระดับประยุกต์ (applied comprehension) หมายถึง ความสามารถในการประเมินค่าความคิดของผู้เขียน และสามารถนำความคิดนั้นมาสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้อ่านรวมถึงสามารถนำความคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่และแก้ปัญหาได้

ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการแสดงความรู้ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึกและความคิดเห็นที่เกิดขึ้นจากการอ่านวรรณกรรม วัดได้จากการประเมินบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Brown & Stephen ซึ่งแบ่งความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับข้อเท็จจริง (factual level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนแสดงความเข้าใจเบื้องต้น โดยอธิบายเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องอย่างสั้นๆ
2. ระดับความรู้สึกร่วม (empathic level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนอธิบายพฤติกรรมตัวละคร หรือสถานการณ์ในเรื่อง โดยพยายามทำความเข้าใจพฤติกรรมตัวละครหรือเหตุการณ์นั้นๆ
3. ระดับการวิเคราะห์ (analytical level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนอธิบายองค์ประกอบของเรื่องอย่างละเอียดลึกซึ้ง เช่น การใช้สัญลักษณ์ การสร้างตัวละคร การกำหนดสถานการณ์ เป็นต้น
4. ระดับการเห็นใจ (sympathetic level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละคร หรือสถานการณ์ในเรื่องอย่างเข้าใจลึกซึ้ง

5. ระดับการวิจารณ์ (critical level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนอธิบายข้อดี ข้อด้อยของเรื่องอย่างละเอียดชัดเจน ดีความและสรุปคุณค่าของเรื่อง

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 (เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

7.ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสในระดับชั้น และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
2. ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการตอบสนองต่อวรรณกรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส

1.1.1 การจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส

1.2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.2.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.2.2 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.2.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.2.4 การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.3 ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

1.3.1 ความหมายของการตอบสนองต่อวรรณกรรม

1.3.2 การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

1.3.3 เนื้อหาในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

1.3.4 ระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส

กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS strategy) พัฒนาขึ้นโดย Jana Echevarria & MaryEllen Vogt (2009) ศาสตราจารย์ทางด้านการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย กลวิธีนี้สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญ สามารถตั้งคำถาม หาคำตอบ ตรวจสอบ และสรุปความความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจจากการอ่านวรรณกรรมแล้วนำมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตน เพื่อคาดคะเนคำตอบและตอบคำถาม กลวิธีนี้ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ในชั้นเรียน โดยการให้นักเรียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ในวรรณกรรมได้อย่างอิสระในทุกขั้นตอน กลวิธีนี้จึงสามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรม

1.1.1 การจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส

การจัดกิจกรรมการอ่านตามกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสของ Echevarria, Vogt และ Short (2008, pp. 71-73; 2010, p. 100) ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจเนื้อเรื่อง (survey)

- 1.1 ครูมอบหมายบทอ่านให้นักเรียนทุกคน
- 1.2 นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องแบบผ่านๆ โดยให้สังเกตชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้นคำ หรือรูปภาพประกอบ ภายในเวลา 1-3 นาที
- 1.3 นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่นักเรียนสำรวจพบในบทอ่านกับความรู้ และประสบการณ์ของตนเอง เพื่อกำหนดเป้าหมายในการศึกษาเนื้อเรื่องเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2: ตั้งคำถาม (question)

- 2.1 นักเรียนจับคู่หรือแบ่งกลุ่ม แล้วร่วมกันตั้งคำถามประมาณ 2-3 คำถาม ที่นักเรียนคาดว่าจะสามารถหาคำตอบได้จากเนื้อเรื่องที่อ่านสำรวจ
- 2.2 นักเรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มนำเสนอคำถามบนกระดาน
- 2.3 นักเรียนและครูร่วมกันทำสัญลักษณ์ไว้หลังคำถามที่ซ้ำกัน
- 2.4 นักเรียนและครูร่วมกันพัฒนาคำถามใหม่เพื่อทดแทนคำถามเดิมที่ซ้ำกัน
- 2.5 นักเรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มบันทึกคำถามทั้งหมดลงในใบงาน

ขั้นที่ 3: คาดคะเนคำตอบ (predict)

3.1 นักเรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มร่วมกันคาดคะเนคำตอบของคำถามทุกข้อที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 โดยร่วมกันแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์เพื่อสนับสนุนคำตอบ

3.2 นักเรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มบันทึกคำตอบที่ได้จากการคาดคะเนทั้งหมดลงในงาน

ขั้นที่ 4: อ่านเนื้อเรื่อง (read)

4.1 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น อ่านรายบุคคล จับคู่อ่าน หรือแบ่งกลุ่มอ่านตามความสนใจ เป็นต้น โดยครูกำหนดเวลาในการอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

4.2 ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้เน้นข้อความในเรื่องที่อ่าน หรือจดบันทึกข้อความที่นักเรียนคิดว่าเป็นคำตอบ หรือสามารถสนับสนุนคำตอบของคำถามทุกข้อที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 5: ตอบสนอง (respond)

5.1 นักเรียนนำเสนอคำตอบของคำถามทุกข้อ

5.2 นักเรียนร่วมกันเปรียบเทียบคำตอบในขั้นนี้กับคำตอบที่คาดคะเนไว้ในขั้นที่ 3

5.3 นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการอภิปรายเพิ่มเติมเพื่อสรุปคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุดของคำถามทุกข้อในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 6 : สรุป (summarize)

6.1 นักเรียนสรุปความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านด้วยวิธีการต่างๆ

6.2 นักเรียนนำเสนอผลงานการสรุปความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ครูและนักเรียนร่วมพิจารณาความถูกต้อง

1.2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.2.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

นักวิชาการหลายท่าน (Block, Gambrell & Pressley, 2002, pp. 4-5; Farrell, 2009 p. 27; Farris, 2004, p. 321; Grabe & Stoller, 2002, p. 18; Miller, 1990, pp. 108-110; Ruddell, 2002 p. 105; Smith, 1992, pp. 168-174; ศรีวิไล พลมณี, 2545, pp. 135-136; สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2537, p. 88) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ สรุปได้ว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการรับความหมายจากสัญลักษณ์ ตัวอักษร คำ ประโยค หรือข้อความที่ปรากฏในสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่าน โดยผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางภาษาหลายระดับพร้อมกัน เพื่อจับใจความสำคัญและตีความแนวคิดให้ได้ใกล้เคียงกับเจตนาารมณ์ อารมณ์ ความคิดและจุดประสงค์ของผู้เขียน และสรุปความหมายใหม่เป็นความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตน

1.2.2 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจมิใช่กระบวนการที่เกิดขึ้นเพียงผู้อ่านได้สัมผัสภาษาทางตัวอักษรเท่านั้น แต่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบอื่นๆ เพื่อพัฒนาระดับความสามารถในการอ่านให้มีประสิทธิภาพในการเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น William, Harris & Smith (1986 pp. 227-228), Scotte & Gray (1957 pp. 35-37) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่คล้ายคลึงกันไว้ ดังนี้

1.2.2.1 องค์ประกอบเกี่ยวกับผู้อ่าน ได้แก่

1.2.2.1.1 ความสามารถทางด้านภาษา หมายถึง

ความสามารถในการเขียน การเข้าใจความหมายของตัวอักษร คำใหม่ๆ ประโยค หรือสัญลักษณ์ในบริบทต่างๆ รวมถึงการสะกดคำและการออกเสียงคำได้อย่างถูกต้อง

1.2.2.1.2 ความสามารถในการคิด หมายถึง ความสามารถในการตีความเพื่อให้ทราบความหมายแฝง แนวคิด หรือจุดประสงค์ของผู้เขียน รู้วิธีการเรียบเรียงประโยคและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค

1.2.2.1.3 ความรู้รอบตัวของผู้อ่าน หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้รอบตัว เช่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองนั้นทางการเมือง เป็นต้น มาช่วยทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและเชื่อมโยงกับบทอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

1.2.2.1.4 ประสบการณ์เดิมในเรื่องที่อ่าน หมายถึง

ความสามารถในการหลอมรวมความคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์เดิมของตน

1.2.2.1.5 เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน หมายถึง เจตคติที่มีต่อสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านแต่ละคนมีเหตุผลและความต้องการในการอ่านที่แตกต่างกัน ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกวิธีการอ่าน ดังนั้น เมื่อต้องการอ่าน ผู้อ่านต้องทราบว่า ตนกำลังอ่านอะไร อ่านเพื่ออะไรและจะเลือกวิธีอ่านอย่างไรให้เหมาะสม

1.2.2.2 องค์ประกอบภายนอก ได้แก่

1.2.2.2.1 ลักษณะของบทอ่าน เช่น ลักษณะของคำประพันธ์
ฉันทลักษณ์ ความสั้นยาวของเนื้อเรื่อง เป็นต้น

1.2.2.2.2 ปัจจัยทางด้านร่างกาย เช่น สุขภาพของร่างกาย
อารมณ์ จิตใจ เป็นต้น

1.2.2.2.3 สภาพแวดล้อม เช่น บรรยากาศในการอ่าน แสงสว่าง
อากาศ เป็นต้น

1.2.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งที่สามารถบอกระดับความสามารถทางพฤติกรรมของผู้อ่านได้ว่า ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ในระดับพื้นฐานหรือในระดับสูง นักการศึกษาแบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

Bromley (1992, p. 114) แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension)

หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจความหมายของข้อความตามคำที่ปรากฏ ซึ่งผู้อ่านเคยจำได้ ระลึกได้ การอ่านในระดับนี้ไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดมากนัก

2) ความเข้าใจระดับตีความ (interpretation comprehension)

หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการสรุปความหมายจากเรื่องที่อ่านได้ โดยอาศัยประสบการณ์ในการลงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

3) ความเข้าใจระดับประเมินค่า (evaluative comprehension)

หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการวิเคราะห์ข้อความที่ได้อ่านว่า สิ่งที่อ่านนั้นถูกต้องหรือไม่ควรเชื่อหรือไม่

Boer & Dallmann (1978, pp. 408-411) แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ คือ

1) ระดับข้อเท็จจริง (factual level) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนกล่าวออกมาโดยตรง ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ การรู้ความหมายของคำการจับใจความสำคัญ การเลือกรายละเอียดสำคัญ การดำเนินการตามคำสั่งหรือทิศทาง การเรียงลำดับเหตุการณ์ และการหาความเป็นจริงจากเรื่อง

2) ระดับตีความ (interpretative level) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้หรือกล่าวถึงโดยตรง ผู้อ่านต้องใช้ข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงไว้โดยนัย ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ การสรุปและรวบรวมเรื่องอ่าน การรู้ความหมายโดยทั่วไปของเรื่องที่อ่าน การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า การเข้าใจสำนวนภาษา การเปรียบเทียบ และการอธิบายอุปนิสัยของพฤติกรรมตัวละครในเรื่อง

3) ระดับประเมินค่า (evaluative level) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านและประสบการณ์ของตนเองในการพิจารณาตัดสินและประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนเขียน ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การพิจารณาจากเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อ การพิจารณาความเหมาะสม คุณค่า การยอมรับสิ่งที่อ่าน และการชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง

Lapp & Flood (1983, p. 136) แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านอย่างตรงไปตรงมาตามที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน

2) ความเข้าใจระดับตีความและอ้างอิงสรุป (inferential comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจความหมายโดยนัยของข้อความที่อ่าน โดยการอาศัยข้อมูลต่างๆ มาช่วยพิจารณาตัดสินข้อความนั้นๆ

3) ความเข้าใจระดับวิจารณ์ (critical comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการตัดสินและประเมินค่าข้อความที่อ่าน โดยการอาศัยความคิด ประสบการณ์ของตน รวมทั้งความเข้าใจในระดับที่ 1 และ 2 มาช่วยพิจารณาตัดสินข้อความนั้น

Raygor & Raygor (1985 p. 67) แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension)

หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำตามตัวอักษรที่ผู้เขียนนำเสนอ

2) ความเข้าใจระดับตีความ (interpretative comprehension)

หมายถึง ความสามารถในการหาความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ในเนื้อเรื่อง และสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง

3) ความเข้าใจระดับประยุกต์ (applied comprehension)

หมายถึง ความสามารถในการประเมินค่าความคิดของผู้เขียนและสามารถนำความคิดนั้นมาสัมพันธ์กับประสบการณ์ของตน รวมทั้งสามารถนำความคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่และแก้ปัญหาได้

Miller (1990, p. 1) แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1) ความเข้าใจระดับตัวอักษร หรือข้อเท็จจริง (literal or factual comprehension) ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ สามารถบอกใจความสำคัญในแต่ละอนุเขตบอกรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญในแต่ละอนุเขต เรียงลำดับเหตุการณ์ และปฏิบัติตามคำแนะนำได้

2) ความเข้าใจระดับตีความ หรือสรุปลงความเห็น (interpretation or inferential comprehension) ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ สามารถตอบคำถามโดยใช้การตีความ อ้างอิง สรุปความ ทำนายความ เข้าใจอารมณ์และจุดประสงค์ของผู้เขียน ย่อความจากสิ่งที่อ่านเข้าใจความเป็นเหตุเป็นผล สรุปใจความสำคัญได้

3) ระดับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ (critical reading) ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน เปรียบเทียบสิ่งที่อ่าน แปลความหมายของเรื่อง บอกความโน้มเอียงของผู้เขียน และบอกเทคนิคที่ผู้เขียนใช้ในงานได้

4) ระดับการอ่านอย่างสร้างสรรค์ หรือการนำไปใช้ (creative reading) ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาใช้ในการแก้ปัญหา นำกิจกรรมที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ และนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเขียนอย่างสร้างสรรค์

เมื่อผู้วิจัยพิจารณาระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามคุณภาพของผู้เรียนที่ปรากฏในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบรายละเอียดดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

“จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที้อ่าน อธิบายความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที้อ่าน วิเคราะห์จำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุนและข้อคิดเห็นจากบทความที้อ่าน ระบุข้อสังเกต การชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน อ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์อย่างหลากหลายและประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต”

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

“สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที้อ่านในระดับที่ยากขึ้น วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นที้อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที้อ่าน สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง”

คุณภาพของผู้เรียนข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกเกณฑ์การแบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของ Raygor & Raygor (1985 p. 67) เป็นแนวทางในการวัดระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดดังกล่าว

1.2.4 การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยทำให้ครูทราบถึงระดับพฤติกรรมการอ่านที่มีการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการเรียนรู้และการฝึกฝน รวมทั้งสามารถตัดสินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้อย่างถูกต้องและชัดเจน โดยอาศัยเครื่องมือที่มีความเหมาะสม Aebersold & Field (1997 pp. 812-813) ได้ยกตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวัดการอ่าน เช่น แบบทดสอบปรนัย แบบทดสอบอัตนัย การทดสอบคำศัพท์ การวัดตามสภาพจริง การเขียนบันทึก แบบสังเกตและอื่นๆ การเลือกใช้เครื่องมือในการวัดแต่ละประเภท ครูควรคำนึงถึงระดับความสามารถของนักเรียนเพื่อให้ได้การประเมินที่เที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

Finocchiaro & Sako (1983 pp. 97-98) กล่าวว่า เครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่นิยมใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ แบบทดสอบ ซึ่งมีอยู่ 3 แบบ ดังนี้ 1) แบบทดสอบอัตนัย 2) แบบทดสอบปรนัย และ 3) แบบทดสอบกึ่งปรนัย โดย Harris & Sipay (1990 p. 27), Heaton (1990 p. 27), สุณีย์ สิงห์ประไพ (2534 p. 44), อัจฉรา วงศ์โสธร (2538, p. 67) ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า แบบทดสอบที่นิยมใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (multiple choices) เพราะเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง เพราะกำหนดข้อถูกต้องไว้ชัดเจน สามารถประเมินผลได้ง่าย และใช้เวลาในการทำแบบทดสอบน้อย รวมทั้งยังสามารถตั้งคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาหลายๆ ด้าน และสามารถใช้วัดกับผู้สอบทุกระดับ การสร้างแบบทดสอบปรนัยเพื่อวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ดีควรคำนึงถึงระดับความยากง่ายที่สอดคล้องเหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ และศักยภาพของนักเรียนด้วย

1.3 ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

1.3.1 ความหมายของการตอบสนองต่อวรรณกรรม

นักวิชาการหลายท่าน (Bleich, 1994, p. 134; Rosenblatt, 1994, p. 48; Smith, 1992, p. 113 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p. 46) ได้ให้ความหมายของการตอบสนองต่อวรรณกรรม สรุปได้ว่า การตอบสนองต่อวรรณกรรม หมายถึง ปฏิบัติทางความรู้สึกของผู้อ่านที่เกิดขึ้นจากการอ่านวรรณกรรม โดยผู้อ่านสามารถจะแสดงความเข้าใจ ความคิดเห็น ความรู้สึกและทัศนคติที่เกิดจากการอ่านวรรณกรรมนั้นๆ เพื่อสร้างประสบการณ์การอ่านจากประสบการณ์ของตนเอง โดยความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมนี้แตกต่างกันตามศักยภาพ ความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

1.3.2 การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

Miller (2001 pp. 78-79 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p. 47) อธิบายว่า การเสริมสร้างนักเรียนให้เกิดการตอบสนองต่อวรรณกรรม ประกอบด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) การวิเคราะห์ (analysis)

ขั้นตอนนี้การให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ตัวบทอย่างละเอียด โดยการพิจารณาทุกถ้อยคำและเหตุผลในการปรากฏของถ้อยคำนั้นว่า ถ้อยคำดังกล่าวหมายถึงอะไร และทำไมผู้เขียนจึงใช้ถ้อยคำนั้น หากเปลี่ยนแปลงไปใช้คำอื่นจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไปหรือไม่

2) การสร้างปฏิกริยาต่อตัวบท (interaction with the text)

ขั้นตอนนี้ควรให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าตัวบทนั้นเป็นเสมือนสมบัติของผู้อ่านจะตีความตัวบทอย่างไรก็ได้ เพื่อให้นักเรียนแสดงความรู้สึกต่อวรรณกรรมอย่างแท้จริงและเป็นธรรมชาติ โดยผสานประสบการณ์ส่วนหนึ่งของตนหลอมรวมกับตัวบทนั้น

3) การสร้างสรรค์ (creation)

ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนแสดงความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์จากวรรณกรรม โดยการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์และมีเอกลักษณ์

นอกจากกระบวนการดังกล่าวแล้ว Hancock (2000, pp. 37-38 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547 p. 47), Rosenblatt(1994 อ้างถึงใน Runkel, 2000) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนบันทึกการตอบสนองในรูปแบบการเขียนบันทึกการเรียนรู้ว่า เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีการตอบสนองต่อวรรณกรรม เพราะการเขียนบันทึกการเรียนรู้วรรณกรรมเป็นการส่งเสริมให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการแสดงการโต้ตอบ แลกเปลี่ยนความรู้สึก และมีประสบการณ์ร่วมกับตัวละครได้โดยบันทึกการเรียนรู้ซึ่งมีให้เลือกใช้อยู่หลากหลายรูปแบบ

Hancock (2000, pp 37-38 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547 p. 48) จำแนกประเภทบันทึกการเรียนรู้เป็น 5 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1) บันทึกการเรียนรู้แบบเน้นปฏิกริยาตอบสนองต่อวรรณกรรม (literature response journal) เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระที่เกิดขึ้นจากการอ่านวรรณกรรม เป็นรูปแบบการเขียนที่ไม่มีโครงสร้าง ผู้เขียนจะบันทึกความคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นมากกว่าการระลึกลักษณะเหตุการณ์ในเรื่อง

2) บันทึกการเรียนรู้แบบสนทนา (dialogue journal) เป็นการเขียนในเชิงสนทนาอย่างต่อเนื่องระหว่างผู้อ่านกับผู้อ่านอีกคนหนึ่ง โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณกรรมที่ผู้อ่านผู้อ่านอีกคนหนึ่งนั้นอาจเป็นเพื่อนคู่หู ครู หรือคนอื่นๆ เช่น นักศึกษาคู ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และผู้ชำนาญทางการศึกษา

3) บันทึกการเรียนรู้แบบเน้นบทบาทตัวละคร (character journal) เป็นการเขียนโดยการสมมติว่า ตนเป็นตัวละครหนึ่งในวรรณกรรม แล้วเขียนแสดงปฏิกริยาตอบสนองที่มีต่อวรรณกรรมนั้น โดยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งเป็นผู้เล่าเรื่อง และดึงดูจิตใจผู้อ่านด้วยคุณลักษณะของตัวละครและเหตุการณ์ของเรื่อง

4) บันทึกการเรียนรู้สองรายการ (double entry draft) เป็นการเขียนในพื้นที่ที่มีการแบ่งออกเป็นสองคอลัมน์ ผู้อ่านจะบันทึกข้อความที่อ้างอิงจากรวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านซ้ายและบันทึกปฏิกิริยาตอบสนองต่อข้อความและข้อมูลดังกล่าวในด้านขวา

5) บันทึกการเรียนรู้จากการอ่าน (reading log) เป็นการเขียนบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง และเขียนวิจารณ์สั้นๆ เป็นบันทึกที่มีลักษณะไม่เป็นการ และมิข้อกำหนดในการเขียนน้อย

ทั้งนี้ Hancock (2000, pp. 206-230 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547 p. 49) ได้เน้นความสำคัญของบันทึกการเรียนรู้แบบเน้นปฏิกิริยาตอบสนองต่อวรรณกรรม (literature response journal) ซึ่งเป็นรูปแบบการเขียนที่ไม่มีโครงสร้างว่า ทำให้นักเรียนสามารถเขียนบันทึกความคิด ความรู้และแสดงความคิดเห็นที่เกิดจากการอ่านวรรณกรรมได้อย่างอิสระมากกว่าบันทึกการเรียนรู้ประเภทอื่นๆ

สรุปได้ว่า การตอบสนองต่อวรรณกรรมสามารถพัฒนาได้โดยให้นักเรียนวิเคราะห์หัตถ์อย่างละเอียด ส่งเสริมให้มีโอกาสสร้างปฏิกิริยาต่อหัตถ์ แสดงความรู้ความเข้าใจต่อเรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์และการเขียนบันทึกการเรียนรู้

1.3.3 เนื้อหาในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

การตอบสนองต่อวรรณกรรม เป็นความสามารถของผู้อ่านในการแสดง ความเข้าใจ กระแสความรู้สึก ทศนคติและความคิดเห็นที่เกิดขึ้นจากการอ่านวรรณกรรมซึ่งมีความแตกต่างกันตามตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้น เนื้อหาในการตอบสนองต่อวรรณกรรมจึงมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้อ่านด้วยเช่นกัน นักวิชาการด้านวรรณกรรมได้อธิบายเนื้อหาในการตอบสนองต่อวรรณกรรม ดังนี้

Probst (1984 pp. 59-57 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547 p. 49) จำแนกเนื้อหาเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การตอบสนองต่อบุคคล (personal) เป็นการตอบสนอง โดยการบรรยายความรู้สึกของตนที่มีต่อตัวละครในเรื่อง
2. การตอบสนองต่อประเด็นในเรื่อง (topical) เป็นการตอบสนอง ต่อหัวข้อหรือประเด็นที่ปรากฏในเรื่อง โดยเปรียบเทียบความคิดของตนกับความคิดของผู้เขียน
3. การตอบสนองโดยการตีความ (interpretive) เป็นการพยายาม เข้าใจความหมายของวรรณกรรมและพฤติกรรมตัวละคร

4. การตอบสนองต่อรูปแบบ (form) เป็นการตอบสนองต่อการใช้ถ้อยคำ เช่น เสียงของคำ จังหวะของคำ จินตภาพที่เกิดจากการใช้คำ เป็นต้น

5. การตอบสนองต่อประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม (boarder literary concern) เช่น ประวัติผู้เขียน ลักษณะการทำงานของผู้เขียน ประวัติวรรณกรรม เป็นต้น

Hancock (2000, pp. 336-337 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช, 2547 p.50) จำแนกเนื้อหาบันทึกการเรียนรู้เป็น 12 ประเภท ดังนี้

1. การเข้าใจ (understanding) เป็นการแสดงความเข้าใจของผู้อ่านที่มีต่อตัวละครและโครงเรื่อง สามารถสรุปเนื้อเรื่องได้และสะท้อนการตีความของตนเองที่มีต่อเรื่อง
2. การพินิจตัวละคร (character introspection) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านพยายามแสดงความเข้าใจความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมของตัวละคร
3. การทำนายเหตุการณ์ (predicting events) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านแสดงการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องว่าน่าเชื่อถือหรือไม่ มีความเป็นไปได้หรือไม่
4. การตั้งคำถาม (questioning) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านสะท้อนให้เห็นว่ายังไม่เข้าใจเหตุการณ์ในเรื่องอย่างชัดเจน
5. การแสดงความรู้สึกร่วมกับตัวละคร (character identification) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านมีความรู้สึกร่วมกับตัวละคร โดยนำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับตัวละครตัวนั้น
6. การเชื่อมโยงบทเรียนกับชีวิต (text to life connections) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านแสดงการเชื่อมโยงเรื่องราว หรือตัวละครในวรรณกรรมกับชีวิตจริงของตน
7. การประเมินค่าตัวละคร (character assessment) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านแสดงการตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำ หรือค่านิยมของตัวละคร โดยใช้ค่านิยมของตน หรือมาตรฐานทางพฤติกรรมเป็นเครื่องวัด
8. การเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของเรื่อง (story involvement) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านมีปฏิกิริยาต่อฉาก แนวคิด เหตุการณ์ หรือความรู้สึกที่มีต่อวรรณกรรม
9. การเปรียบเทียบองค์ประกอบทางวรรณศิลป์ (literary elements) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านแสดงความรู้ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบทางวรรณศิลป์ โดยเปรียบเทียบกับความรู้ของผู้อื่น หรือวรรณศิลป์ในวรรณกรรมเรื่องอื่นๆ
10. การเชื่อมโยงกับตัวบท (text to text connections) เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านเชื่อมโยงเรื่องราวที่อ่านในปัจจุบันกับเรื่องราวอื่นๆที่เคยอ่านมาแล้ว

11. การตอบสนองที่ออกนอกประเด็น (reader/ writer digression)

เป็นการตอบสนองที่ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาต่อวรรณกรรมอย่างไม่มีจุดมุ่งหมาย

12. การตอบสนองลักษณะอื่นๆ (additional response options)

เป็นการตอบสนองที่มีเนื้อหานอกเหนือไปจากที่กำหนดซึ่งผู้อ่านจะเกิดการตอบสนองในประเด็นอื่นๆ ที่เพิ่มเติมกว่านี้ได้

1.3.4 ระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

Thomson (1987, pp. 185-225 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p.51) แบ่งความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมเป็น 6 ระดับ สรุปได้ ดังนี้

1) การแสดงความสนใจแต่ยังไม่เกิดการไตร่ตรอง การตอบสนองระดับนี้ผู้อ่านจะแสดงความสนใจเนื้อเรื่อง พฤติกรรมตัวละครและองค์ประกอบอื่นๆ แต่ยังไม่แสดงการคิดไตร่ตรองเกี่ยวกับสิ่งที่แสดงการตอบสนอง

2) การเกิดความรู้สึกร่วม การตอบสนองระดับนี้ผู้อ่านจะแสดงจินตนาการเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและแสดงความรู้สึกที่มีต่อตัวละคร

3) การวิเคราะห์ การตอบสนองระดับนี้ผู้อ่านจะวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร ตลอดจนสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ และผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์นั้นๆ

4) การพิจารณาเหตุการณ์สำคัญและพฤติกรรมตัวละคร การตอบสนองระดับนี้ผู้อ่านจะแสดงความเข้าใจเกี่ยวกับความซับซ้อนของเหตุการณ์ในเรื่องและพฤติกรรมของตัวละคร

5) การทบทวนเนื้อเรื่องและสรุปความหมาย การตอบสนองระดับนี้ผู้อ่านจะพิจารณาทบทวนเนื้อเรื่องและแสดงทัศนคติของตนที่มีต่อวรรณคดี

6) การเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่อง การตอบสนองระดับนี้ผู้อ่านจะตีความเนื้อเรื่องและแสดงความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่อง

Brown & Stephen (1995 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเรืองเวช, 2547 p. 239) แบ่งความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1) ระดับข้อเท็จจริง (factual level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนแสดงความเข้าใจเบื้องต้น โดยอธิบายเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องอย่างสั้นๆ
- 2) ระดับความรู้สึกร่วม (empathic level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนอธิบายพฤติกรรมตัวละคร หรือสถานการณ์ในเรื่อง โดยพยายามทำความเข้าใจพฤติกรรมตัวละคร หรือเหตุการณ์นั้นๆ
- 3) ระดับการวิเคราะห์ (analytical level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนอธิบายองค์ประกอบของเรื่องอย่างละเอียดลึกซึ้ง เช่น การใช้สัญลักษณ์ การสร้างตัวละคร การกำหนดสถานการณ์ เป็นต้น
- 4) ระดับการเห็นใจ (sympathetic level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละคร หรือสถานการณ์ในเรื่องอย่างเข้าใจลึกซึ้ง
- 5) ระดับการวิจารณ์ (critical level) หมายถึง ผู้อ่านสามารถเขียนอธิบายข้อดี ข้อด้อยของเรื่องอย่างละเอียดชัดเจน ดีความและสรุปคุณค่าของเรื่อง

เมื่อผู้วิจัยพิจารณาระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมตามคุณภาพของผู้เรียนที่ปรากฏในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบรายละเอียดดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

“จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน อธิบายความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์จำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุนและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน ระดับข้อสังเกต การชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน อ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์อย่างหลากหลายและประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต”

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

“สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น
วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผล
ประกอบ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน สรุปความรู้และข้อคิด
จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง”

คุณภาพของผู้เรียนข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกเกณฑ์ประเมินระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมตามแนวคิดของ Brown & Stephen (1995 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547 p. 239) เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดดังกล่าว

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Jana Echevarria, MarryEllen Vogt และ Deborah J. Short (2010) กล่าวว่า กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส สามารถใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมได้ แต่ไม่ปรากฏงานวิจัยในประเทศไทยที่ใช้กลวิธีนี้ในจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรม แต่มีงานวิจัยที่นำเทคนิค กลวิธี และรูปแบบการเรียนการสอนอื่นๆ มาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรม ดังนี้

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ศิริวรรณ อินทร์พ่วง (2540) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีสอนแบบซีไออาร์ซีที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนอุตรดิตถ์ จำนวน 87 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 42 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบซีไออาร์ซีมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

หิรัญญา อุปถัมภ์ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบโอเคไฟว์อาร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย จำนวน 1 ห้องเรียน 45 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบโอเคไฟว์อาร์ มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ

จิตรารภรณ์ ต้วงจุมพล (2543) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 56 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 26 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก และมีทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ศุภวรรณ สัจจพิบูล (2547) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 50 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีและมีความสามารถสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

พรรณณา เพิ่มพูล (2549) ได้ศึกษาผลการของการเรียนการสอนด้วยกลวิธี การอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม จังหวัดยโสธร จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 50 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี การอ่านแบบร่วมมือมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีและมีความสามารถสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ปาริชาติ ตามวงศ์ (2550) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 87 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 43 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 44 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองต่อวรรณกรรมมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาสูงกว่าก่อนการทดลอง และกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

สุรรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จำนวน 87 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 43 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 44 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

Donald (1967) ได้ศึกษาผลของการใช้กลวิธีกลวิธี SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับ 7 จำนวน 31 คน โรงเรียน Minnesota parochial ผลการวิจัยพบว่า กลวิธี SQ3R สามารถพัฒนานักเรียนให้จับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว ตีความสัญลักษณ์ และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับเรื่องที่อ่านได้ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่านระดับสูงและมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ

Kamil (2004) ได้ศึกษาผลของการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับ 8 ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ภาษา จำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

Kucan & Beck (1997) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิค think aloud ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุม และมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ

Williams (2005) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลของการใช้แผนผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า การใช้แผนผังกราฟิกสามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ เนื่องจากการใช้แผนผังกราฟิกทำให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างของเรื่องที่อ่าน ตีความสัญลักษณ์ วิเคราะห์เหตุและผลของสถานการณ์ต่างๆที่ปรากฏในเรื่องได้อย่างเป็นระบบ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นพบว่า เทคนิค กลวิธีและรูปแบบการเรียนการสอนต่างๆ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ทั้งสิ้น รวมทั้งทุกงานวิจัยยังเลือกใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวัดก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กลวิธีเอสควิทูอาร์เอสเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเลือกใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช (2547) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจ และการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 34 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 17 คนและกลุ่มควบคุม จำนวน 17 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองได้ โดยนิสิตกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

Beach (1980, p. 96) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านกับการตอบสนองต่อวรรณกรรม ผลการศึกษาพบว่า ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านแต่ละคนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม กล่าวคือเมื่อผู้อ่านได้มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นจากการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่อ่านจะส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ลึกซึ้งยิ่ง และมีการตอบสนองต่อวรรณกรรมที่ดีขึ้นอีกด้วย

Cullinan (1989) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลของการใช้กิจกรรม Reader theatre ที่มีต่อความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมและเจตคติในการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า การใช้กิจกรรม Reader theatre สามารถพัฒนาการตอบสนองต่อวรรณกรรมและเจตคติในการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านของนักเรียนกลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญ

Stearns (2000 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p.64) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเขียนตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนระดับ 6 ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่แตกต่างกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอนวรรณกรรม และการเขียนตอบสนองต่อวรรณกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 6 จำนวน 199 คน จำนวน 6 ชั้นเรียน ผู้วิจัยให้

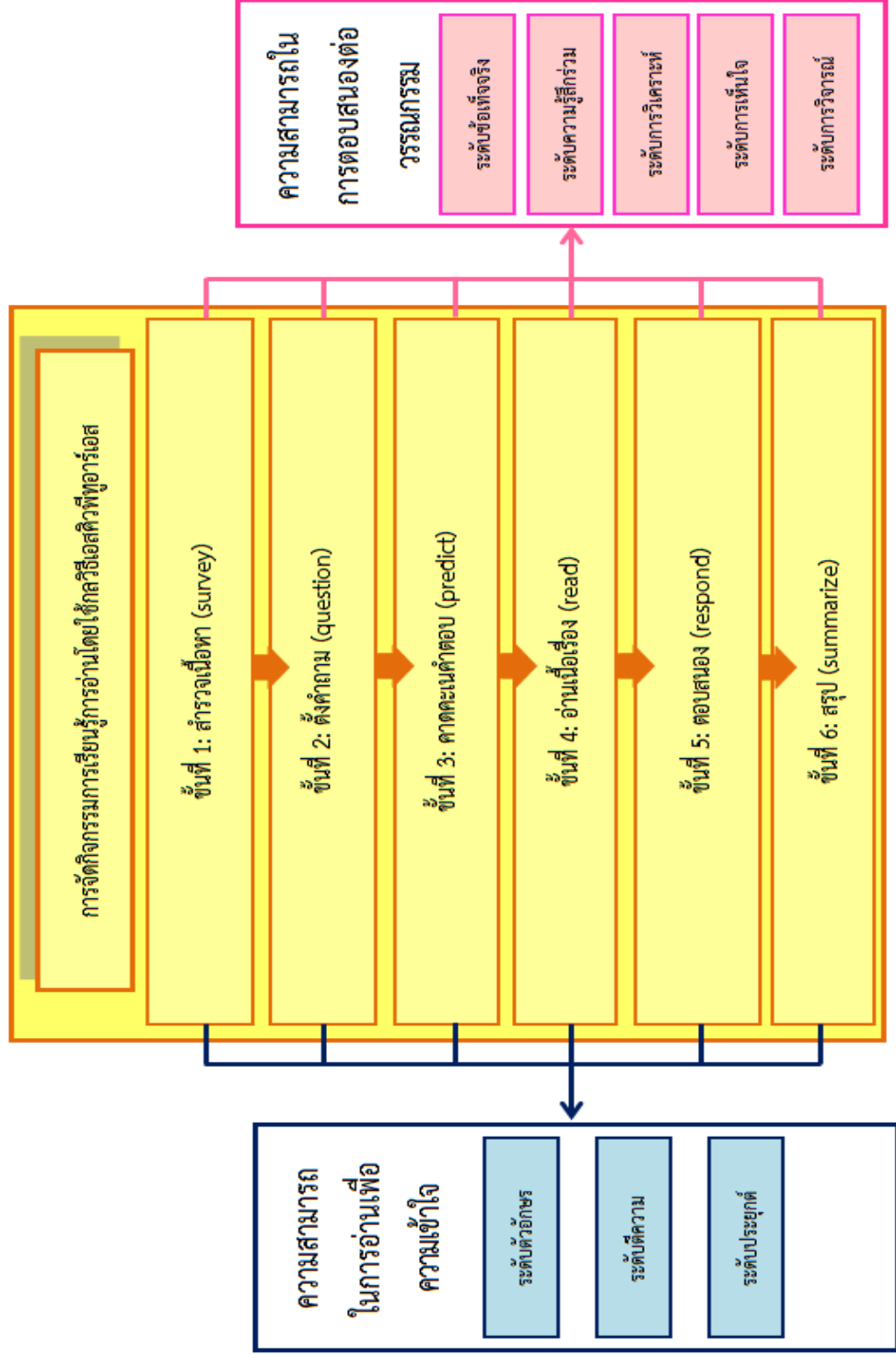
นักเรียนเขียนตอบสนองต่อนวนิยายแนวสมจริงขนาดสั้นเรื่องหนึ่ง แล้วนำงานเขียนตอบสนองของนักเรียนมาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความคิดของนักศึกษา ความเข้าใจในการอ่านและลักษณะการสอนของครู ความซาบซึ้งทางสุนทรียภาพเป็นประสบการณ์ส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นกับตัวบทมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่านในระดับสูง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นพบว่า นักวิจัยใช้แบบบันทึกการเรียนรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบบันทึกการเรียนรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยใช้วัดหลังการทดลองครั้งที่ 2, 4, 6 และ 8

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การออกแบบการวิจัย
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. การสร้างเครื่องมือการวิจัย
5. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1.การออกแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (quasi - experimental research) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติ โดยมีแบบการวิจัย 2 แบบ คือ 1) แบบวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (pre-test and post-test experimental and control group design) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของตัวแปรตามความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของทั้งสองกลุ่ม และ 2) แบบอนุกรมสมมูลเวลา (equivalent times series design) เพื่อศึกษาพัฒนาการและเปรียบเทียบพัฒนาการของตัวแปรตามความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของทั้งสองกลุ่ม แบบการวิจัยแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบการวิจัย

กลุ่ม	วัดก่อน การทดลอง	ครั้งที่								วัดหลัง การทดลอง
		1	2	3	4					
C	A ₁	o	B ₁	o	B ₂	o	B ₃	o	B ₄	A ₂
E	A ₁	x	B ₁	x	B ₂	x	B ₃	x	B ₄	A ₂

C	แทน	กลุ่มควบคุม
E	แทน	กลุ่มทดลอง
O	แทน	การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติ
X	แทน	การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส
A ₁	แทน	การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลอง
A ₂	แทน	การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลอง
B ₁ - B ₄	แทน	การวัดความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 ศึกษากลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS strategy) จากหนังสือ Making content comprehensible for secondary english learners: The SIOP model (Echevarria et al., 2010) และหนังสือ 99 Ideas and activities for teaching english learners with the SIOP model (Echevarria & Vogt, 2008) รวมถึงเอกสาร บทความและงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส

2.2 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรม หลักการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการตอบสนองต่อวรรณกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเกณฑ์ประเมินความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

2.3 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาวรรณกรรมพื้นฐานที่จะดำเนินการทดลองในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นฐาน

3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 (เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยมีเหตุผลดังนี้

3.2.1 สถานศึกษาแห่งนี้เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ประเภทสหศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 (เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีการจัดห้องเรียน แบบความสามารถของนักเรียน จึงทำให้สามารถเลือกห้องเรียนที่มีระดับความรู้และความสามารถใกล้เคียงกันเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่า t (t -test)

3.2.2 ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาแห่งนี้ มีนโยบายสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

3.2.3 ผู้วิจัยเป็นครูประจำการของสถานศึกษาแห่งนี้ จึงทราบบริบทของนักเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้การทดลองและเก็บข้อมูลการวิจัยสะดวกรวดเร็ว

3.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนจำนวน 6 ห้อง มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละห้อง

3.3.2 เลือกห้องเรียนที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใกล้เคียงกันมากที่สุดจำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ห้องเรียน ม.2/1 และ ม.2/2

3.3.3 นำค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของห้องเรียน ม.2/1 และห้องเรียน ม.2/2 มาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์โดยทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample test) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ม.2/1	39	80.51	5.89		
ม.2/2	41	79.12	5.40	1.10	0.137*

*p< .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของกลุ่มตัวอย่างห้องเรียน ม.2/1 และห้องเรียน ม.2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 142)

3.3.4 กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มทดลอง คือ ห้องเรียน ม.2/1 จำนวน 39 คน และกลุ่มควบคุม คือ ห้องเรียน ม.2/2 จำนวน 39 คน แล้วจัดให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติ

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด ดังนี้

4.1.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ใช้วัดความสามารถของการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.1.2 แบบบันทึกการเรียนรู้ ใช้วัดความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม หลังจากการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยครั้งที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้าน จำนวน 16 แผน

4.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านโดยใช้กลวิธีเอสพีคิวทอร์เอส สำหรับกลุ่มทดลอง จำนวน 8 แผน

4.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านแบบปกติสำหรับกลุ่มควบคุม จำนวน 8 แผน

รายละเอียดของการสร้างเครื่องมือในการวิจัยแต่ละประเภทยังมีดังนี้

4.1 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามขั้นตอน ดังนี้

4.1.1.1 ศึกษาหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4.1.1.2 นำวรรณกรรมพื้นบ้านเรื่องที่คุณผู้วิจัยไม่ได้นำมาทดลอง ได้แก่ เรื่องกำก๋ำดำ ช้างโพรงกับนางผมหอม เตโชยาโมนางยี่สังกอน นางปลาบุง นกหงส์สา มาปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวรรณกรรมพื้นบ้านจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 74) เพื่อพิจารณาเลือกเรื่องที่จะนำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกวรรณกรรมพื้นบ้านเรื่องนางยี่สังกอน เพราะมีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ มีความยาวเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และมีข้อคิดที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

4.1.1.3 นำวรรณกรรมพื้นบ้านเรื่องนางยี่สังกอน มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ตามกรอบแนวคิดของ Raygor & Raygor (1985 p. 67) ซึ่งแบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับประยุกต์ เนื่องจากมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 รวมถึงขอคำปรึกษาเรื่องกำหนดจำนวนข้อของแบบวัดที่เหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้วิจัยควรสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนข้อกับระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามกรอบแนวคิดที่กำหนด ได้ข้อสรุปจำนวนข้อที่เหมาะสมสำหรับการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละระดับแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละระดับ

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	จำนวน
ระดับตัวอักษร	10
ระดับตีความ	10
ระดับประยุกต์	10
รวม	30

4.1.1.4 สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยแบบวัดที่สร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (multiple choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจชุดเดียวกันทั้งก่อนและหลังการทดลอง เนื่องจากการวัดทั้งสองครั้งมีระยะเวลาห่างกัน 2 เดือน

4.1.1.5 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องในการใช้ภาษาและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.1.1.6 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทยหรือสาขาวิชาภาษาไทย หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 75) ตรวจสอบพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (content validity) ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาและข้อคำถาม แล้วนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยวรรณิ์ แกมเกตุ (2551, p. 221) คือ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ค่าIOC= 0.67-1) (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 128) ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่า ควรแก้ไขข้อความในตัวเลือกข้อ ก. ของแบบวัดข้อ 14 จาก “เชื้อฟุ้งคำสั่งของผู้เป็นแม่” เป็น “เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งของผู้เป็นแม่” เพื่อให้สอดคล้องกับตัวเลือกข้ออื่นๆ

4.1.1.7. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 39 คน ซึ่งมีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 คาบ (50 นาที) ผลการทดลองใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจพบว่า นักเรียนเข้าใจข้อคำถามเป็นอย่างดีและสามารถทำแบบวัดได้ภายในเวลาที่กำหนด

4.1.1.8. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจผ่านการทดลองใช้ในข้อ 4.1.1.7 มาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูกและ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก แล้วคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ค่าระดับความยากง่าย (degree of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์แบบสอบ (Test Analysis Program: TAP) แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยศิริชัย กาญจนวาสี (2552, pp. 97,225) คือ มีค่าเที่ยงตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ค่าระดับความยากง่ายระหว่าง .20 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .79 ค่าระดับความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .28 - .79 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .25 - .53 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 130-132) เมื่อพิจารณาค่าระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกดังกล่าวพบว่า ข้อสอบทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.1.1.9. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 77)

4.1.2 แบบบันทึกการเรียนรู้

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบบันทึกการเรียนรู้ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1.2.1 ศึกษาหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แบบบันทึกการเรียนรู้ประเมินการตอบสนองต่อวรรณกรรม แล้วเลือกใช้แบบบันทึกการเรียนรู้ประเภทเน้นปฏิบัติการตอบสนองต่อวรรณกรรม (literature response journal) เพราะมีผู้นิยมใช้มากที่สุดในการประเมินการตอบสนองต่อวรรณกรรม (Hancock, 2000, pp. 206-230 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเรือง, 2547 p. 47)

4.1.2.2 สร้างแบบบันทึกการเรียนรู้ โดยออกแบบให้นักเรียนเขียนแสดง ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือความคิดเห็นอย่างอิสระ

4.1.2.3 นำแบบบันทึกการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมและนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.1.2.4 แบบบันทึกการเรียนรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทยหรือ สาขาวิชาภาษาไทย หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 75) ตรวจสอบความชัดเจนของการใช้ภาษาในการสื่อความ แล้วนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยวรรณิ แกมเกตุ (2551, p. 221) คือ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลพบว่า แบบบันทึกการเรียนรู้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ค่าIOC= 1) (รายละเอียดอยู่ใน ภาคผนวก ง หน้า 129)

4.1.2.5 นำแบบบันทึกการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ พิจารณาอีกครั้ง

4.1.2.6 ศึกษาหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ประเมินการตอบสนองต่อ วรรณกรรม และพิจารณาเลือกใช้เกณฑ์ประเมินระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม ตามแนวคิดของ Brown & Stephens (1995 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p. 239) ซึ่งแบ่ง ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมเป็น 5 ระดับ คือ 1) ระดับข้อเท็จจริง (factual level) 2) ระดับความรู้สึกร่วม (emphatic level) 3) ระดับการวิเคราะห์ (analytic level) 4) ระดับการเห็น ใจ (sympathetic level) และ 5) ระดับการวิจารณ์ (critical level) เนื่องจากมีความสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

4.1.2.7 นำแบบบันทึกการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 39 คน ซึ่งมีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ในการใช้ภาษา ผลการทดลองใช้แบบบันทึกการเรียนรู้พบว่า นักเรียนเข้าใจคำชี้แจงเป็นอย่างดีและ สามารถเขียนบันทึกการเรียนรู้ได้ภายในเวลาที่กำหนด

4.1.2.8 ตรวจสอบความตรงในการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมตามเกณฑ์ประเมินระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมตามแนวคิดของ Brown & Stephen (1995 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p. 239) และหาค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยผู้วิจัยและครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 1 คน วิเคราะห์เนื้อหาในแบบบันทึกการเรียนรู้ที่นำไปทดลองใช้ (try out) ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำคะแนนที่ได้จากทั้ง 2 คน มาคำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยศิริชัย กาญจนวาสิ (2552, p. 97) คือ มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .05 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบบันทึกการเรียนรู้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ .702 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 133)

4.1.2.9 นำแบบบันทึกการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นและเกณฑ์ประเมินระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมตามแนวคิด Brown & Stephen (1995 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p. 239) เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (ตัวอย่างแบบบันทึกการเรียนรู้อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 89-92)

4.2 เครื่องมือการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้าน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม วรรณกรรมพื้นบ้าน ของโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

4.2.2 ศึกษาเนื้อเรื่องวรรณกรรมพื้นบ้านซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทย จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ มะเมียะ เจ้าสุวัตกับนางบัวคำ หงส์หิน นกกระจาป ตำนานรักขุนสามลอและนางอุเป้ม อะลองหอยขาว นางชมพู่กับเจ้าแสงเมืองและไฉ่ยี่ กั้นพม่า เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้าน

4.2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านที่กำหนดไว้ในข้อ 4.2.2 จำนวน 16 แผน คือ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส สำหรับกลุ่มทดลองจำนวน 8 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านแบบปกติสำหรับกลุ่มควบคุม จำนวน 8 แผน แต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2 คาบ

4.2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านที่สร้างขึ้นทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณา แล้วนำไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยวรรณิ์ แกมเกตุ (2551, p. 221) มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ค่าIOC= 1) (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 129) ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่า เนื้อเรื่องวรรณกรรมในเอกสารประกอบการเรียนที่ให้นักเรียนอ่าน ควรคงคำศัพท์เดิมจากต้นฉบับไว้ ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนเป็นภาษาทางการ เช่น คำว่า “ผัว” ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนเป็น “สามี” เพราะเป็นเอกลักษณ์ของวรรณกรรมที่บ้าน

4.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน แล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

4.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 39 คน ซึ่งมีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเวลาและกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านที่จัดทำขึ้น ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอส พบปัญหาในการจัดกิจกรรมขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม คือ จำนวนข้อที่กำหนดให้นักเรียนตั้งคำถามมากเกินไป ทำให้ได้คำถามซ้ำกันและไม่หลากหลาย ส่งผลให้ต้องใช้เวลามากในการตอบคำตอบร่วมกันในขั้นที่ 4 ตอบสนอง ส่วนผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านแบบปกติพบว่า ไม่ประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมแต่ประการใด

4.2.7 นำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอสของกลุ่มทดลองมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำว่า ควรลดข้อคำถามให้น้อยลงเพื่อให้คำถามครอบคลุมและรอบด้านมากขึ้น ควรระบุประเด็นในการตั้งคำถามให้นักเรียนในแต่ละกลุ่ม โดยซ้ำกันได้ไม่เกิน 2 กลุ่ม และหากเกิดปัญหาการตั้งคำถามซ้ำกันให้แก้ปัญหาโดยให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ช่วยกันตั้งคำถาม (ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม อยู่ในภาคผนวก ค หน้า 94)

4.2.8 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมที่บ้านด้วยตนเอง ทั้ง 16 แผน แล้วบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ทุกคาบเพื่อนำมาอภิปรายผลการวิจัย

5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ส่งหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการดำเนินการทดลอง

5.2 วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่สร้างขึ้น ใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 คาบ (50 นาที) จากนั้นวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t -test) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ม.2/1	39	23.62	3.29	-0.35	0.347*
ม.2/2	39	23.90	3.00		

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 จัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยตามแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านของกลุ่มทดลองจำนวน 8 แผน และกลุ่มควบคุมจำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ (100 นาที) รวมทั้งหมด 32 คาบ กลุ่มละ 2 คาบต่อสัปดาห์ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้นาน 8 สัปดาห์ โดยบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ทุกคาบ เพื่อนำไปใช้อธิบายผลการวิจัย

5.4 วัดความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยตามแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้าน โดยใช้แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 2, 4, 6 และ 8 รวม 4 ครั้ง แล้วตรวจแบบบันทึกการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์ประเมิน

ระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมตามแนวคิดของ Brown & Stephen (1995 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547 p. 239)

5.5 วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลอง (post-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งเป็นฉบับเดียวกับฉบับที่ใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลอง (pre-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 คาบ (50 นาที)

5.6 นำคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง และคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านทั้ง 4 ครั้ง มาวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (statistical package for the social science: SPSS version 11.5) โดยดำเนินการดังนี้

6.1 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.2 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.3 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำ (repeated measure ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.4 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของทั้งสองกลุ่มด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำ (repeated measure ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ข้อมูลจากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

7.1.1 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

7.1.2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

7.2 ข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

7.2.1 ผลการวิเคราะห์คะแนนและศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

7.2.2 ผลการวิเคราะห์คะแนนและเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธี เอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรม ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนการทดลอง	39	23.62	3.29		
หลังการทดลอง	39	27.74	1.65	-8.39	0.000*

*p < .05

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธี เอสคิวพีทิวอาร์เอสมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 143)

2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	39	27.74	1.65	7.91	0.000*
กลุ่มควบคุม	39	24.43	2.04		

*p < .05

จากตารางที่ 6 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทย โดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 144)

3. ผลการวิเคราะห์คะแนนและศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนและศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำ (repeated measure ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 7- 10 ดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

บันทึกการเรียนรู้	ค่าสถิติ		
	n	$\bar{x}$	S.D.
ครั้งที่ 1	39	1.62	.81
ครั้งที่ 2	39	2.33	.77
ครั้งที่ 3	39	3.23	.77
ครั้งที่ 4	39	3.77	.90

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยในแต่ละครั้งเพิ่มขึ้นจากครั้งก่อน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.62 - 3.77 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง .77 - .90 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 145)

ตารางที่ 8 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (compound symmetry) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามแต่ละคู่ที่วัดซ้ำและความแปรปรวนของตัวแปรตามในการวัดซ้ำแต่ละครั้ง

การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น	Mauchly's W	df	Sig.
	.685	5	.016*

*p < .05

จากตารางที่ 8 พบว่า การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองทั้ง 4 ครั้ง ไม่เป็น compound symmetry (Mauchly's test of sphericity = .685 p-value = .016) ซึ่งหมายถึง ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามแต่ละคู่ที่วัดซ้ำและความแปรปรวนของตัวแปรตามในการวัดซ้ำแต่ละครั้งต่างกัน จึงต้องแปลผลความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองจากค่าสถิติที่มี

การปรับแก้ degree of freedom โดยใช้สถิติ Greenhouse – Geisser Epsilon (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 145)

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Greenhouse – Geisser Epsilon

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
Greenhouse – Geisser Epsilon	sum of square	degree of freedom	mean square		
Treatments	106.481	2.462	43.257	170.231	.000*
Residual	23.769	93.541	-.254		

*p < .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองทั้ง 4 ครั้ง มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 146)

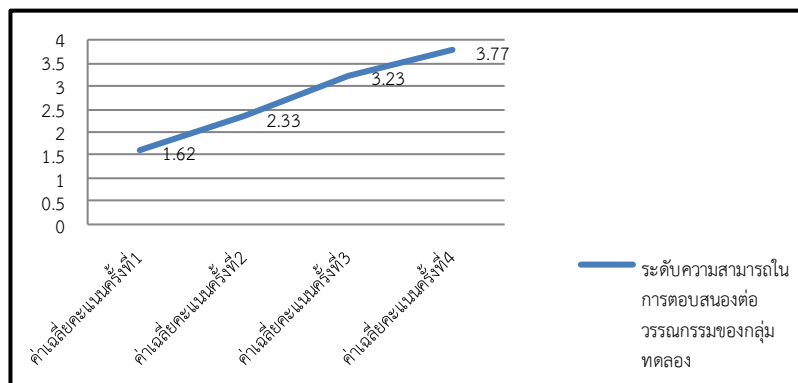
ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้วิธีของบอนเฟอร์โรนี

คะแนน ความสามารถ ในการตอบสนอง ต่อวรรณกรรม	คะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4
ครั้งที่ 1	-	-.718*	-1.615*	-2.154*
ครั้งที่ 2	-	-	-.897*	-1.436*
ครั้งที่ 3	-	-	-	-.538*
ครั้งที่ 4	-	-	-	-

*p < .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นจากการประเมินครั้งก่อนทุกครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองครั้งแรกกับครั้งสุดท้ายพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 147)

แผนภาพที่ 1 กราฟแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

เมื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองโดยใช้กราฟพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างชัดเจนในครั้งที่ 2 และ 3 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 147)

4. ผลการวิเคราะห์คะแนนและเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนและเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำ (repeated measure ANOVA) แล้วนำผลพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 11 – 14

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

บันทึก การเรียนรู้	ค่าสถิติ					
	n		$\bar{x}$		S.D.	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 1	39	39	1.62	1.67	.81	.80
ครั้งที่ 2	39	39	2.33	2.03	.77	.87
ครั้งที่ 3	39	39	3.23	2.49	.77	.64
ครั้งที่ 4	39	39	3.77	2.86	.90	.94

จากตารางที่ 11 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.62 - 3.77 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง .77 - .90 ส่วนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.67 - 2.86 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง .80 - .94 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 148)

ตารางที่ 12 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (compound symmetry) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามแต่ละคู่ที่วัดซ้ำและความแปรปรวนของตัวแปรตามในการวัดซ้ำแต่ละครั้ง

การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น	Mauchly's W	df	Sig.
	.575	5	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 12 พบว่า การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 4 ครั้ง ไม่เป็น compound symmetry (Mauchly's test of sphericity = .575 p-value = .000) ซึ่งหมายถึง ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามแต่ละคู่ที่วัดซ้ำและความแปรปรวนของตัวแปรตามในการวัดซ้ำแต่ละครั้งต่างกัน จึงต้องแปลผลความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากค่าสถิติที่มีการปรับแก้ degree of freedom โดยใช้สถิติ Greenhouse - Geisser Epsilon (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 148)

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Greenhouse - Geisser Epsilon

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
Greenhouse - Geisser Epsilon	sum of square	degree of freedom	mean square		
Treatments	106.481	2.462	43.257	170.231	.000*
Residual	23.769	93.541	-.254		

*p < .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 4 ครั้ง มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 149)

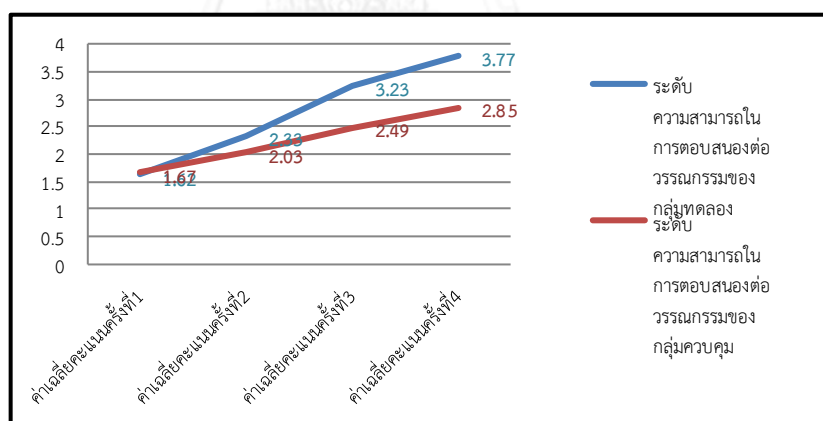
ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระหว่างกลุ่มของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อ
 วรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีของบอนเพอร์โรนี

คะแนนความสามารถ ในการตอบสนองต่อวรรณกรรม	คะแนนความสามารถใน การตอบสนองต่อวรรณกรรม		ค่าสถิติ	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	S.D.	Sig.
กลุ่มทดลอง	-	.481*	.14	.002*
กลุ่มควบคุม	-.481*	-	.148	.002*

*p < .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมรายคู่
 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียด
 อยู่ในภาคผนวก จ หน้า 149)

แผนภาพที่ 2 กราฟเปรียบเทียบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถใน
 การตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เมื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถใน
 การตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้กราฟพบว่า แม้ว่าค่าเฉลี่ย
 คะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มควบคุมมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ค่าเฉลี่ย
 คะแนนในแต่ละครั้งค่อนข้างใกล้เคียงกันมาก ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อ
 วรรณกรรมของกลุ่มทดลองมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างชัดเจนในครั้งที่
 2 และ 3 และค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองในครั้งที่
 2, 3 และ 4 สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มควบคุม
 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 150)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและพัฒนาการความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและพัฒนาการความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสนับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติ มีผลการวิจัยดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ มีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

5.2.1 ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ เนื่องจากกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสมีขั้นตอนที่ส่งเสริมการคิดที่มีประสิทธิภาพและพัฒนานักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญ โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตั้งคำถาม หาคำตอบและสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างลึกซึ้ง (Echevarria et al., 2010, p. 100)

เมื่อวิเคราะห์ขั้นตอนของกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสพบว่า การจัดการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 สืบสวนเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม และขั้นที่ 3 คัดคะเนคำตอบ สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านเบื้องต้นให้แก่ นักเรียนได้ เนื่องจากการให้นักเรียนสำรวจเนื้อเรื่องเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สนใจตั้งคำถามและคัดคะเนคำตอบตามความรู้เดิม หรือข้อมูลที่สำรวจพบ สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ (Boer & Dallmann, 1978, p. 200; Boulware & Crow, 2008, p. 491; Duke & Pearson, 2004, pp. 205-206; 220-222; 235; Palincsar & Brown, 1984, pp. 117-175; Richek, 2005, p. 156) สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจต้องเริ่มจากการพัฒนานักเรียนให้รู้จักสำรวจว่า ควรอ่านหรือจับประเด็นสำคัญจากเนื้อเรื่องส่วนใด ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามเรื่องที่อ่านตามความสนใจ และนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเนื้อเรื่องมาเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ของตนเพื่อคัดคะเนคำตอบ นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ในขั้นที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 5 ตอบสนอง และขั้นที่ 6 สรุป ยังสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการอ่านที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ได้อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อตอบคำถาม รวมทั้งสรุปความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ล้วนทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ (Boer & Dallmann, 1978, p. 198; Boulware & Crow, 2008, p. 491; Dole, Duffy, Roehler & Pearson, 1991, pp. 239-264; Duke & Pearson, 2004, pp. 205-206; 220-222; 235; Pressley, 1998 pp. 152-157; Richek,

2005, p. 156) สรุปได้ว่า นักเรียนจะเกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น เมื่อได้อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การอ่านรายบุคคล การจับคู่อ่าน การอ่านแบบกลุ่ม เป็นต้น แล้วอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้คำตอบที่ได้รับจากการอ่านกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน และได้สรุปความเข้าใจหลังการอ่าน

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ อภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1.1) บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้พบว่า กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้สูงขึ้นได้ กล่าวคือ เมื่อนักเรียนให้ความสนใจกับการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส ตั้งแต่การสำรวจเนื้อเรื่องเพื่อหาข้อมูลมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของตน แล้วนำสิ่งที่สังเกตพบนั้นมาช่วยกันตั้งคำถามตามความสนใจ พยายามคาดคะเนคำตอบตามความรู้เดิม อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดด้วยวิธีการที่หลากหลาย ร่วมกันตอบสนองโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อตอบคำถามให้ถูกต้องครบถ้วน และสรุปความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญอ่านวรรณกรรมได้อย่างลึกซึ้ง รอบด้าน และมีความเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนมีระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนสูงขึ้น โดยผู้วิจัยสังเกตว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนุกสนานในการเรียน กระตือรือร้นกับการทำกิจกรรมในทุกขั้นตอน และมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการอ่านเอกสารประกอบการเรียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังมีความสามารถในการเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาสูงขึ้น สอดคล้องกับพฤติกรรมการณ์การเรียนของกลุ่มทดลองที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละสัปดาห์

พฤติกรรมการณ์การเรียนของกลุ่มทดลอง มีรายละเอียดดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-2 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับขั้นที่ 1 สำรวจเนื้อเรื่อง เพราะไม่ทราบว่าต้องนำสิ่งที่ได้จากการอ่านสำรวจมาใช้ในขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถตั้งคำถามได้ตามประเด็นที่กำหนด ครูต้องแนะนำให้นักเรียนพัฒนาคำถามใหม่ที่ครอบคลุมทุกประเด็นและเป็นคำถามที่พัฒนาการคิดในระดับสูงขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังขาดความกล้าแสดงออกในการอภิปรายและตอบคำถามร่วมกันในขั้นที่ 5 ตอบสนอง ส่งผลให้ในขั้นตอนนี้ นักเรียนตอบคำถามได้ไม่ครบถ้วน และสรุปความรู้ความเข้าใจในขั้นที่ 6 ได้เพียงการเล่าเรื่องย่อเท่านั้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับตัวอักษร

สัปดาห์ที่ 3-4 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับขั้นที่ 1 สำนวนเนื้อเรื่องมากขึ้น ทำให้สามารถตั้งคำถามในขั้นที่ 2 ได้ดีขึ้น แต่ยังคงเป็นคำถามที่วัดความจำและไม่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม พบว่ามีนักเรียนบางคนที่ยังไม่สามารถตั้งคำถามได้ตามประเด็นที่กำหนด ครูจึงต้องแนะนำให้พัฒนาคำถามใหม่ที่พัฒนาการคิดในระดับสูงขึ้น เช่น คำถามตีความ คำถามการนำไปใช้ เป็นต้น เมื่อนักเรียนสามารถพัฒนาคำถามในขั้นที่ 2 ได้แล้ว ส่งผลให้นักเรียนให้ความสำคัญกับขั้นที่ 3 คาคณะเนคำตอบ และขั้นที่ 5 ตอบสนองมากขึ้น สังเกตได้จากนักเรียนช่วยกันคาคณะเนคำตอบ โดยหาข้อเท็จจริงในเรื่องมาตอบคำถามให้ถูกต้อง ทั้งนี้ มีนักเรียนบางส่วนพยายามมีส่วนร่วมในการอภิปราย ทำให้นักเรียนสามารถสรุปความรู้ความเข้าใจในขั้นที่ 6 โดยการเล่าเรื่องย่อเหมือน สัปดาห์ที่ 1-2 และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง แสดงให้เห็นว่าในช่วงนี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับตัวอักษร มีนักเรียนบางส่วนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจถึงระดับตีความ

สัปดาห์ที่ 5-6 พบว่านักเรียนทุกคนให้ความสำคัญกับขั้นที่ 1 สำนวนเนื้อเรื่อง ส่งผลให้นักเรียนทำกิจกรรมในขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม และขั้นที่ 3 คาคณะเนคำตอบได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ สามารถตั้งคำถามได้อย่างหลากหลายและเป็นคำถามที่พัฒนาการคิดในระดับสูงขึ้น เช่น นักเรียนสำรวจเนื้อเรื่อง อะลองฮอยขาว แล้วสังเกตเห็นภาพหอยสังข์ในเอกสารประกอบการเรียน ทำให้นักเรียนกลุ่มหนึ่งคำถามว่า เรื่องอะลองฮอยขาวมีความสัมพันธ์กับเรื่องสังข์ทองอย่างไร ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ มีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมากขึ้น โดยพยายามอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อคาคณะเนคำตอบ ตามประสบการณ์ของแต่ละคน นอกจากนี้ ในขั้นที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง พบว่านักเรียนให้ความสนใจกับการหาข้อเท็จจริงในเรื่องมาตอบคำถามให้ชัดเจน และตั้งใจอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในขั้นที่ 5 ตอบสนองมากขึ้น ส่วนขั้นที่ 6 สรุป พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถสรุปเรื่องที่อ่าน โดยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่องได้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจถึงระดับตีความ

สัปดาห์ที่ 7-8 พบว่านักเรียนทุกคนให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมและมีความกล้าแสดงออกในการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น ในขั้นที่ 5 ตอบสนอง พบว่านักเรียนบางคนสามารถเล่าวรรณกรรมพื้นบ้านตามประสบการณ์ของตนให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง เช่น นักเรียนบางคนเล่าเรื่อง มะเมียะ จากบทเพลงที่ตนเองเคยฟัง เป็นต้น รวมทั้งมีนักเรียนบางคนสามารถให้รายละเอียดและอธิบายความเชื่อในวรรณกรรมพื้นบ้านเรื่องนั้นๆ ได้ ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านนอกเหนือจากการอ่านเอกสารประกอบการเรียน นอกจากนี้ ในขั้นที่ 6 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง ประเมินค่าความคิดของผู้เขียนและสามารถนำความคิดนั้นมาสัมพันธ์

กับประสบการณ์ของตน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น นักเรียนกลุ่มหนึ่งนำเสนอ การสรุปความรู้ความเข้าใจ โดยการทำมงกุฎเป็นป้ายชื่อตัวละครในเรื่อง มะเมียะ แล้วออกมาพูด นำเสนอหน้าชั้นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรและไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับดี ความ มีนักเรียนบางส่วนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจถึงระดับประยุกต์

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความ เข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี เอสคิวพีทิวอาร์เอสที่เน้นกระบวนการคิดที่เป็นลำดับขั้นตอน ทำให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมได้ อย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมและประสบการณ์ของตนมาช่วยในการคิดหา คำตอบที่ถูกต้องได้ สอดคล้องกับที่ Echevarria & Vogt (2008, p. 71) กล่าวว่า กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส สามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ด้วยการส่งเสริมให้นักเรียนมี ยุทธศาสตร์ในการคิดที่มีประสิทธิภาพและมีกระบวนการคิดแบบบูรณาการจากการเชื่อมโยงความรู้ และประสบการณ์ของตนกับเรื่องที่ย่านเพื่อนำมาตั้งคำถาม คาดคะเนคำตอบและตอบสนองต่อ คำถามให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ ทุกขั้นตอนของกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส จึงสามารถส่งเสริม ให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุม

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้พบว่า การจัดกิจกรรม การอ่านภาษาไทยแบบปกติที่ครูส่วนใหญ่พาเข้าสู่บทเรียนด้วยสื่อต่างๆ แล้วจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียน หรือฟังปราชญ์ชาวบ้านแล้ววรรณกรรม แล้วตอบ คำถามตามที่ครูกำหนด และสรุปความรู้ความเข้าใจนั้น ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่แสดง พฤติกรรมเบื้องต้นในการเรียนและขาดความสนใจในการศึกษาวรรณกรรมเพิ่มเติม ส่งผลให้นักเรียน มีระดับความสามารถในการเพื่อความเข้าใจในแต่ละสัปดาห์ต่ำกว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรม การอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส

พฤติกรรมการเรียนของกลุ่มควบคุม มีรายละเอียดดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-2 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับขั้นนำเข้าสู่บทเรียน แต่ในขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนทุกคนสนใจอ่านเอกสารประกอบการเรียนรู้ และพยายามตอบคำถามที่กำหนดในใบงานให้ครบทุกข้อ แล้วรอให้ผู้วิจัยเฉลยคำตอบเท่านั้น

ดังนั้น ในขั้นสรุปจึงพบว่านักเรียนสามารถสรุปความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านได้เพียงการเล่าเรื่องย่อ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับตัวอักษร

สัปดาห์ที่ 3-4 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเรียนเหมือนสัปดาห์ที่ 1-2 เมื่อมอบหมายให้นักเรียนศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้านเพิ่มเติมจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความใฝ่รู้ โดยอ้างว่ามีการบ้านวิชาอื่นๆ มาก จึงไม่มีเวลาว่างในการศึกษาค้นคว้า ดังนั้น ในขั้นสรุปนักเรียนจึงสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เพียงการเล่าเรื่องย่อ แสดงให้เห็นว่านักเรียนยังไม่สามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจให้สูงขึ้นกว่าระดับตัวอักษร

สัปดาห์ที่ 5-6 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมเบื้องต้น กล่าวคือ ไม่สนใจอ่านเนื้อเรื่องและไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้านเพิ่มเติมจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ที่ครูแนะนำ เมื่อครูเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากร หรือให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลในห้องสมุด พบว่ามีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่แสดงความสนใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งผลให้ในขั้นสรุป นักเรียนส่วนใหญ่ยังคงสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่านด้วยการเล่าเรื่องย่อเหมือนสัปดาห์ที่ 1-4 มีนักเรียนประมาณ 8-10 คนที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่องได้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับตัวอักษร มีนักเรียนส่วนน้อยที่พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจถึงระดับตีความ

สัปดาห์ที่ 7-8 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมการเรียนเหมือนสัปดาห์ที่ 5-6 ผู้วิจัยจึงแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารถ เพื่อให้ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับตีความได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาเพื่อนในกลุ่มให้มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น กิจกรรมดังกล่าว สามารถพัฒนาให้นักเรียนส่วนใหญ่สรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง มีนักเรียนประมาณ 8-10 คนที่สามารถสรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยการระบุแนวคิด คุณค่าและแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริง แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับตีความ มีนักเรียนส่วนน้อยที่พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจถึงระดับประยุกต์

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า กลุ่มควบคุมมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มทดลอง เนื่องจากการเรียนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนรู้โดยไม่มีการตั้งเป้าหมายในการอ่านตามความสนใจของตนเอง กล่าวคือ เป็นการอ่านเนื้อเรื่องเพื่อตอบคำถามที่ครูกำหนดขึ้น ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้นักเรียนไม่มี

ความต้องการที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในเรื่องอย่างแท้จริง เพื่อนำการเรียนวรรณกรรม และไม่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน สอดคล้องกับที่ Boer & Dallmann (1978, pp. 206-207) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีหลายประการคือ การเรียนที่ขาดการสอดแทรกเทคนิควิธีการอ่าน ขาดการเชื่อมโยงประสบการณ์และความรู้เดิมกับเนื้อเรื่องและคำถามที่เหมาะสมจากครู ดังนั้น เมื่อมีการทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกลุ่มควบคุมจึงมีคะแนนน้อยกว่ากลุ่มทดลองซึ่งได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส

5.2.2 ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส สามารถพัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนได้ เนื่องจากทุกขั้นตอนของกลวิธีนี้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการอ่านเนื้อเรื่องได้อย่างอิสระ เพื่อให้นักเรียนรู้จักเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ของตนเข้ากับเรื่องที่อ่าน (Echevarria et al., 2010, p. 100)

เมื่อวิเคราะห์ขั้นตอนของกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสพบว่า การจัดการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 สำรวจเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามและขั้นที่ 3 คาดคะเนคำตอบ สามารถส่งเสริมการตอบสนองต่อวรรณกรรมเบื้องต้นให้แก่ นักเรียนได้ เนื่องจากการสำรวจเนื้อเรื่องทำให้นักเรียนสังเกตพบ สอดคล้องกับประสบการณ์และความรู้ที่นักเรียนเคยเรียนรู้มาหรือไม่ ส่วนการตั้งคำถามและคาดคะเนคำตอบด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้นำประสบการณ์และความรู้เดิมมาตอบคำถาม และสร้างความหมายในอ่านวรรณกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ (Adams & Collins, 1985, p. 468; Beach, 1980, p. 93) สรุปได้ว่า การสำรวจเนื้อเรื่อง การตั้งคำถาม และการคาดคะเนคำตอบเป็นการส่งเสริมการตอบสนองต่อวรรณกรรมในเบื้องต้น เพราะนักเรียนได้นำประสบการณ์และความรู้เดิมมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ในขั้นที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 5 ตอบสนอง และขั้นที่ 6 สรุป ยังสามารถส่งเสริมให้นักเรียนตอบสนองต่อวรรณกรรมอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะในขั้นที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง ให้ความสำคัญกับการเลือกสรรวิธีการอ่านที่หลากหลายเหมาะสม และตรงกับความสนใจของนักเรียนมาใช้ ขั้นที่ 5 ตอบสนอง ส่งเสริมให้นักเรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อตอบคำถามให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และขั้นที่ 6 สรุปความเข้าใจเรื่องที่อ่าน แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ขั้นตอนข้างต้นทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วรรณกรรมตามความสนใจและมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ (Beach, 1980, pp. 94-95; Hancock, 1993, p. 468) สรุปได้ว่า การส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจความรู้สึกที่มีต่อวรรณกรรม

ต้องเลือกสรรวิธีการอ่านที่มีความเหมาะสมในการอ่านเนื้อเรื่อง มีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตอบคำถาม อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน และสรุปความรู้ความเข้าใจ โดยการเขียนบันทึกการเรียนรู้

เมื่อพิจารณบันทึกผลการจัดการเรียนรู้และแบบบันทึกการเรียนรู้พบข้อมูลดังนี้

1) ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1.1) บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้พบว่า กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสสามารถพัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมให้สูงขึ้นได้ กล่าวคือ ในทุกขั้นตอนของกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสเป็นการเรียนรู้วรรณกรรมที่มีความหมายอย่างแท้จริง คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก หรือทัศนคติจากการอ่านวรรณกรรมได้อย่างอิสระในทุกขั้นตอน ยกตัวอย่างเช่น การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมจากการสำรวจเนื้อเรื่องว่านักเรียนเคยอ่านหรือพบเห็นรูปภาพ คำสำคัญใดในเรื่องหรือไม่ แล้วนำสิ่งที่สังเกตได้มาตั้งคำถามตามความสนใจเพื่อสร้างความหมายในการเรียนรู้วรรณกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนที่เป็นเอกลักษณ์ของกลวิธีนี้ซึ่งไม่ปรากฏในการสอนอ่านแบบปกติ คือ การให้นักเรียนได้คาดคะเนคำตอบ และตอบสนองต่อคำถามที่ตั้งไว้ ด้วยการเปิดโอกาสให้นักเรียนนำประสบการณ์และความรู้เดิมมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยผู้วิจัยสังเกตว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความกล้าแสดงออกในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากยิ่งขึ้น มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนุกสนานในการเรียนวรรณกรรม และมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการอ่านเอกสารประกอบการเรียนเพื่อนำมาใช้ในชั้นคาดคะเนคำตอบและตอบสนอง รวมทั้งยังมีระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมที่มีพัฒนาการสูงขึ้น สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละสัปดาห์

พฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลอง มีรายละเอียดดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-2 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในขั้นที่ 1 สำรวจเนื้อเรื่อง และไม่นำประสบการณ์ของตนเองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนในขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม และขั้นที่ 3 คาดคะเนคำตอบ เมื่ออ่านเนื้อเรื่องในขั้นที่ 4 และตอบสนองในขั้นที่ 5 นักเรียนส่วนใหญ่สนทนากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนเฉพาะข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่องเท่านั้น ไม่มีการให้เหตุผล ประสิทธิภาพเพิ่มเติม แสดงความรู้สึกร่วม หรือการวิเคราะห์วิจารณ์ตัวละครหรือเนื้อเรื่อง นอกจากนี้ในขั้นที่ 6 สรุป พบว่านักเรียนตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเล่าเรื่องย่อ หรือใช้ข้อมูลจากเอกสาร

ประกอบการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับข้อเท็จจริง

สัปดาห์ที่ 3-4 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) มากขึ้น กล่าวคือ ชั้นที่ 1 นักเรียนให้ความสนใจในการสำรวจเนื้อเรื่องมากขึ้น ชั้นที่ 2 นักเรียนตั้งคำถามได้รวดเร็วขึ้น และชั้นที่ 3 นักเรียนช่วยกันคาดคะเนคำตอบ เมื่อผ่านการอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดในชั้นที่ 4 แล้ว ในชั้นที่ 5 ตอบสนอง พบว่ามีนักเรียนบางส่วนพยายามอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อตอบคำถาม โดยแสดงความรู้สึกร่วม วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครและแสดงความรู้สึกเห็นใจต่อชะตากรรมของตัวละคร แต่ยังคงเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เฉพาะในกลุ่มเท่านั้น เช่น เมื่อเรียนวรรณกรรมเรื่อง หงส์หิน นักเรียนบางกลุ่มแสดงความรู้สึกร่วมต่อพฤติกรรมของนางสนมทั้ง 6 ที่คิดอิจฉาริษยาต่อพระมเหสี ว่าแท้จริงพฤติกรรมที่สนมทั้ง 6 ทำมีสาเหตุมาจากพระเจ้าแผ่นดินที่มารัก ทำให้ผู้หญิงทั้งหลายต้องคิดอิจฉาริษยากัน อย่างไรก็ตาม พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเล่าเรื่องย่อเหมือนสัปดาห์ที่ 1-2 มีเพียงนักเรียนบางคนที่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมนั้นๆ แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับข้อเท็จจริง มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับความรู้สึกร่วม

สัปดาห์ที่ 5-6 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนในชั้นที่ 1 สำรวจเนื้อเรื่องเหมือนสัปดาห์ที่ 3-4 แต่ในชั้นที่ 2 ตั้งคำถาม และชั้นที่ 3 คาดคะเนคำตอบ พบว่านักเรียนมีความกล้าแสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมากขึ้น กล่าวคือ นักเรียนบางคนในกลุ่มพยายามนำเนื้อเรื่องที่ เคยได้ยินได้ฟังจากบุคคลในครอบครัว มาเปรียบเทียบกับเนื้อเรื่องตามเอกสารประกอบการเรียน เพื่อตั้งคำถามที่แปลกใหม่ ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ สนใจและช่วยกันคาดคะเนคำตอบ โดยการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้ในชั้นที่ 4 นักเรียนให้ความสำคัญกับการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากเอกสารประกอบการเรียนและประสบการณ์ของเพื่อนในกลุ่ม และในชั้นที่ 5 ตอบสนอง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยแสดงเหตุผลและความรู้สึกส่วนตัวมากขึ้น เช่น เมื่อเรียนวรรณกรรมเรื่อง เจ้าแสงเมืองกับนางชมพู นักเรียนร่วมกันพูดคุยกันเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อพี่ชายของนางชมพูที่ต่อสู้เพื่อพ่อและบ้านเมือง แต่ต้องมาตายด้วยฝีมือของเจ้าแสงเมืองคนรักของนางชมพูน้องสาวแท้ๆของตนเอง ส่งผลให้ในชั้นที่ 6 นักเรียนตอบสนองต่อวรรณกรรมได้อย่างลึกซึ้ง โดยการอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมนั้นๆ วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร และแสดงความคิดเห็นต่อชะตากรรมของตัวละคร มีนักเรียนเพียง 2-3 คนที่ยังคงสรุปตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเล่าเรื่องย่อสั้นๆ แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับการเห็นใจ

สัปดาห์ที่ 7-8 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนในชั้นที่ 1-4 เช่นเดียวกับ สัปดาห์ที่ 5-6 แต่มีพฤติกรรมที่เด่นชัดมากขึ้นคือ นักเรียนทุกกลุ่มมีผู้แทนกลุ่มที่สามารถเล่าเรื่อง ตามประสบการณ์ของตน เพื่อให้สมาชิกคนอื่นๆ รวบรวมข้อมูลมาสนับสนุนการคาดคะเนคำตอบ หรือตอบคำถามภายในกลุ่ม ในชั้นที่ 5 ตอบสนอง พบว่านอกเหนือจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแสดง ความรู้สึกร่วม วิเคราะห์และแสดงการเห็นใจแล้ว นักเรียนบางคนยังสามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่านและ บอกทัศนคติที่มีต่อเรื่องได้ เช่น เมื่อเรียนวรรณกรรมเรื่อง มะเมียะ นักเรียนทั้งชายและหญิงต่างแสดง ความรู้สึกสงสารทั้งฝ่ายเจ้าน้อยสุขเกษมและมะเมียะ โดยนักเรียนชายแสดงความรู้สึกเห็นใจเจ้าน้อย ที่จำเป็นต้องเลือกบ้านเมืองมากกว่านางอันเป็นที่รัก จนต้องตรอมใจตาย ในขณะที่นักเรียนหญิงแสดง ความรู้สึกเห็นใจมะเมียะที่ถูกกีดกันความรักจนต้องหนีไปบวชชี ส่งผลให้ในชั้นที่ 6 สรุป พบว่านักเรียน ส่วนใหญ่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเพื่อทำความเข้าใจ พฤติกรรมนั้นๆ วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครและแสดงความเห็นใจต่อชะตากรรมของตัวละคร มีนักเรียนประมาณ 8-10 คนที่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการอธิบายข้อดีข้อด้อยของเรื่อง หรือนำข้อคิดจากเรื่องมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนและสามารถแสดงทัศนคติต่อเรื่องที่อ่าน แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับการเห็นใจ และมีนักเรียนบางคนที่สามารถพัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับ การวิจารณ์

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนความสามารถใน การตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน หลังจากทดลองทั้ง 4 ครั้ง พบว่า ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลอง มีพัฒนาการสูงกว่ากลุ่มควบคุม กล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่ตอบสนองต่อวรรณกรรมตั้งแต่ระดับ ความรู้สึกร่วม การวิเคราะห์ การเห็นใจ และมีบางส่วนที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อ วรรณกรรมได้ถึงระดับการวิจารณ์ โดยการตอบสนองต่อวรรณกรรมที่พบมากที่สุดในการเขียนบันทึก การเรียนรู้ของนักเรียนคือ การตอบสนองต่อวรรณกรรมในระดับความรู้สึกร่วมและการเห็นใจ ซึ่งเป็น จุดเด่นของการตอบสนองต่อวรรณกรรม ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของ กลุ่มทดลองที่มีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างเป็นลำดับนั้น เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ในวรรณกรรม โดยการเชื่อมโยง ความรู้และประสบการณ์ของตนกับเรื่องที่อ่านได้อย่างอิสระ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้นักเรียน มีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

1.2) บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้พบว่า การจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติซึ่งประกอบด้วยขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้และขั้นสรุป ผู้วิจัยพบว่า ขั้นตอนต่างๆ มีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น หรือแสดงทัศนคติที่มีต่อการอ่านวรรณกรรมค่อนข้างน้อย กล่าวคือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียน หรือฟังปราชญ์ชาวบ้านแล้วตอบคำถามตามที่ครูกำหนด โดยคำตอบที่ถูกต้องที่สุดมาจากคำเฉลยของครูเท่านั้น รวมทั้งการให้นักเรียนสรุปความรู้ความเข้าใจส่วนใหญ่มาจากการกำหนดวิธีการโดยครู ไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวิธีการสรุปความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสังเกตได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมเบื่อหน่ายในการเรียนและขาดความสนใจในการศึกษาวรรณกรรมเพิ่มเติม รวมทั้งยังมีระดับความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมในแต่ละสัปดาห์ต่ำกว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส

พฤติกรรมกรเรียนของกลุ่มควบคุม มีรายละเอียดดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-2 พบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนค่อนข้างเงียบ ไม่มีการแสดงความรู้สึก ประสบการณ์ หรือความต้องการวิเคราะห์วิจารณ์ตัวละครหรือเนื้อเรื่อง ส่งผลให้ในขั้นสรุปนักเรียนตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเล่าเรื่องย่อ หรือใช้ข้อมูลจากเอกสารประกอบการเรียน แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับข้อเท็จจริง

สัปดาห์ที่ 3-4 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรเรียนเช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ 1-2 แต่มีการสนทนาร่วมกันในกลุ่มบ้างในขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแสดงความคิดเห็นตามข้อเท็จจริงในเรื่อง และในขั้นสรุป นักเรียนยังคงตอบสนองต่อวรรณกรรมโดยการเล่าเรื่องย่อเหมือนสัปดาห์ที่ 1-2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนยังคงมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับข้อเท็จจริงเท่าเดิม

สัปดาห์ที่ 5-6 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรเรียนเช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ 3-4 เมื่อนำสื่อการเรียนรู้มาใช้เพื่อสร้างความน่าสนใจในการเรียนรู้วรรณกรรมและใช้คำถาม เพื่อให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น พบว่ามีนักเรียนบางส่วนพยายามแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ในขั้นสรุป พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงตอบสนองต่อวรรณกรรมได้เพียงการเล่าย่อเหมือนสัปดาห์ที่ 1-4 มีนักเรียนประมาณ 8-10 คนที่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมนั้นๆ แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

ระดับข้อเท็จจริง มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับความรู้สึกร่วม

สัปดาห์ที่ 7-8 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมการเรียนเหมือนสัปดาห์ที่ 5-6 ผู้วิจัยจึงแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารถ เพื่อให้ผู้ที่มีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับความรู้สึกร่วมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาเพื่อนในกลุ่มให้มีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมในระดับที่สูงขึ้น กิจกรรมดังกล่าวสามารถพัฒนาให้นักเรียนส่วนใหญ่ตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมนั้นๆ มีนักเรียนเพียง 2-3 คนที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมโดยการวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครและแสดงความเห็นต่อชะตากรรมของตัวละคร แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับความรู้สึกร่วม มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับการเห็นใจ อย่างไรก็ตาม พบว่าไม่มีนักเรียนคนใดที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมได้ถึงระดับการวิจารณ์

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากทดลองทั้ง 4 ครั้ง พบว่า ความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มควบคุมมีพัฒนาการต่ำกว่ากลุ่มทดลอง กล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่ตอบสนองต่อวรรณกรรมด้วยการเขียนบันทึกการเรียนรู้ในระดับข้อเท็จจริง ความรู้สึกร่วม และวิเคราะห์ มีเพียงส่วนน้อยที่เขียนตอบสนองต่อวรรณกรรมได้ถึงระดับเห็นใจ โดยภาพรวมนับว่า มีพัฒนาการการตอบสนองต่อวรรณกรรมต่ำกว่ากลุ่มทดลอง เนื่องจากการเรียนรู้วรรณกรรมโดยมุ่งให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากการอ่านเอกสารประกอบการเรียนรู้ หรือการฟังเรื่องเล่าจากปราชญ์ชาวบ้าน ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกร่วมที่เกิดขึ้นจากการอ่านวรรณกรรมร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้วรรณกรรม และการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยแบบปกตินี้ยังไม่สร้างความหมายในการเรียนรู้วรรณกรรมให้แก่ นักเรียนอีกด้วย

2) ข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้

2.1) แบบบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

ข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอสพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม เพราะทุกขั้นตอนของกลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอสเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์และความรู้เดิมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนในการเรียนรู้

วรรณกรรมเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นที่ 3 คัดคะแนนคำตอบและชั้นที่ 5 ตอบสนอง ล้วนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้วรรณกรรมอย่างมีความหมายมากขึ้น

บันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง มีรายละเอียดต่อไปนี้

บันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 1 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเขียนเล่าเรื่องย่อ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับข้อเท็จจริง

บันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 2 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเขียนอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมนั้นๆ มีนักเรียนประมาณ 8-10 คนที่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครและแนวคิดของเรื่องทีอ่าน แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับความรู้สึกร่วม มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับการวิเคราะห์

บันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครและแนวคิดของเรื่องทีอ่านมีนักเรียนประมาณ 8-10 คนที่ตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการแสดงความเห็นใจต่อชะตากรรมของตัวละครและเข้าใจพฤติกรรมของตัวละคร แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับการวิเคราะห์ มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับการเห็นใจ

บันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 4 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการแสดงความเห็นใจต่อชะตากรรมของตัวละคร มีนักเรียนประมาณ 8-10 คนที่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการอธิบายข้อดีข้อด้อยของเรื่อง หรือนำข้อคิดจากเรื่องมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนและแสดงทัศนคติต่อเรื่องทีอ่าน แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับการเห็นใจ มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับการวิจารณ์

(ตัวอย่างบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองอยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 152)

พฤติกรรมการตอบสนองต่อวรรณกรรมจากบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง จึงสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มทดลองมีพัฒนาการการตอบสนองต่อวรรณกรรมที่สูงขึ้นตามลำดับ

2.2) แบบบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม

ข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมต่ำกว่ากลุ่มทดลอง เพราะขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยแบบปกติมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนรู้วรรณกรรมจากการอ่านเอกสารประกอบการเรียนรู้ หรือฟังเรื่องเล่าจากปราชญ์ชาวบ้าน ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น หรือทัศนคติที่มีต่อการอ่านวรรณกรรมร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรมได้ในระดับสูง

บันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม มีรายละเอียดดังนี้

บันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 1 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเขียนเล่าเรื่องย่อ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับข้อเท็จจริง

บันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 2 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเขียนเล่าเรื่องย่อ มีนักเรียนประมาณ 8-10 คนที่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรมโดยการอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมนั้นๆ แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับข้อเท็จจริง มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับความรู้สึกร่วม

บันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการเขียนเล่าเรื่องย่อ หรือเขียนอธิบายความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร มีนักเรียนประมาณ 4-5 คนที่วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมเท่าเดิม มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับการวิเคราะห์

บันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 4 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงตอบสนองต่อวรรณกรรมในระดับข้อเท็จจริงและรู้สึกร่วมเหมือนครั้งที่ 3 มีนักเรียนเพียง 2-3 คนที่สามารถตอบสนองต่อวรรณกรรม โดยการแสดงความเห็นใจต่อชะตากรรมของตัวละครซึ่งเป็นนักเรียนที่สามารถพัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมได้ถึงระดับการวิเคราะห์ ในการเขียนบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมระดับความรู้สึกร่วม มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อ

วรรณกรรมถึงระดับการเห็นใจ อย่างไรก็ตาม พบว่าไม่มีนักเรียนคนใดของกลุ่มควบคุมที่พัฒนาความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมถึงระดับการวิจารณ์

(ตัวอย่างบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุมอยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 156)

พฤติกรรมการตอบสนองต่อวรรณกรรมจากบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุมจึงสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีพัฒนาการการตอบสนองต่อวรรณกรรมสูงขึ้นถึงเพียงแค่ระดับวิเคราะห์ มีเพียงส่วนน้อยที่มีพัฒนาการถึงระดับการเห็นใจ และไม่พบนักเรียนคนใดสามารถตอบสนองต่อวรรณกรรมได้ถึงระดับวิจารณ์ และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการตอบสนองต่อวรรณกรรมจากบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มควบคุมมีพัฒนาการการตอบสนองต่อวรรณกรรมน้อยกว่ากลุ่มทดลอง

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

5.3.1. ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส

1.1 ครูควรกำหนดเวลาในการอ่านสำรวจเนื้อเรื่องให้เหมาะสม เนื่องจากหากครูให้เวลามากเกินไป อาจทำให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อเรื่องทั้งหมดตั้งแต่ขั้นตอนแรก ส่งผลให้นักเรียนขาดความสนใจในการตั้งคำถามที่ต้องการคำตอบจากเนื้อเรื่อง และไม่มีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อตั้งคำถาม คาคะเนคำตอบ หรือตอบคำถาม ในทางกลับกันหากครูให้เวลาน้อยเกินไป นักเรียนก็จะไม่สามารถสังเกตรายละเอียดที่สำคัญได้มากพอ สำหรับการนำไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้เดิมเพื่อตั้งคำถามที่ต้องการคำตอบจากเนื้อเรื่องและคาคะเนคำตอบ

1.2 ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนสร้างคำถามพัฒนาการคิดที่หลากหลายและครอบคลุมเนื้อเรื่องที่อ่าน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น นอกจากนี้ ครูควรอธิบายเพิ่มเติม แนะนำ หรือให้ข้อมูลสนับสนุน เมื่อสังเกตพบว่านักเรียนตอบคำถามผิดประเด็น หรือไม่สามารถตอบคำถามได้

1.3 ครูควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีความเป็นประชาธิปไตย เปิดกว้างและให้อิสระทางความคิด ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในชั้นเรียน

1.4 ครูควรสังเกตนักเรียนรายบุคคลและส่งเสริมนักเรียนที่มีประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน ให้มีบทบาทในการเป็นผู้นำการอภิปรายในชั้นเรียน

5.3.2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลของการใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนในระดับอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาผลของการใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสกับเทคนิค และกลวิธีอื่นๆ เช่น เทคนิคการใช้คำถาม (questioning technique) เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (panorama reading technique) กลวิธีโอเคไฟว์อาร์ (OK5R strategy) และกลวิธีสแกนแอนด์รัน (scan and run strategy) และกลวิธีการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (concept attainment reading strategy) เป็นต้น

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสกับรูปแบบการเรียนการสอนอื่นๆ เช่น รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (instructional model based on the reader- response theory) เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- Adams, M. J. & Collins, A. (1985). *A schema-theoretic view of reading*. Illinois: International reading association.
- Aebersold, J. A. & Field, M. L. (1997). *From reader to reading teacher : Issues and strategies for second language classroom*. Cambridge: Cambridge university press.
- Beach, R. (1980). Studying the relationship between prior knowledge and response to literature. *The english journal*, 69(9), 93-96.
- Bleich, D. (1994). *Epistemological assumptions in the study of response* (J. P. Tompkin Ed.). London: The John Hopkin university press. อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองต่อผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. (ดุขฎฐิบัณชิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณชิตวิทยาลัย. (2547). หน้า 46.
- Block, C. C., Gambrell, L. B. & Pressley, M. (2002). *Improving comprehension instruction : Rethinking research, theory and classroom practice*. California: Jossey-Bass.
- Boer, J. J. D. & Dallmann, M. (1978). *The teaching of reading* (5 ed.). New York: Rinetart and Winston.
- Boulware, B. J. & Crow, M. L. (2008). Using the concept attainment strategy to enhance reading comprehension. *The reading teacher*, 61(6), 491-495.
- Bromley, K. D. A. (1992). *Language arts : Exploring connections*. Boston: Allyn and Bacon.
- Brown, J. E. & Stephens, E. C. (1995). *Teaching young adult literature: Sharing the connection*. Belmont: Wadsworth publishing. อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองต่อผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. (ดุขฎฐิบัณชิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณชิตวิทยาลัย. (2547). หน้า 51.
- Cullinan, B. E. (1989). *Literature and the child*. San diago: Harcourt brace jovanovich.
- Dole, J. A., Duffy, G. G., Roehler, L. R. & Pearson, P. D. (1991). Moving from the old to the new: Research on reading comprehension instruction. *Review of education research*, 61(2), 239-264.
- Donald, S. M. (1967). The SQ3R Method in Grade Seven. *Journal of reading*, 11(1), pp. 33-35, 43
- Duke, N. K. & Pearson, P. D. (2004). Effective practices for developing reading comprehension. *What research has to say about reading instruction* (3 ed.). Newark, DE: International reading association, Inc.

- Echevarria, J. & Vogt, M. (2008). *99 Ideas and activities for teaching english learners with the SIOP model*. Boston: Allyn and Bacon.
- Echevarria, J., Vogt, M. & Short, D. J. (2010). *Making content comprehensible for secondary english learners: The SIOP model*. Boston: Allyn and Bacon.
- Farrell, T. S. C. (2009). *Teaching reading to English language learners : A reflective guide*. Thousand Oaks, Calif: Corwin press.
- Farris, J. P. (2004). *Teaching reading: A balanced approach for today's classroom*. New York: Mc Graw-Hill.
- Finocchiaro, M. & Sako, S. (1983). *Foreign language testing: A practical approach*. New York: Regents.
- Grabe, W. & Stoller, F. L. (2002). *Teaching and researching reading* London: Pearson Education.
- Hancock, M. R. (1993). Exploring and extending personal response through literature journals. *The reading teacher*, 46(6), 466-474.
- Hancock, M. R. (2000). *A celebration of literature and response*. New Jersey: Merrill. อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองต่อผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. (ดุขฎฐิบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย. (2547). หน้า 47,49
- Harris, A. J. & Sipay, E. R. (1990). *How to increase reading ability: A guide to developmental and remedial methods* (9 ed.). New York: Longman.
- Harris, L. A. & Smith, C. B. (1986). *Reading instruction: Diagnostic teaching in the classroom* (4 ed.). New York: Macmillan.
- Heaton, J. B. (1990). *Classroom testing*. London: Longman.
- Kamil, M. L. (2004). *Vocabulary and comprehension instruction: Summary and implications of the national reading panel findings* (P. McCardle & V. Chhabra Eds.). Baltimore: Brookes.
- Kucan, L. & Beck, I. L. (1997). Thinking aloud and reading comprehension research: Inquiry, instruction, and social interaction. *Review of Educational research*, 67(3), 271-299
- Lapp, D. & Flood, J. (1983). Teaching reading to every child. *The reading teacher*, 32(6), 744-745.
- Miller Lindy. (2001). *Mastering practical criticism*. Hampshire Palgrave. อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองต่อผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิด

- ไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. (ดุซงกีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย. (2547). หน้า 47.
- Miller, W. H. (1990). *Reading comprehension activities kit: Ready-to-use techniques and worksheets for assessment and instruction*. New York: The center for applied research in education.
- Palincsar, A. S. & Brown, A. L. (1984). Reciprocal teaching of comprehension-fostering and comprehension-monitoring activities. *Cognition and instruction*, 1(2), 117-175
- Pressley, M. (1998). *Reading instruction that works: The case for balanced teaching*. New York: The Guilford Press.
- Probst, R. E. (1984). *Adolescent literature: response and analysis* Columbus: C.E. Merrill pub.
- Raygor, A. L. & Raygor, R. D. (1985). *Effective reading: Improving reading rates and comprehension*. New York: McGraw-Hill Book.
- Richek, M. (2005). Words are wonderful: Interactive, time-efficient strategies to teach meaning vocabulary. *The reading teacher*, 58(5), 414-423.
- Roberts, E. G. (1991). *Writing themes about literature*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall International, Inc.
- Rosenblatt, L. M. (1994). *The reader, the text, the poem: The transaction theory of the literary work*. Carbondale: Southern Illinois University Press. อ้างถึงใน Runkle, R. D. (2000). Effectively using journals to respond to literature. *School in the Middle*. Retrieved July 15, 2013, from <http://ednet3.car.chula.ac.th/hwweda/detail/nsp>.
- Ruddell, R. B. (2002). *Teaching children to read and write: Becoming an effective literacy teacher* (3 ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Scott, W. & Gray, (1957). *The teaching of reading: An international view*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Smith, F. (1992). *To thinking: In language, learning and education*. London: Routledge.
- Stearns, K. (2000). Analysis of stance and understanding in sixth graders' written responses to literature in different instructional settings. Retrieved June 01, 2013, from Electronic theses and dissertations university of Windsor
- Thomson, J. (1987). *Understanding teenagers' reading: Reading process and the teaching of literature*. New York: Nichols Publishing Company. อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองต่อผู้อ่าน เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. (ดุซงกีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย. (2547). หน้า 46, 51.

- Williams, J. (2005). Instruction in reading comprehension for primary grade students: A focus on text structure. *Journal of Special Education, 39*, 6-18.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิก.
- จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล. (2543). ผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ปาริชาติ ตามวงศ์. (2550). ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. (2547). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ตามทฤษฎีการตอบสนองต่อผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. (ดุสิตบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- พรรณนภา เพิ่มพูล. (2549). ผลการของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. (2544). ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม (4 ed.). กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- วรรณิ์ แกมเกต. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (2 ed.). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรัตน์ (นามแฝง). (2548). ตำนานพื้นบ้านภาคเหนือ. กรุงเทพมหานคร: บ้านหนังสือ.
- วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์. (2539). สอนอ่านด้วยการจัดกิจกรรม. In สอางค์ ดำเนินสวัสดิ์ (Ed.), จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีจันทร์ ห่ออิ้ว. (2539). ผลการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา. (มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). ภาษาและการสอน. กรุงเทพมหานคร: เคล็ดไทย.
- ศิริพร ณ ถลาง. (2545). ชนชาติไทในนิทาน: แลลอดแว่นคติชนและวรรณกรรมพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (6 ed.). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ อินทร์พวง. (2540). ผลของการใช้วิธีสอนแบบ ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ศุภวรรณ สัจพิบูล. (2547). ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.

- ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา. (2556). ตำนานรักขุนสามลอกและนางอุเปม. วรรณกรรมขุขันธ์. Retrieved มิถุนายน 30, 2556, from <http://www.taiyai.org/2011/index.php?page=4c2378500328311c7354592d47cc700d&=3&id=72>.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สุจิตต์ เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา (2 ed.). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ สิงห์ประไพ. (2534). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ฝึกอ่านด้วยการเล่าเรื่อง และกลุ่มที่ฝึกอ่านด้วยการเขียนเรื่อง. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพรรณิ วราทร. (2545). การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรรัตน์ อักษรกาญจน์. (2553). ผลของการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความพอใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียน. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- หิรัญญา อุปลัมภ์. (2540). การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบ OK5R. (มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิด้านวรรณกรรมพื้นบ้าน

1. อาจารย์ ดร.เปรม สวนสมุทร
 การศึกษา ค.บ. (เกียรตินิยม) มัธยมศึกษา (ภาษาไทย)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 อ.ม. ภาษาไทย (วรรณคดีไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 Doctor of Philosophy (Thai Studies) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอนและ
 ประธานสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
2. อาจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้
 การศึกษา ศศ.บ. (การสื่อสารมวลชน)
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ศศ.บ. (มัธยมศึกษา - ภาษาไทย)
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช
 อ.ม. (ภาษาไทย)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ค.ด. (หลักสูตรและการสอน)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สถานที่ทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีตะวันออก
3. อาจารย์ประภาสินี ปิงใจ
 การศึกษา ศษ.บ.(เกียรตินิยมอันดับ 2) (ภาษาไทย)
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย

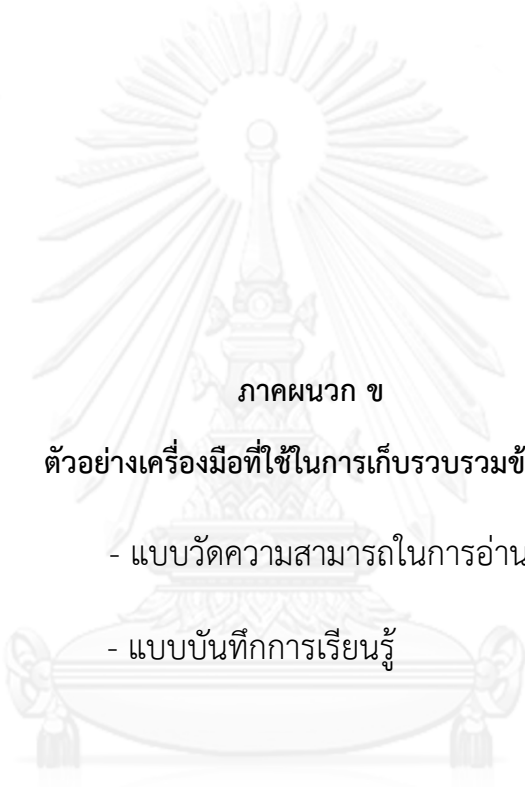
1. อาจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้

การศึกษา	ศศ.บ. (การสื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศศ.บ. (มัธยมศึกษา – ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช อ.ม. (ภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค.ด. (หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีตะวันออก

2. อาจารย์สุพัตรา ธงชัย

การศึกษา	ค.บ.(เกียรตินิยม) มัธยมศึกษา (ภาษาไทย-เทคโนโลยีการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อ.ม. (ภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. อาจารย์เพชร วิจิตรนาวิน

การศึกษา	ค.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 1) มัธยมศึกษา (ภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- แบบบันทึกการเรียนรู้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

คำชี้แจง

1. แบบวัดมีทั้งหมด 30 ข้อ จำนวน 8 หน้า ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน
2. เขียนชื่อ-นามสกุล ชั้นและเลขที่ของตนเองในกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
3. การตอบให้นักเรียนอ่านคำถาม แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยเขียนเครื่องหมาย **×** ในช่องที่ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการตอบ ตัวอย่างเช่น ถ้าข้อ ก เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดให้นักเรียนปฏิบัติ ดังนี้

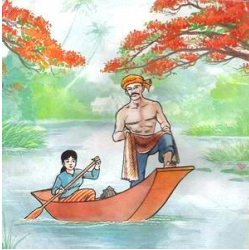
ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	×			

กรณีถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ จากข้อ ค เป็นข้อ ก ให้ปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	×		*	

4. อ่านวรรณกรรมพื้นบ้านไทใหญ่ เรื่อง นางยี่สั้งกอ ให้เข้าใจแล้วทำแบบวัดลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดเท่านั้น
5. กำหนดเวลาในการทำแบบวัด 50 นาที

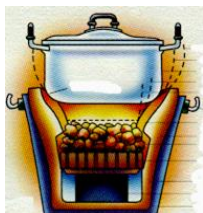
นิทานพื้นบ้านเรื่อง นางยี่สั้งกอ

นานมาแล้ว มีชายคนหนึ่งมีอาชีพหาปลาไปขายต่างเมือง ชายผู้นี้มีเมีย 2 คน เมียหลวงมีลูกสาวชื่อ **นางยี่สั้งกอ** เมียน้อยมีลูกสาวชื่อ **นางอี** วันหนึ่งผีเสื้อเข้าสิงเมียน้อย นางจึงแอบไปกินปลาที่สามีหาไว้จนหมด เมื่อสามีกลับมาพบว่า ปลาที่หาไว้หายไป จึงดุด่าเมียน้อย ฝ่ายเมียน้อยกลับกล่าวโทษว่า เมียหลวงมีผีเสื้อเข้าสิง

จึงแอบไปกินปลาจนหมดแล้วนำกระดูกปลาที่กินซ่อนไว้ในผม ทั้งที่จริงแล้วเมียน้อยเองต่างหากที่เป็นคนนำกระดูกปลาใส่ไว้ที่ผมของเมียหลวง สามีได้ยินก็โกรธแค้นรีบไปหาเมียหลวงและดูที่ผมของเมียหลวงพบว่า มีกระดูกปลาซ่อนไว้อยู่จริงตามที่เมียน้อยกล่าวหา สามีจึงรับสั่งให้คนงานจับตัวเมียหลวงและปลักนางตกลงไปหนองน้ำจนเมียหลวงขาดใจตายและเกิดใหม่เป็นเต่า

หลังจากที่เมียหลวงตายไป เมียน้อยใช้งานนางยี่สั้งกอทุกอย่างเยี่ยงข้าทาสคนหนึ่ง แตกต่างจากนางอีลูกสาวของตน นางยี่สั้งกอต้องทำงานบ้านทุกอย่าง รวมทั้งต้องไปเลี้ยงวัวควายที่หนองน้ำบริเวณเดียวกับที่เมียหลวงตกน้ำตาย เต่าเห็นลูกทุกข์ทรมานจึงแปลงร่างจากเต่า

กลายเป็นคน และมาคอยช่วยเหลือนางยี่สั้งกอเลี้ยงวัวควายทุกวัน จนวันหนึ่งเมียน้อยแอบตามมาสังเกตนางยี่สั้งกอ เมียน้อยจึงรู้ว่าเมียหลวงที่ตายไปกลับมาเกิดเป็นเต่าและมาคอยช่วยเหลือนางยี่สั้งกอทุกวัน จึงหาวิธีการกำจัดเต่า ผู้เป็นเสี้ยนหนามหัวใจโดยออกอุบาย บอกสามีว่า ไม่สบายปวดหัว และปวดเมื่อยตามร่างกายต้องกินเนื้อเต่าเต่าเท่านั้นจึงจะหาย และหากไม่ได้กินเนื้อเต่าค่านางอาจจะตายได้ สามีจึงรับสั่งให้คนงานหาปลาไปทอดแหในหนองน้ำเพื่อหาเต่ามาให้เมียอันเป็นที่รัก

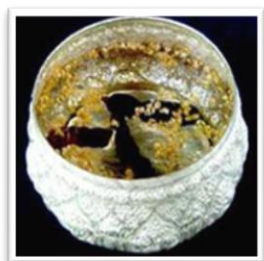
ไม่นานนักคนงานก็สามารถจับเต่าผู้ได้จึงรีบนำกลับมาให้เจ้านายของตน เมียน้อยเห็นเต่าก็ดีใจมากจนอาการปวดต่างๆ หายไปในพริบตา นางรีบลงมือนำเต่าใส่หม้อแกงและบอกนางยี่สั้งกอให้ตั้งเต่าก่อไฟ และนางก็เดินกลับเข้าไปในห้อง นางยี่สั้งกอรู้ว่า เต่าตัวนั้นเป็นแม่ของตนด้วยความรักและสงสารแม่ นางจึงแกล้งทำเป็นตั้งหม้อแต่ดับไฟในเตาเพราะกลัวแม่จะร้อนและตาย เมียน้อยออกมาดูพบว่า ในเตาไม่มีไฟจึงโมโหมากใช้ดุ้นฟืนตีนางยี่สั้งกอ และสั่งให้นางใส่ไฟเข้าไปในเตาอีก นางยี่สั้งกอพยายามดับไฟอยู่ถึง 3 ครั้ง เมียน้อยก็ออกมาพบทั้ง 3 ครั้ง นางยี่สั้งกอจึงโดนแม่เลี้ยงตีจนจับตัวไปหมด เต่าจึงพูดกับนางยี่สั้งกอว่า **“ให้ลูกก่อไฟในเตาเสียแม่ไม่เป็นอะไร และเมื่อเขากินแม่เสร็จแล้วจงนำกระดูกของแม่ไปฝังไว้ที่เขาเลี้ยงวัวควายฝั่งหนอง”** นางยี่สั้งกอฟังดังนั้นจึงยอมทำตามคำสั่งของผู้เป็นแม่ และเมื่อเมียน้อยกินเต่าเสร็จแล้ว นางยี่สั้งกอก็นำกระดูกของแม่

ไปฝั่งที่ฝั่งหนอง ทันใดนั้นกระดุกของเต่าคำก็ได้กลายเป็น **ต้นไม้สลีสีทอง** ออกใบเป็นสีเหลืองอร่าม และทุกครั้งที่นางยี่สั้งกอไปเลี้ยงวัวควายต้นไม้สลีสีทองนี้จะส่งเสียงร้องเพลงอยู่เสมอ

ไม่นานนัก ชาวบ้านต่างก็พากันพูดถึงต้นไม้สลีสีทองที่สามารถส่งเสียงร้องเพลงได้กันทั่วเมือง ชาวนี้ทำให้พระเจ้าแผ่นดินอยากได้ต้นไม้สลีสีทองไปปลูกไว้ที่หอ โดยให้ข้าราชการบริวารร้องป่าวประกาศว่า ชาวบ้านคนไหนสามารถนำต้นไม้สลีสีทองมาปลูกที่หอได้จะมีรางวัล แต่ก็ไม่สามารถมีผู้ใดนำมาได้ มีเพียงนางยี่สั้งกอเท่านั้นที่สามารถนำต้นไม้สลีสีทองมาปลูกไว้ที่หอได้ จึงทำให้พระเจ้าแผ่นดินพอใจยิ่งนักและแต่งตั้งให้นางยี่สั้งกอเป็นมเหสี

เมื่อน้อยอิจฉวาสนาของนางยี่สั้งกอ อยากให้นางอู่ลูกของตนได้เป็นมเหสี จึงออกอุบายให้นางอู่ไปบอกนางยี่สั้งกอว่า **“แม่อยากให้มาดำหัวที่บ้าน”** เมื่อนางยี่สั้งกอเดินทางมาถึง

ฝั่งหนองน้ำหน้าบ้าน นางอู่ก็ตักน้ำส้มป่อยใส่ตานางยี่สั้งกอ ทำให้นางมองไม่เห็น ทันใดนั้น นางอู่ก็รีบปลักนางยี่สั้งกอจนตกหนองน้ำและหมดสติไป นางอู่รีบถอดชุดของนางยี่สั้งกอมาสวมใส่แล้วปลักนางลงไปใต้น้ำอีกครั้ง จนนางยี่สั้งกอตายและไปเกิดใหม่เป็น**ดอกบัว** นางอู่รีบกลับบ้านไปหาแม่ เมื่อน้อยอริบจัดการส่งนางอู่กลับเข้าเมืองไปหาพระเจ้าแผ่นดิน

ฝ่ายคนรับใช้ของนางยี่สั้งกอสังเกตเห็นว่า มเหสีมีลักษณะหน้าตาพิวพรรณที่เปลี่ยนไป ส่วนต้นไม้สลีสีทองก็ไม่ส่งเสียงเพลงเหมือนเคย แต่ก็ไม่มีใครกล้าบอกกับพระเจ้าแผ่นดิน

วันหนึ่ง **สองตายาย** ทำงานรับจ้างอยู่ที่ท่าน้ำได้เห็นดอกบัวดอกหนึ่งไหลตามน้ำมา ยายเห็นดอกบัวก็สะดุดตาในความงาม จึงรีบบอกว่า อยากได้ดอกบัวให้ตาช่วยเก็บดอกบัวนั้นไปไว้ที่บ้าน ตาจึงเก็บดอกบัวนั้นมาให้ยาย เมื่อมาถึงบ้านยายก็นำดอกบัวไปเก็บไว้ในเชิงใส่ผ้า วันรุ่งขึ้นตาและยายออกไปหาของป่า นางยี่สั้งกอสังเกตเห็นว่า ไม่มีใครอยู่บ้านจึงรีบออกจากดอกบัวเพื่อช่วยทำกับข้าวและทำงานบ้านให้ทุกอย่าง

ตาและยายกลับมาบ้านต่างพากันสงสัยว่า ใครมาทำงานบ้านและทำกับข้าว ยายจึงบอกกับตาว่า ให้เราทำที่ออกไปจากบ้าน เพื่อแอบดูว่าใครเข้ามาในบ้าน หลังจากที่ตายายออกจากบ้านได้ไม่นาน นางยี่สั้งกอก็ออกมาจากดอกบัวและทำงานบ้านตามเดิม ยายเห็นดังนั้นจึงรีบเข้าไป

ทำลายดอกบัว พร้อมกอดและถามนางยี่สั้งกอว่า นางผู้นี้สวยงามหนักหนาเป็นลูกหลานใคร นางยี่สั้งกอจึงตอบไปว่า **“เมื่อยายได้ทำลายดอกบัวแล้ว ยายก็เปรียบเสมือนแม่ของนาง นางจะช่วยดูแลและทำงานบ้านให้ทุกอย่าง”** จากนั้นนางยี่สั้งกอจึงอาศัยอยู่กับสองตายายเรื่อยมา

หลายเดือนต่อมา ตาและยายนำของกินและนางยี่สั้งกอไปถวายให้แก่พระเจ้าแผ่นดิน แม่ของพระเจ้าแผ่นดินเห็นนางยี่สั้งกอก็ชมว่า นางผู้นี้สวยเหลือเกิน สวยกว่าใครในเมืองนี้ พระเจ้าแผ่นดินเห็นจึงถามประวัตินางยี่สั้งกอจากตายายว่า นางที่ตาและยายนำมาถวายให้เรานี้เป็นใครมาจากไหน

ตายายจึงตอบไปว่า มีดอกบัวดอกหนึ่งไหลตามน้ำมา จึงเก็บมาไว้ที่บ้าน วันหนึ่งดอกบัวดอกนั้นก็กลายเป็นหญิงสาวสวยมาทำงานบ้านและทำกับข้าวให้ทุกวันจึงให้นางมาถวาย จากนั้นพระเจ้าแผ่นดินก็หันไปซักถามประวัติจากนางยี่สั๊งกอ จึงรู้ความจริงทั้งหมดว่านางเป็นใครและสั่งให้ทหารเอาช้างม้าไปแห่รับนางเข้าวังเป็นมเหสีอีกครั้ง สร้างความยินดีให้กับคนรับใช้ทุกคนและต้นไม้สลีสีทองที่หอก็กลับมาส่งเสียงร้องเพลงดังเดิม

เมื่อพระเจ้าแผ่นดินรู้ความจริงจากนางยี่สั๊งกอ จึงสั่งให้ทหารไปจับนางอี่ นำนางไปแล่นเนื้อ เอาเนื้อมาผัดเป็นลาบเป็นจิ้นส้มเป็นห่อ และนำส่งกลับไปให้แม่นางอี่กิน ฝ่ายเมียน้อยดีใจนึกว่า ลูกสาวอยู่สุขสบายส่งจิ้นส้มกลับมาให้ตนเองกิน นางก็

กินไปโดยไม่รู้ตัวว่าเป็นเนื้อลูกสาวตัวเอง

ทันใดนั้น พื้นดินที่เมียน้อยยืนอยู่ก็แยกเป็นสองฝ่าย เมียน้อยถูกระเบิดระเบิดไปอยู่ใต้พื้นดินแล้วนางก็ตายจากไป ส่วนนางยี่สั๊งกอก็กลับมาอยู่กับพระเจ้าแผ่นดินอย่างมีความสุขเรื่อยมา

เรียบเรียงจาก

เวาน์ เพลงเออ. (2519). *ด้วยปัญญาและความรัก: นิทานชาวเมืองเหนือ*. กรุงเทพมหานคร:

สมาคมสังคมนิยมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

ศิริพร ณ ถลาง. (2545). *ชนชาติไทในนิทาน: แลลอดแวนคติชนและวรรณกรรมพื้นบ้าน*.

กรุงเทพมหานคร: มติชน.

1. ข้อใดกล่าวถึงพ่อของนางยี่สั้งกอไม่ถูกต้อง
  - ก. พ่อของนางยี่สั้งกอเป็นคนเจ้าชู้
  - ข. พ่อของนางยี่สั้งกอเป็นคนหูเบา
  - ค. พ่อของนางยี่สั้งกอเป็นคนยุติธรรม
  - ง. พ่อของนางยี่สั้งกอประกอบอาชีพหาปลา
2. จากเหตุการณ์ที่เมียน้อยบอกกับสามีว่า “เมียหลวงมีผีแผ่อะเข้าสิงแอบกินปลาจนหมดแล้วนำกระดูกปลาที่กินซ่อนไว้ในผม” แสดงถึงการขาดคุณธรรมข้อใด
  - ก. ความเมตตา
  - ข. ความซื่อสัตย์
  - ค. ความกรุณา
  - ง. ความปรานี
3. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้จะเกิดขึ้นต่อจากเหตุการณ์ในข้อ 2
  - ก. สามีปลักนางตกลงไปหนองน้ำ
  - ข. สามีสั่งให้คนงานไปจับตัวเมียหลวง
  - ค. สามีไปหาเมียหลวงเพื่อสอบถามความจริง
  - ง. สามีไปหาเมียหลวงเพื่อดูกระดูกปลาที่ซ่อนไว้ในผม
4. นักเรียนคิดว่า การที่สามีตัดสินใจปลักเมียหลวงตกน้ำหลังจากเจอกระดูกปลาในผมของนางยี่สั้งกอ เป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่
  - ก. เหมาะสม เพราะมีหลักฐานที่ปรากฏอยู่ชัดเจน
  - ข. เหมาะสม เพราะคนทำผิดต้องได้รับการลงโทษ
  - ค. ไม่เหมาะสม เพราะสามีควรให้ผู้มีอำนาจตัดสินลงโทษ
  - ง. ไม่เหมาะสม เพราะสามีควรสอบถามและฟังความจากเมียหลวงด้วย
5. หากนักเรียนอยู่ร่วมสถานการณ์ที่เมียน้อยกล่าวโทษเมียหลวงเรื่อง แอบกินปลาให้สามีฟัง นักเรียนจะใช้สำนวนใดในการเตือนสติสามี
  - ก. ฟังหูไว้หู
  - ข. เอาใจเขามาใส่ใจเรา
  - ค. บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น
  - ง. พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง

13. จากเหตุการณ์ที่ “ เมียน้อยออกอุบายให้นางอ๋ไปบอกนางยี่สั่งก้อว่า แม่อยากให้มาดำหัวที่บ้าน” สะท้อนภาพสังคมในข้อใดเด่นชัดที่สุด
- การให้ความเคารพผู้ใหญ่
  - การดำรงชีวิตตามวิถีพุทธ
  - การรับวัฒนธรรมต่างชาติ
  - การให้ความสำคัญกับเทศกาล
14. จากเหตุการณ์ที่ “นางยี่สั่งก้อเดินทางมาเพื่อดำหัวแม่เลี้ยงตามคำสั่ง ระหว่างถึงฝั่งหนองน้ำหน้าบ้าน นางอ๋ก็ตักน้ำส้มป่อยใส่ตานางยี่สั่งก้อ” นางอ๋ทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด
- เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งของผู้เป็นแม่
  - เพื่อให้ให้นางยี่สั่งก้อเดินตกหนองน้ำ
  - เพื่อปิดเป้าสิ่งที่ไม่ดีให้ออกจากตัวนางยี่สั่งก้อ
  - เพื่อให้ น้ำส้มป่อยเข้าตานางยี่สั่งก้อและทำให้มองเห็นไม่ถนัด
15. จากเหตุการณ์ที่ “เมียน้อยออกอุบายให้นางอ๋หลอกลวงนางยี่สั่งก้อกลับมาบ้านเพื่อผลักนางให้ตกหนองน้ำตาย” นักเรียนคิดว่าการกระทำของเมียน้อยเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่
- ไม่ดี เพราะนางอ๋ไม่ได้ยินยอมพร้อมใจด้วย
  - ไม่ดี เพราะการกระทำของนางอ๋เป็นการทำบาป
  - ดี เพราะนางอ๋มีคุณสมบัติเพียงพร้อมในการเป็นมเหสี
  - ดี เพราะผู้เป็นแม่ยอมทำทุกอย่างเพื่อหวังให้ลูกมีความสุข
16. นางอ๋แก้งผลักนางยี่สั่งก้อลงในหนองน้ำถึงสองครั้ง เพราะสาเหตุใด
- นางอ๋ยังไม่มั่นใจว่า นางยี่สั่งก้อตายแล้วจริงๆ
  - นางยี่สั่งก้อพยายามขัดขืนจึงต้องผลักลงไปเป็นครั้งที่สอง
  - ผลักครั้งแรกเพื่อให้นางยี่สั่งก้อสลบและถอดชุดนางมาสวมใส่ และผลักอีกครั้งเพื่อฆ่า
  - นางอ๋ผลักครั้งแรกไปแต่สำนึกได้จึงพยายามช่วย แต่ต้องจำใจผลักครั้งที่สองเพราะกลัวคำสั่งของผู้เป็นแม่
17. ข้อใดทำให้คนรับใช้ของนางยี่สั่งก้อสังเกตเห็นว่า “มเหสีเปลี่ยนไป”
- เสื้อผ้าที่เปลี่ยนไป
  - บุคลิกท่าทางที่เปลี่ยนไป
  - หน้าตาและผิวพรรณที่เปลี่ยนไป
  - ต้นไม้สลีสีทองส่งเสียงร้องเพลง

18. บทประพันธ์ต่อไปนี้สะท้อนภาพของตัวละครใดชัดเจนที่สุด
ความอิจฉาริษยาของมนุษย์	ยากสิ้นสุดเลือนลมหดสลาย
สันดานคนกักขะขาดละอาย	ความมั่งร่ำรวยหงุดหงิดมักติดตัว
เห็นใครเด่นเกินหน้าเป็นบ้าคลั่ง	เกิดชิงชังร้อนรุ่มเกาะกุมหัว
อยากก่อนแคะแหวะเขาฝ้าฟันพัว	จิตมืดมัวเนาเหม็นเป็นเนืองนิตย์
- ก. นางอี   ข. เมียน้อย   ค. นางยี่สั้งกอ   ง. คนรับใช้
19. สาเหตุใดที่ทำให้ตาต้องเก็บดอกบัวที่ไหลตามน้ำมา
- ก. ยายอยากได้ดอกบัวไปใส่ในแข่งผ้า
ข. ยายได้กลิ่นหอมของดอกบัวลอยมา
ค. ยายอยากได้ดอกบัวไปไว้ที่บ้านพอดี
ง. ยายสังเกตเห็นว่าดอกบัวนั้นมีความงาม
20. จากคำกล่าวที่ว่า “อยู่บ้านท่านอย่างนั่งดูตาย บั้นวัวบั้นควายให้ลูกท่านเล่น” ตรงกับสถานการณ์ใดในเรื่องมากที่สุด
- ก. เมื่อตาและยายนำนางยี่สั้งกอไปถวายพระเจ้าแผ่นดิน นางก็ไม่ขัดขืน
ข. เมื่อเมียน้อยให้กลับไปค้าหัวที่บ้าน นางยี่สั้งกอรีบกลับบ้านโดยไม่มีข้อแม้
ค. เมื่อแม่ตายจากไป นางยี่สั้งกอต้องอดทนเลี้ยงวัวควายตามคำสั่งของแม่เลี้ยง
ง. เมื่อตาและยายไม่อยู่บ้าน นางยี่สั้งกอมีกออกจากดอกบัวมาช่วยทำงานบ้านทำกับข้าวเสมอ
21. การที่ยายวางอุบาย แกล้งออกไปจากบ้านเพื่อแอบดูว่า ใครเข้ามาช่วยทำงานบ้านนั้นสะท้อนถึงลักษณะนิสัยใดของยาย
- ก. เจ้าเล่ห์   ข. หวาดระแวง   ค. ช่างสงสัย   ง. จอมบงการ
22. สาเหตุใดที่ทำให้ยายต้องรีบทำลายดอกบัว
- ก. สงสัยว่าดอกบัวที่เก็บมาเป็นดอกบัวที่ผิดธรรมชาติ
ข. ชื่นชอบนางยี่สั้งกอและไม่อยากให้นางกลับเข้าไปในดอกบัว
ค. ยายเห็นนางยี่สั้งกอปรากฏกายจึงรู้สึกตกใจและเปลือยมือทำลายดอกบัว
ง. ยายรู้สึกกลัวและหวาดระแวงว่า นางยี่สั้งกอและดอกบัวจะทำอันตรายตนและตา
23. “อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน” สุภาษิตนี้ใช้เตือนนางยี่สั้งกอในเหตุการณ์ใดได้เหมาะสมที่สุด
- ก. ตอนที่ตาและยายนำนางยี่สั้งกอไปถวายให้พระเจ้าแผ่นดิน
ข. ตอนที่นางอีมาแจ้งว่าเมียน้อยให้นางยี่สั้งกอไปค้าหัวที่บ้าน
ค. ตอนที่นางยี่สั้งกอตกลงอยู่ในบ้านร่วมกับกับตายาย
ง. ตอนที่เมียน้อยบังคับให้นางยี่สั้งกอก่อเตาไฟ

24. ลักษณะของนางยี่สั้งกอข้อใดมีความจำเป็นน้อยที่สุดสำหรับการดำรงชีวิตในช่วงวัยของนักเรียน
- ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
  - ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
  - ความสามารถในเรื่องงานบ้านงานเรือน
  - ความงามพร้อมทั้งหน้าตาและผิวพรรณ
25. ข้อใด ไม่ใช่ ข้อคิดสำคัญจากวรรณกรรมพื้นบ้านไทใหญ่ เรื่อง นางยี่สั้งกอ
- ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของตนดี
  - ความอิจฉาริษยาผู้อื่นจะนำภัยมาสู่ตน
  - การยึดมั่นในการทำมาค้าดี
  - กฎแห่งกรรม
26. บุคคลในข้อใดสามารถนำข้อคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้านไทใหญ่ เรื่อง นางยี่สั้งกอ มาใช้ในการดำเนินชีวิตได้เหมาะสมที่สุด
- มะลิคอยดูแลแม่ที่ป่วยอย่างใกล้ชิด
  - เฟื่องฟ้าพบกระเป่าเงินตกอยู่ จึงรีบบอกเพื่อน
  - ดาวเรืองเห็นเพื่อนเป็นคนดีมีฐานะ จึงรีบเข้าไปทำความรู้จัก
  - จำปาเห็นสุนัขถูกรถชน จึงได้แต่ร้องไห้ออกมาด้วยความสงสาร
27. วรรณกรรมพื้นบ้านไทใหญ่เรื่อง นางยี่สั้งกอ แสดงคุณค่าด้านใดชัดเจนที่สุด
- ด้านสำนวนภาษา
  - ด้านการประพันธ์
  - ด้านสังคมและวัฒนธรรม
  - ด้านคติข้อคิดในการดำรงชีวิต
28. นักเรียนคิดว่า เหตุการณ์ที่เมียน้อยถูกธรณีสูบ สมควรกับพฤติกรรมของนางหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ไม่สมควร เพราะเป็นการทำผิดครั้งแรก
  - สมควร เพราะเมียน้อยกินเนื้อลูกสาวของตัวเอง
  - สมควร เพราะคนทำชั่วก็ควรได้รับผลชั่วตอบแทน
  - ไม่สมควร เพราะเมียน้อยทำทุกอย่างไปด้วยความรักที่มีต่อนางอี่
29. คุณธรรมข้อใดของนางยี่สั้งกอที่ผู้เป็นลูกควรนำมาปรับใช้มากที่สุด
- ความพยายาม
  - ความซื่อสัตย์
  - ความกตัญญู
  - ความเฉลียวฉลาด
30. บุคคลวัยใดมีความจำเป็นและเหมาะสมมากที่สุด ในการนำข้อคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้านไทใหญ่ เรื่อง นางยี่สั้งกอ ไปใช้ในชีวิตจริง
- วัยเด็ก
  - วัยเรียน
  - วัยทำงาน
  - วัยชรา

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน (Pre-test)

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น ม.2/.....

โรงเรียนห้องสอนศึกษา

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
1					16				
2					17				
3					18				
4					19				
5					20				
6					21				
7					22				
8					23				
9					24				
10					25				
11					26				
12					27				
13					28				
14					29				
15					30				

ขอขอบคุณที่ให้
ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และขอให้โชคดีใน
การสอบทุกคน

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียน (Post-test)

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น ม.2/.....

โรงเรียนห้องสอนศึกษา

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
1					16				
2					17				
3					18				
4					19				
5					20				
6					21				
7					22				
8					23				
9					24				
10					25				
11					26				
12					27				
13					28				
14					29				
15					30				

ขอขอบคุณที่ให้
ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และขอให้โชคดีใน
การสอบทุกคน

จำนวนข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละระดับและเฉลยคำตอบ

ข้อ	ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	เฉลยคำตอบ
1	ระดับตัวอักษร	ค
2	ระดับตีความ	ข
3	ระดับตัวอักษร	ง
4	ระดับประยุกต์	ง
5	ระดับประยุกต์	ก
6	ระดับตีความ	ก
7	ระดับตีความ	ข
8	ระดับตัวอักษร	ค
9	ระดับตัวอักษร	ค
10	ระดับตัวอักษร	ก
11	ระดับตัวอักษร	ง
12	ระดับตีความ	ข
13	ระดับตีความ	ก
14	ระดับตัวอักษร	ง
15	ระดับประยุกต์	ข
16	ระดับตัวอักษร	ค
17	ระดับตัวอักษร	ค
18	ระดับตีความ	ข
19	ระดับตัวอักษร	ง
20	ระดับตีความ	ง
21	ระดับตีความ	ค
22	ระดับตีความ	ข
23	ระดับตีความ	ข
24	ระดับประยุกต์	ง
25	ระดับประยุกต์	ก
26	ระดับประยุกต์	ง
27	ระดับประยุกต์	ง
28	ระดับประยุกต์	ค
29	ระดับประยุกต์	ค
30	ระดับประยุกต์	ค

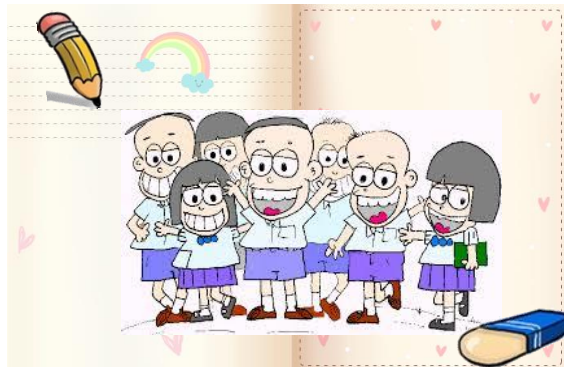
ครั้งที่ 2

แบบบันทึกการเรียนรู้

การศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง “หงส์หิน”

ชื่อผู้บันทึก..... ชั้น ม.2/.....เลขที่.....

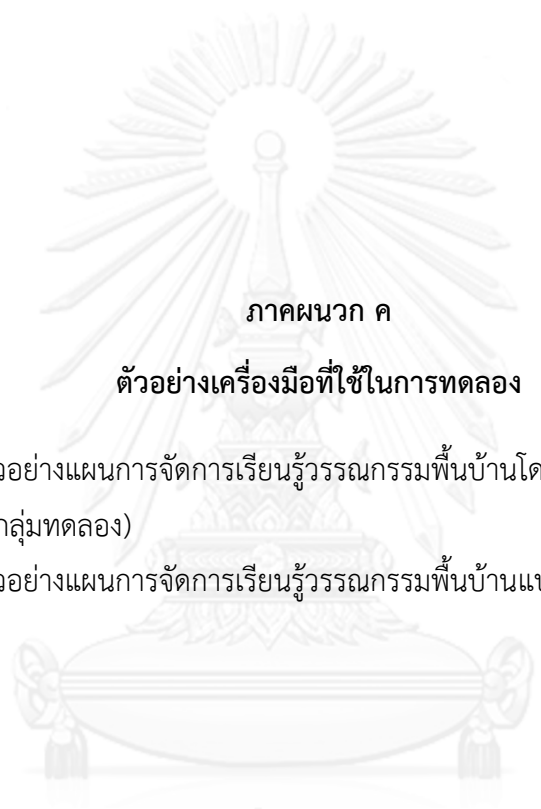
คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาทบทวนเนื้อเรื่อง แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ ด้วยการเขียนอธิบาย
 ความรู้ ความเข้าใจ แสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (กลุ่มทดลอง)
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านแบบปกติ (กลุ่มควบคุม)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4. บุรณาการ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย

สมรรถนะสำคัญของนักเรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร

คุณลักษณะนักเรียนในประชาคมอาเซียน

1. มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5. สารการเรียนรู้

เนื้อเรื่องย่อ

ขุนสามลอ ชายหนุ่มรูปร่างงามและบุตรชายของครอบครัวเศรษฐีประจำเมืองเกตอง ผู้เป็นที่หมายปองของสาว ๆ ในหมู่บ้าน แต่มีเพียงนางอุแปมเท่านั้นที่หมั้นไปมาหาสู่ปรนนิบัติรับใช้เศรษฐีสามีภรรยา จนผู้เป็นแม่อยากได้เป็นลูกสะใภ้ ขุนสามลอไม่ได้รักนางอุแปมแม้แต่น้อย เพราะรู้ว่านางอุแปมทำดีเฉพาะต่อหน้าพ่อและแม่ของตนเท่านั้น และเมื่อพ่อแม่บเร้าให้ขุนสามลอแต่งงานกับนางอุแปม บ่อยเข้า ขุนสามลอจึงหาทางหลีกเลี่ยงโดยการขอเดินทางไปค้าขายต่างเมือง ขุนสามลอเดินทางมาค้าขายที่เมืองกังกี้ได้พบกับนางอุแปม ซึ่งมีหน้าตาที่สวยงาม มีน้ำใจ กิริยามารยาทเรียบร้อยเป็นที่ต้องตาต้องใจ ขุนสามลอและนางอุแปมติดต่อกันเรื่อยมาจนในที่สุดก็แต่งงานกัน

ขุนสามลอและนางอุแปมอยู่กินกันอย่างมีความสุข จนนางอุแปมตั้งท้อง ขุนสามลอดีใจมาก จึงกลับบ้านไปบอกข่าวดีให้พ่อแม่ของตน พ่อและแม่ของขุนสามลอดีใจมากที่เห็นลูกกลับบ้านและยังคร่ำครวญอยากจะให้ขุนสามลอแต่งงานกับนางอุแปม แม้ว่าขุนสามลอจะได้ออกความจริงไปแล้วว่าตนมีเมียที่กำลังตั้งท้องแต่พ่อแม่กลับไม่ยอมเข้าใจและไม่รับรู้ใดๆทั้งสิ้น ฝ่ายแม่ก็พยายามทุกหนทางเพื่อให้ขุนสามลอได้ใกล้ชิดกับนางอุแปมและไม่ให้ขุนสามลอกลับไปหานางอุแปมอีก แต่ขุนสามลอไม่คิดชอบนางอุแปมแม้แต่น้อย จนเวลาผ่านไปนางอุแปมคิดถึงและเป็นห่วงขุนสามลอมาก จึงเดินทางมาหาขุนสามลอ แต่กลับไม่พบขุนสามลอพบเพียงเศรษฐีทั้งสอง ฝ่ายแม่รู้ว่านางอุแปมมาตามหาขุนสามลอก็ตั้งท่ารังเกียจและหาทางกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานา ทำให้นางได้รับบาดเจ็บและกระทบกระทั่งจนถึงลูกในท้อง เมื่อนางอุแปมถูกแม่สามีทำร้ายจึงตัดสินใจเดินทางกลับบ้านของตน

ขุนสามลอกกลับมาจากค้าขายรู้ว่า เมียของตนมาตามหาแต่เดินทางกลับเมืองกึ่งไปแล้ว ขุนสามลอกจึงรีบกลับไปหานางอุเปรม

นางอุเปรมเจ็บท้องและคลอดลูกระหว่างทาง ลูกของนางตายตั้งแต่อยู่ในท้อง นางจึงนำลูกไปวางไว้บนตอไม้และสั่งให้วิญญาณของลูกติดตามหาพ่อ ไม่นานนักศพทารกน้อยก็กลายเป็นนกแล้วส่งเสียงร้องเรียกพ่อว่า “ต้องล่อ ต้องล่อ” นางอุเปรมเดินทางกลับถึงบ้านและตรอมใจตายในที่สุด ส่วนขุนสามลอกเมื่อมาถึงเมืองกึ่งก็ทราบว่ามีเมียและลูกของตนตายแล้ว จึงใช้มีดแทงตัวตายตามและสั่งให้วางศพตนเคียงคู่กับนางอุเปรม

ฝ่ายแม่ขุนสามลอกเมื่อรู้ว่า ลูกชายตายก็รีบตามมาที่เมืองกึ่ง เมื่อนางเห็นศพของขุนสามลอกและนางอุเปรมเคียงข้างกัน นางก็โกรธแค้นแล้วรีบนำไม้คานมาคั่นระหว่างศพของคนทั้งสองไว้เพื่อขัดขวางไม่ให้พบรักกันอีกในชาติหน้า และกลายเป็นความเชื่อเรื่องดวงดาวสามคานของชาวไทใหญ่

เรียบเรียงจาก

ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา. (2556). ตำนานรักขุนสามลอกและนางอุเปรม. *วรรณกรรมมุขปาฐะ*. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 30, 2556, จาก <http://www.taiyai.org/2011/index.php?page=4c2378500328311c7354592d47cc700d&r=3&id=72>.

วรรัตน์ (นามแฝง). (2548). *ตำนานพื้นบ้านภาคเหนือ*. กรุงเทพฯ: บ้านหนังสือ.

ประเด็นสำคัญในเรื่อง

- ความรักที่ไม่สมหวัง
- การยึดมั่น ถือมั่น
- อธิบายที่มาของชื่อนกต้องล่อ
- ความเชื่อของชาวไทใหญ่

พฤติกรรมตัวละคร

ตัวละคร	พฤติกรรม	เหตุการณ์ในเรื่องที่แสดงพฤติกรรม
ขุนสามลอ	-ขยันทำมาหากิน -รักเดียวใจเดียวและมั่นคงต่อความรัก	-ขุนสามลอเดินทางไปค้าขายต่างเมืองเพื่อหาประสบการณ์และหาเงินด้วยตนเอง -แม้นางอุแปมจะพยายามใกล้ชิดทำดีเพียงใด ขุนสามลอก็ไม่หวั่นไหว เพราะมีใจรักแต่นางอุแปม -ขุนสามลอลกลับมาจากค้าขายไม่พบเมียจึงรีบควมม้าออกไปตามหาและเมื่อพบว่าเมียและลูกตายแล้วก็ใช้มีดแทงตัวเองตายตามและสั่งให้วางศพไว้กลับกับเมียของตน
นางอุแปม	-มีความเป็นกุลสตรี กิริยามารยาทเรียบร้อย -รักเดียวใจเดียวและมั่นคงต่อความรัก -ยึดถือในเรื่องความเชื่อ	-ขุนสามลอได้พิจารณาว่า นางอุแปมเป็นสาวงาม มีน้ำใจดี กิริยามารยาทเรียบร้อย เหมาะแก่การเลือกมาเป็นภรรยา -ขุนสามลอไม่ได้กลับมาบ้านตามเวลาที่กำหนด ด้วยความรักและคิดถึงสามีของนางอุแปมจึงขออนุญาตพ่อแม่ไปตามหาต่างๆ ที่นางกำลังตั้งท้อง -นางอุแปมพบว่าลูกของนางตายแล้ว จึงนึกถึงความเชื่อเรื่องการฝังศพ นางตัดสินใจนำศพลูกไปวางบนตอไม้เพื่อให้ลูกได้กลายเป็นนกโอบยบินออกไปตามหาพ่อ
นางก้นทะก่านโหยง	-ยึดมั่นถือมั่นในความคิดของตนเอง -รักและหวงลูกชายมาก -เจ้าคิดเจ้าแค้น	-ต้องการให้ลูกชายแต่งงานกับนางอุแปม -สิ่งที่ลูกชายไม่ได้ชอบพอด้วย -แม้ลูกชายจะบอกว่ามีเมียและลูกอยู่แล้ว ก็นางก็พยายามกักขังลูกชายให้ได้ใกล้ชิดกับนางอุแปม เพื่อให้ลูกชายไม่คิดกลับไปหานางอุแปมอีก -นางก้นทะก่านโหยงพบว่านางอุแปมมาตามหาลูกชายก็แสดงท่าทีรังเกียจและหาวิธีกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานาให้นางอุแปมและลูกได้รับบาดเจ็บ -หลังจากที่ขุนสามลอม้าตัวตายตามนางอุแปม ศพของทั้งคู่ถูกวางด้วยไม้คานของนางก้นทะก่านโหยงเพื่อไม่ให้ได้พบรักกันอีกในชาติหน้า

ตัวละคร	พฤติกรรม	เหตุการณ์ในเรื่องที่แสดงพฤติกรรม
นางอุแป่ม	-หน้าไหว้หลังหลอก	-นางอุแป่มพยายามปรนนิบัติ รับใช้เอาอกเอาใจเศรษฐีทั้งสองเพื่อจะได้แต่งงานกับขุนสามลอ -ขุนสามลอสังเกตเห็นว่า เมื่ออยู่ลับหลังพ่อแม่ นางอุแป่มพูดจาไม่สุภาพ กิริยามารยาทไม่เรียบร้อยและไม่มีความรู้ด้านการงานแม้แต่น้อย

ข้อคิดจากเนื้อเรื่อง

- การพลัดพรากจากคนรักทำให้เกิดความทุกข์
- ความโกรธแค้นทำลายทุกอย่าง
- อย่าใช้อารมณ์ในการตัดสินปัญหา

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
คาบที่ 1 (50 นาที) ขั้นที่ 1: สํารวจเนื้อเรื่อง (survey) (5 นาที)	1.1 แบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 8 กลุ่ม 1.2 ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง “ตำนานขุนสามลอและนางอุแป่ม” ให้นักเรียนทุกคนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องที่ได้รับ ภายในเวลา 3 นาที 1.3 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบว่า เรื่องที่อ่านมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร
ขั้นที่ 2: ตั้งคำถาม (question) (20 นาที)	2.1 ผู้แทนกลุ่มจับสลากเลือกประเด็นในการตั้งคำถาม โดยจะมีกลุ่มที่จับสลากได้ประเด็นเดียวกัน ประเด็นละ 2 กลุ่ม <u>ประเด็นในการตั้งคำถาม</u> 1) เหตุการณ์สำคัญ 2) พฤติกรรมตัวละคร 3) ความเชื่อของชาวไทยใหญ่ 4) ข้อคิดสำคัญ 2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านตามประเด็นที่จับสลากได้ กลุ่มละ 2 คำถาม และให้ผู้แทนกลุ่มออกมาเขียนคำถามในแผนภูมิตามประเด็นต่างๆที่ติดบนกระดาน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 2: ตั้งคำถาม (question) (ต่อ)</p>	<p>2.3 นักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาคำถาม หากพบข้อคำถามซ้ำ ให้นักเรียนกลุ่มที่เขียนคำถามที่หลังช่วยกันตั้งคำถามใหม่ โดยมีครูและเพื่อนนักเรียนกลุ่มอื่นให้ความช่วยเหลือในกรณีที่ตั้งคำถามไม่ได้</p> <p>2.4 นักเรียนทุกกลุ่มคัดลอกคำถามทั้งหมดลงในใบงาน “คำถามชวนคิด-พินิจวรรณกรรม”</p>
<p>ขั้นที่ 3: คาดคะเนคำตอบ (predict) (20 นาที)</p>	<p>นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ทั้งหมด และเขียนคำตอบที่มาจากการคาดคะเนของกลุ่มลงในใบงาน “คำถามชวนคิด-พินิจวรรณกรรม” ช่องที่ 1</p>
<p>ขั้นที่ 4: อ่านเนื้อเรื่อง (read) (5 นาที)</p>	<p>ครูมอบหมายการบ้านให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านวรรณกรรมที่บ้าน เรื่อง “ตำนานขุนสามลอและนางอุแป่ม” อย่างละเอียด และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ได้ตั้งไว้ร่วมกันทั้งหมดให้ถูกต้องสมบูรณ์และครบถ้วน โดยเขียนลงในใบงาน “คำถามชวนคิด-พินิจวรรณกรรม” ช่องที่ 2</p>
<p>คาบที่ 2 (50 นาที) ขั้นที่ 5: ตอบสนอง (respond) (25 นาที)</p>	<p>5.1 ครูสุ่มนักเรียนทีละกลุ่มให้ตอบคำถามที่ได้ตั้งไว้ตามลำดับข้อ</p> <p>5.2 นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายและเพิ่มเติมคำตอบให้ถูกต้องสมบูรณ์และครบถ้วนทุกคำถามที่ได้ตั้งไว้</p> <p>5.3 นักเรียนทุกกลุ่มเขียนสรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนลงในใบงาน “คำถามชวนคิด-พินิจวรรณกรรม” ช่องที่ 3</p>
<p>ขั้นที่ 6: สรุป (summarize) (25 นาที)</p>	<p>6.1 ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่และปากกาสีให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียนแผนผังเขียนแผนผังมโนทัศน์เพื่อสรุปความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านและนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน</p> <p>6.2 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความสำคัญและคุณค่าจากการศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง ตำนานรักขุนสามลอและนางอุแป่ม</p> <p>6.3 นักเรียนทุกคนเขียนบันทึกการเรียนรู้เป็นการบ้าน</p>

7. สื่อ/ แหล่งเรียนรู้

7.1 สื่อ

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง “ตำนานขุนสามลอและนางอุเปรม”
2. สลากประเด็นสำหรับการตั้งคำถาม
3. แผนภูมิประเด็นในการตั้งคำถาม
4. ใบงาน “คำถามชวนคิด-พินิจวรรณกรรม”
5. กระดาษแผ่นใหญ่และปากกาสีสำหรับเขียนแผนผังมโนทัศน์
6. แบบบันทึกการเรียนรู้

7.2 แหล่งเรียนรู้

1. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงเรียนห้องสอนศึกษา
2. www.taiyai.org
3. www.lannaworld.com

8. การวัดและการประเมินผล

พฤติกรรมที่ประเมิน

1. การอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. การตอบสนองต่อวรรณกรรม

ผลงานที่ประเมิน

1. แผนผังมโนทัศน์
2. แบบบันทึกการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. คำถาม
2. เกณฑ์การประเมินใบงาน “แผนผังมโนทัศน์”
3. เกณฑ์การประเมินแบบบันทึกการเรียนรู้

วิธีการ

1. พิจารณาการตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม “แผนผังมโนทัศน์”
3. ตรวจสอบแบบบันทึกการเรียนรู้

เกณฑ์การประเมินแบบ Rubrics

ระดับคะแนน ผลงานที่ประเมิน (holistic score)	4	3	2	1
“แผนผัง มโนทัศน์”	-สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ถูกต้อง ครบถ้วนตามประเด็น ดังต่อไปนี้ 1) เหตุการณ์สำคัญ ในเรื่อง 2) พฤติกรรม ตัวละคร 3) ความเชื่อของ ชาวไทใหญ่ 4) ข้อคิดสำคัญของ เรื่อง	-สรุปความรู้ความ เข้าใจได้ถูกต้อง 3 ประเด็น	-สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ถูกต้อง 2 ประเด็น	-สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ถูกต้อง 1 ประเด็น

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

เกณฑ์การประเมินนี้สร้างขึ้นจากแนวคิดของ Brown & Stephen (1995 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p. 239)

ระดับคะแนน ผลงานที่ประเมิน (holistic score)	5 ระดับการวิจารณ์	4 ระดับการเห็นใจ	3 ระดับการวิเคราะห์	2 ระดับความรู้สึกร่วม	1 ระดับข้อเท็จจริง
แบบบันทึก การเรียนรู้	เขียนอธิบาย ข้อดี-ข้อด้อยของ เรื่องอย่าง ละเอียดชัดเจน ดีความ และสรุป คุณค่าของเรื่อง	เขียนแสดง ความรู้สึก ความคิดเห็น เกี่ยวกับ พฤติกรรมของ ตัวละคร หรือสถานการณ์ ในเรื่องอย่าง เข้าใจลึกซึ้ง	เขียนอธิบาย องค์ประกอบของ เรื่องอย่าง ละเอียดลึกซึ้ง เช่น การใช้ สัญลักษณ์ การสร้างตัวละคร การกำหนด สถานการณ์	เขียนอธิบาย พฤติกรรม ตัวละคร หรือสถานการณ์ ในเรื่อง โดยพยายามทำ ความเข้าใจ สาเหตุของ พฤติกรรม ตัวละคร หรือเหตุการณ์ นั้นๆ	เขียนแสดง ความเข้าใจ เบื้องต้น โดยอธิบาย เหตุการณ์ใน เนื้อเรื่อง อย่างสั้นๆ

เอกสารประกอบการเรียนรู้รายวิชา วรรณกรรมพื้นบ้าน

ตำนานรักขุนสามลอและนางอุแป่ม

นานมาแล้วที่เมืองเกตองมีหมู่บ้านขนาดใหญ่แห่งหนึ่งตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำสาละวินกับแม่น้ำเต็งหมู่บ้านแห่งนี้ มีครอบครัวเศรษฐีสามภรรยาคนหนึ่ง สามีน้อยอายุตั้งนะ ส่วนภรรยาชื่อนางก้นทะก่านโหยง มีลูกชายเพียงคนเดียวคือ ขุนสามลอ ผู้เป็นชายหนุ่มรูปงามที่สาวๆในหมู่บ้านหมายปอง

นางอุแป่มเป็นหนึ่งในบรรดาสาวงามเหล่านั้น นางหมั้นไปมาหาสู่ปรนนิบัติรับใช้เศรษฐีสามภรรยา จนนางก้นทะก่านโหยงพอใจจึงอยากทาบทามนางมาเป็นลูกสะใภ้ แต่ขุนสามลอไม่ได้รักนางแม้แต่น้อย เพราะเมื่อนางอุแป่มอยู่ลี้หลังพ่อแม่ นางจะพูดจาไม่สุภาพ มีกิริยามารยาทไม่เรียบร้อยและไม่มีความรู้ด้านการบ้านการเรือน

เมื่อพ่อแม่บเร้าให้ขุนสามลอแต่งงานกับนางอุแป่มบ่อยเข้า จึงหาทางหลีกเลี่ยง โดยบอกกับพ่อแม่ว่าตนอายุยังน้อยยังไม่อยากมีครอบครัวและขอเดินทางไปค้าขายต่างเมืองเพื่อหาประสบการณ์เสียก่อน พ่อแม่ขุนสามลอจึงอนุญาตและลงทุนให้ โดยจัดสิ่งของบรรทุกเกวียน พร้อมวัวและบริวารเป็นจำนวนมาก ให้ขุนสามลอออกเดินทางไปค้าขายตามเมืองต่างๆ

เมื่อมาถึงเมืองกึ่ง ขุนสามลอรู้สึกพึงพอใจเมืองนี้มากจึงปักหลักค้าขายที่เมืองนี้เป็นเวลานานวันหนึ่ง ขุนสามลอได้ไปขายชาที่บ้านหลังหนึ่งซึ่งเป็นบ้านของชาวบ้านธรรมดา ครอบครัวนี้มีลูกสาวคนหนึ่งชื่อ นางอุแป่ม เป็นสาวงามที่สุดของเมือง มีน้ำใจดี กิริยามารยาทเรียบร้อย เป็นที่ต้องตาต้องใจขุนสามลอยิ่งนัก ทั้งขุนสามลอและนางอุแป่มจึงได้ติดต่อกันเรื่อยมา ครอบครัวของนางอุแป่มต้อนรับขับสู้ขุนสามลอเป็นอย่างดี ในที่สุดขุนสามลอมาสู่ขอนางอุแป่มและตกลงแต่งงาน

ขุนสามลอและนางอุแป่มอยู่กินกันอย่างมีความสุขจนนางอุแป่มตั้งท้อง ขุนสามลอดีใจมากจึงอยากกลับบ้านไปบอกข่าวดีให้พ่อแม่ของตนทราบ ประกอบกับการที่ขุนสามลอจากบ้านจากเมืองมานานจึงอยากจะกลับไปเยี่ยมบ้านสัก 1 เดือน แล้วจะกลับมาอยู่กับนางอุแป่มตลอดไป

ขุนสามลอพร้อมกับบริวารจำนวนหนึ่งจึงออกเดินทางไปยังเมืองเกตองบ้านเกิด พ่อและแม่ของขุนสามลอดีใจมากที่ลูกกลับมา แต่ก็ไม่ลืมความตั้งใจที่อยากให้ขุนสามลอแต่งงานกับนางอุแป่ม แม้ว่าขุนสามลอจะบอกความจริงไปแล้วว่า ตนมีเมียที่กำลังตั้งท้องและตั้งตารอคอยตนอยู่ที่เมืองกึ่ง แต่พ่อแม่กลับไม่ยอมเข้าใจและไม่รับรู้ใดๆทั้งสิ้น

นางก้นทะก่านโหยงักขังขุนสามลอไม่ให้ออกจากบ้าน เพื่อเปิดโอกาสให้ขุนสามลอใกล้ชิดกับนางอุแป่มที่พยายามมาเอาใจและไม่ให้ขุนสามลอลกลับไปหานางอุแป่มได้ แต่ขุนสามลอไม่คิดชอบนางอุแป่มแม้แต่น้อย

หนึ่งเดือนผ่านไป ถึงเวลาที่ขุนสามลอต้องกลับไปหานางอุแป่มแต่ก็ไม่สามารถกลับไปได้ ฝ่ายนางอุแป่มคิดถึงและเป็นห่วงขุนสามลอมมาก นางจึงขออนุญาตพ่อแม่เดินทางไปหาขุนสามลอ พร้อมด้วยคนใช้ผู้หญิงอีกสองคน

ช่วงเวลาที่นางอุแป่มเดินทางมายังบ้านขุนสามลอเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ขุนสามลอลออกไปค้าขายต่างเมือง นางอุแป่มจึงพบเพียงเศษขลุ่ยทั้งสอง เมื่อนางก้นทะก่านโหยงารู้ว่า นางอุแป่มมาตามหาขุนสามลอก็ตั้งท่ารังเกียจและหาทางกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานา ให้นางได้รับบาดเจ็บและกระทบกระเทือน

ถึงลูกในท้อง วันหนึ่งนางก้นทะก่านโหยงและคนรับใช้ร่วมกันทำกับดักโดยซ่อนของมีคมไว้ใต้บันไดที่แกล้งทำให้ชำรุดไว้ แล้วออกอุบายให้นางอุแป่มออกไปเดินเล่นที่ท่าน้ำ เมื่อนางอุแป่มกลับมาจากท่าน้ำและขึ้นบันได นางก็เสียหลักล้มลงใส่กับดักจนเลือดไหลซึมออกมา นางรู้ดีว่าเป็นฝีมือของแม่สามี นางอุแป่มจึงตัดสินใจเดินทางกลับบ้านของตน ภายหลังขุนสามลอลกลับมาจากค้าขายรู้ว่าเมียของตนมาตามหาแต่เดินทางกลับเมืองกึ่งไปเสียแล้ว ขุนสามลอจึงรีบควมม้าตามไปหานางอุแป่มที่เมืองกึ่ง

นางอุแป่มเดินทางกลับบ้านอย่างทุลักทุเล กล่าวคือในระหว่างทางนางเจ็บท้องและคลอดลูกด้วยความยากลำบาก ยิ่งไปกว่านั้นลูกของนางกลับไม่มีลมหายใจและไม่นานก็กลายเป็นศพสีเขียวซึ่งโบราณถือว่า ถ้าทั้งศพเช่นนี้ลงน้ำคนที่ตายจะกลายเป็นปลา ถ้าวางบนบกจะกลายเป็นกบหรือเขียด นางจึงนำลูกไปวางไว้บนตอไม้เพื่อให้ลูกได้กลายเป็นนกและสั่งเสียไว้ว่า “ไม่ว่าพ่อของลูกอยู่ที่ไหน ลูกจงตามหาพ่อของลูก และถ้าลูกคิดถึงพ่อก็ขอให้เรียกร้องหาพ่อ” ไม่นานนักศพทารกน้อยก็กลายเป็นนกแล้วส่งเสียงร้องเรียกพ่อว่า “**ต้องล่อ ต้องล่อ**” ซึ่งภายหลังกลายเป็นชื่อนกชนิดหนึ่งของชาวไทยใหญ่

นางอุแป่มเดินทางกลับถึงบ้าน ด้วยสภาพร่างกายที่อิดโรยและตรอมใจตายในที่สุด ส่วนขุนสามลอก็เร่งเดินทางกลับมาตามหาเมียและลูกที่เมืองกึ่ง ระหว่างทางก็ได้พบกับนกต้องล่อส่งเสียงร้องเรียก ต้องล่อ ต้องล่อ อยู่ตลอดเวลา และเมื่อขุนสามลอมาถึงเมืองกึ่งได้ทราบว่า เมียและลูกของตนตายแล้ว จึงใช้มีดแทงตัวตายตามและสั่งให้วางศพตนเคียงคู่กับนางอุแป่ม

ฝ่ายนางก้นทะก่านโหยงเมื่อรู้ข่าวว่า ลูกชายตายก็รีบตามมาในเมืองกึ่ง เมื่อนางเห็นศพของ ขุนสามลอและนางอุเป้มเคียงข้างกัน นางก็เกิดความโกรธแค้นเป็นอย่างยิ่ง รีบนำไม้คานมาคั่น ระหว่างศพของคนทั้งสองไว้ เพื่อขัดขวางไม่ให้พบรักกันอีกในชาติหน้า ผู้คนในหมู่บ้านเล่าลือต่อกัน มาว่า เมื่อทั้งสองคนตายไปกลับชาติไปเกิดเป็นดาวสามคานบนท้องฟ้า จนกลายเป็นที่มาของความเชื่อ เรื่องดวงดาวของชาวไทยใหญ่ที่ว่า หากมองเห็นดวงดาวสองดวงอยู่ตรงข้ามกันและมีกลุ่มดาวเล็กๆ สามดวงเรียงตัวกันกลางดวงดาวคู่นั้น หมายถึง ไม้คานที่นางก้นทะก่านโหยงนำไปกั้นศพของทั้งคู่ เอาไว้

เรียบเรียงจาก

ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา. (2556). ตำนานรักขุนสามลอและนางอุเป้ม. *วรรณกรรมมุขปาฐะ*. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 30, 2556, จาก <http://www.taiyai.org/2011/index.php?page=4c2378500328311c7354592d47cc700d&และr=3&id=72>.
 วรารัตน์ (นามแฝง). (2548). *ตำนานพื้นบ้านภาคเหนือ*. กรุงเทพฯ: บ้านหนังสือ.

ใบงาน

“คำถามชวนคิด-พินิจวรรณกรรม”

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/.....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1).....เลขที่.....
- 2).....เลขที่.....
- 3).....เลขที่.....
- 4).....เลขที่.....
- 5).....เลขที่.....
- 6).....เลขที่.....
- 7).....เลขที่.....
- 8).....เลขที่.....

คำถามข้อที่1		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่2		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่3		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่4		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน

คำถามข้อที่ 5		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่ 6		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่ 7		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่ 8		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน

คำถามข้อที่9		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่10.....		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่11.....		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่12.....		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน

คำถามข้อที่13		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่14		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่15.....		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน
คำถามข้อที่16.....		
.....		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คำตอบที่ได้รับจากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้รับจากการอ่านละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้รับจากการอภิปรายในชั้นเรียน

4. บุรณาการ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย

สมรรถนะสำคัญของนักเรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร

คุณลักษณะนักเรียนในประชาคมอาเซียน

1. มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5. สารการเรียนรู้

เนื้อเรื่องย่อ

ขุนสามลอ ชายหนุ่มรูปร่างงามและบุตรชายของครอบครัวเศรษฐีประจำเมืองเกตอง ผู้เป็นที่หมายปองของสาว ๆ ในหมู่บ้าน แต่มีเพียงนางอุแปมเท่านั้นที่หมั้นไปมาหาสู่ปรนนิบัติรับใช้เศรษฐีสามีภรรยา จนผู้เป็นแม่อยากได้เป็นลูกสะใภ้ ขุนสามลอไม่ได้รับกานางอุแปมแม้แต่น้อย เพราะรู้ว่านางอุแปมทำดีเฉพาะต่อหน้าพ่อและแม่ของตนเท่านั้น และเมื่อพ่อแม่บเร้าให้ขุนสามลอแต่งงานกับนางอุแปม บ่อยเข้า ขุนสามลอจึงหาทางหลีกเลี่ยงโดยการขอเดินทางไปค้าขายต่างเมือง ขุนสามลอเดินทางมาค้าขายที่เมืองกึ่งก็ได้พบกับนางอุแปม ซึ่งมีหน้าตาที่สวยงาม มีน้ำใจ กิริยามารยาทเรียบร้อยเป็นที่ต้องตาต้องใจ ขุนสามลอและนางอุแปมติดต่อกันเรื่อยมาจนในที่สุดก็แต่งงานกัน

ขุนสามลอและนางอุแปมอยู่กินกันอย่างมีความสุข จนนางอุแปมตั้งท้อง ขุนสามลอดีใจมาก จึงกลับบ้านไปบอกข่าวดีให้พ่อแม่ของตน พ่อและแม่ของขุนสามลอดีใจมากที่เห็นลูกกลับบ้านและยังคร่ำครวญอยากจะให้ขุนสามลอแต่งงานกับนางอุแปม แม้ว่าขุนสามลอจะได้ออกความจริงไปแล้วว่าตนมีเมียที่กำลังตั้งท้องแต่พ่อแม่กลับไม่ยอมเข้าใจและไม่รับรู้ใดๆทั้งสิ้น ฝ่ายแม่ก็พยายามทุกหนทางเพื่อให้ขุนสามลอได้ใกล้ชิดกับนางอุแปม และไม่ให้ขุนสามลอกลับไปหานางอุแปมอีก แต่ขุนสามลอไม่คิดชอบนางอุแปมแม้แต่น้อย จนเวลาผ่านไปนางอุแปมคิดถึงและเป็นห่วงขุนสามลอมาก จึงเดินทางมาหาขุนสามลอ แต่กลับไม่พบขุนสามลอพบเพียงเศรษฐีทั้งสอง ฝ่ายแม่รู้ว่านางอุแปมมาตามหาขุนสามลอก็ตั้งท่ารังเกียจ และหาทางกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานา ทำให้นางได้รับบาดเจ็บและกระทบกระทั่งจนถึงลูกในท้อง เมื่อนางอุแปมถูกแม่สามีทำร้ายจึงตัดสินใจเดินทางกลับบ้านของตน

ขุนสามลอกกลับมาจากค้าขายรู้ว่า เมียของตนมาตามหาแต่เดินทางกลับเมืองกึ่งไปแล้ว ขุนสามลอกจึงรีบกลับไปหานางอุเปม

นางอุเปมเจ็บท้องและคลอดลูกระหว่างทาง ลูกของนางตายตั้งแต่อยู่ในท้อง นางจึงนำลูกไปวางไว้บนตอไม้และสั่งให้วิญญาณของลูกติดตามหาพ่อ ไม่นานนักทารกน้อยก็กลายเป็นนกแล้วส่งเสียงร้องเรียกพ่อว่า “ต้องล่อ ต้องล่อ” นางอุเปมเดินทางกลับถึงบ้านและตรอมใจตายในที่สุด ส่วนขุนสามลอกเมื่อมาถึงเมืองกึ่งก็ทราบว่ามีเมียและลูกของตนตายแล้ว จึงใช้มีดแทงตัวตายตามและสั่งให้วางศพตนเคียงคู่กับนางอุเปม

ฝ่ายแม่ขุนสามลอกเมื่อรู้ว่า ลูกชายตายก็รีบตามมาที่เมืองกึ่ง เมื่อนางเห็นศพของขุนสามลอกและนางอุเปมเคียงข้างกัน นางก็โกรธแค้นแล้วรีบนำไม้คานมาคั่นระหว่างศพของคนทั้งสองไว้เพื่อขัดขวางไม่ให้พบรักกันอีกในชาติหน้า และกลายเป็นความเชื่อเรื่องดวงดาวสามคานของชาวไทใหญ่

เรียบเรียงจาก

ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา. (2556). ตำนานรักขุนสามลอกและนางอุเปม. *วรรณกรรมมุขปาฐะ*. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 30, 2556, จาก <http://www.taiyai.org/2011/index.php?page=4c2378500328311c7354592d47cc700d&r=3&id=72>.

วรารัตน์ (นามแฝง). (2548). *ตำนานพื้นบ้านภาคเหนือ*. กรุงเทพฯ: บ้านหนังสือ.

ประเด็นสำคัญในเนื้อเรื่อง

- ความรักที่ไม่สมหวัง
- การยึดมั่น ถิ่นมั่น
- อธิบายที่มาของชื่อนกต้องล่อ
- ความเชื่อของชาวไทใหญ่

พฤติกรรมตัวละคร

ตัวละคร	พฤติกรรม	เหตุการณ์ในเรื่องที่แสดงพฤติกรรม
ขุนสามลอ	-ขยันทำมาหากิน -รักเดียวใจเดียวและมั่นคงต่อความรัก	-ขุนสามลอเดินทางไปค้าขายต่างเมืองเพื่อหาประสบการณ์และหาเงินด้วยตนเอง -แม้นางอุแปมจะพยายามใกล้ชิดทำดีเพียงใด ขุนสามลอก็ไม่หวั่นไหว เพราะมีใจรักแต่นางอุแปม -ขุนสามลอลกลับมาจากค้าขายไม่พบเมียจึงรีบควมม้าออกไปตามหาและเมื่อพบว่าเมียและลูกตายแล้วก็ใช้มีดแทงตัวเองตายตามและสั่งให้วางศพไว้ใกล้กับเมียของตน
นางอุแปม	-มีความเป็นกุลสตรี -กิริยามารยาทเรียบร้อย -รักเดียวใจเดียวและมั่นคงต่อความรัก -ยึดถือในเรื่องความเชื่อ	-ขุนสามลอได้พิจารณาว่า นางอุแปมเป็นสาวงาม มีน้ำใจดี กิริยามารยาทเรียบร้อย เหมาะแก่การเลือกมาเป็นภรรยา -ขุนสามลอไม่ได้กลับมาบ้านตามเวลาที่กำหนด ด้วยความรักและคิดถึงสามีของนางอุแปมจึงขออนุญาตพ่อแม่ไปตามหาที่นางกำลังตั้งท้อง -นางอุแปมพบว่าลูกของนางตายแล้ว จึงนึกถึงความเชื่อเรื่องการฝังศพ นางตัดสินใจนำศพลูกไปวางบนตอไม้เพื่อให้ลูกได้กลายเป็นนกโบายบินออกไปตามหาพ่อ
นางก้นทะก่านโหยง	-ยึดมั่นถือมั่นในความคิดของตนเอง -รักและหวงลูกชายมาก -เจ้าคิดเจ้าแค้น	-ต้องการให้ลูกชายแต่งงานกับนางอุแปม ทั้งๆที่ลูกชายไม่ได้ชอบพอด้วย -แม้ลูกชายจะบอกว่ามีเมียและลูกอยู่แล้ว ก็นางก็พยายามกักขังลูกชายให้ได้ใกล้ชิดกับนางอุแปม เพื่อให้ลูกชายไม่คิดกลับไปหา นางอุแปมอีก -นางก้นทะก่านโหยงพบว่านางอุแปม มาตามหาลูกชายก็แสดงท่าทีรังเกียจและหาวิธีกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานาให้นางอุแปมและลูกได้รับบาดเจ็บ -หลังจากที่ขุนสามลอฆ่าตัวตายตามนางอุแปม ศพของทั้งคู่ถูกวางด้วยไม้คานของนางก้นทะก่านโหยงเพื่อไม่ให้ได้พบรักกันอีกในชาติหน้า

ตัวละคร	พฤติกรรม	เหตุการณ์ในเรื่องที่แสดงพฤติกรรม
นางอุแป่ม	-หน้าไหว้หลังหลอก	-นางอุแป่มพยายามปรนนิบัติ รับใช้ เอาอกเอาใจเศรษฐีทั้งสองเพื่อจะได้แต่งงานกับขุนสามลอ -ขุนสามลอสังเกตเห็นว่า เมื่ออยู่ลับหลังพ่อแม่ นางอุแป่มพูดจาไม่สุภาพ กิริยามารยาทไม่เรียบร้อยและไม่มีความรู้ด้านการงานแม้แต่น้อย

ข้อคิดจากเนื้อเรื่อง

- การพลัดพรากจากคนรักทำให้เกิดความทุกข์
- ความโกรธแค้นทำลายทุกอย่าง
- อย่าใช้อารมณ์ในการตัดสินปัญหา

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
คาบที่ 1 (50 นาที) ชั้นที่ 1: ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)	1.1 นักเรียนชมคลิปวิดีโอ “ตำนานสะพานรักสารสิน” 1.2 นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคลิปวิดีโอ 1.3 ครูเชื่อมโยงเข้าสู่วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง ตำนานรักขุนสามลอและนางอุแป่ม ซึ่งมีเนื้อหาและข้อคิดบางส่วนคล้ายคลึงกับคลิปวิดีโอที่ได้รับชม

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 2: ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (30 นาที)</p>	<p>2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 8 กลุ่ม แล้วเล่นเกม “20 คำถาม” โดยมีขั้นตอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นักเรียนแต่ละคนอ่านเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง ตำนานรักขุนสามลอและนางอุแปม ที่ครูแจกให้ ภายในเวลา 10 นาที 2) ครูแจกกระดานไวท์บอร์ดขนาดเล็กและปากกาให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม <ol style="list-style-type: none"> 3) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแข่งขันตอบคำถามจากเรื่อง ที่อ่าน โดยครูเปิดช่องคำถามถามนักเรียนทีละข้อ และให้เวลานักเรียนเขียนคำตอบที่ถูกต้องลงในกระดานไวท์บอร์ดกลุ่มละ 30 วินาที เมื่อหมดเวลาให้ผู้แทนกลุ่มยกกระดานไวท์บอร์ดขึ้น ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบทีละข้อ กลุ่มใดสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องตามเวลาที่กำหนดจะได้รับ 1 คะแนน และเมื่อครบ 20 คำถาม กลุ่มใดที่มีคะแนนรวมมากที่สุดจะได้รับรางวัล
<p>ขั้นที่ 2: ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)</p>	<p><u>คำถามที่ใช้ในการแข่งขัน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขุนสามลอมีลักษณะอย่างไร 2) เหตุใดนางกัณฑ์กานโหยงจึงชอบพอนางอุแปม 3) ทำไมขุนสามลอจึงไม่ยอมแต่งงานกับนางอุแปม 4) ขุนสามลอใช้เหตุผลใดในการหลบเลี่ยงการแต่งงานกับนางอุแปม 5) นางอุแปมมีลักษณะอย่างไร 6) เพราะเหตุใดขุนสามลอจึงต้องเดินทางกลับบ้าน 7) ทำไมนางกัณฑ์กานโหยงจึงตั้งท่าร้างเกียจนางอุแปม 8) นางกัณฑ์กานโหยงออกอุบายแกล้งนางอุแปมอย่างไร

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
	<p>9) เพราะเหตุใด นางอุแป่มจึงตัดสินใจกลับเมืองกึ่ง เมื่อแม่สามีกลั่นแกล้ง</p> <p>10) ทำไมลูกของนางอุแป่มจึงเสียชีวิต</p> <p>11) คนไทใหญ่มีความเชื่ออย่างไรต่อการฝังศพเด็กที่ตายในท้อง</p> <p>12) ชื่อของนกต้องลมมีความสัมพันธ์อย่างไรกับเรื่องนี้</p> <p>13) ขุนสามลอทำอย่างไร เมื่อรู้ว่านางอุแป่มหนีกลับเมืองกึ่ง</p> <p>14) เหตุใด ขุนสามลอจึงใช้มีดแทงตัวตาย</p> <p>15) นางก้นทะก่านโหยงมีความรู้สึกละอายใจอย่างไรเมื่อเห็นศพของขุนสามลอและนางอุแป่ม ฝังอยู่ข้างกัน</p> <p>16) นางก้นทะก่านโหยงใช้สิ่งใดคั่นกลางระหว่างศพของขุนสามลอและนางอุแป่ม</p> <p>17) ไม้อ่านมีความสัมพันธ์กับความเชื่อของชาวไทใหญ่อย่างไร</p> <p>18) สำนวน ปลูกเรือนตามใจผู้อยู่ ปลูกอู่ตามใจผู้นอน ควรใช้สอนบุคคลใดในเรื่อง</p> <p>19) ต่อน้ำมะพลับ ลับหลังตะโก ใช้อธิบายบุคลิกของบุคคลใดในเรื่อง</p> <p>20) ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร</p>
<p>ขั้นที่ 3: สรุป (15 นาที)</p>	<p>-นักเรียนและครุร่วมกันสรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ พฤติกรรมตัวละคร ความเชื่อของชาวไทใหญ่และข้อคิดสำคัญที่ได้จากการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านเรื่อง ตำนานรักขุนสามลอและนางอุแป่ม</p>
<p>คาบที่ 2 (50 นาที) ขั้นที่ 1: ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)</p>	<p>นักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อเรื่องตำนานรักขุนสามลอและนางอุแป่ม โดยครุใช้เทคนิค 5W1H ใคร(Who) ทำอะไร(What) เมื่อไหร่(When) ที่ไหน(Where) ทำไม(Why) อย่างไร(How) ในการตั้งคำถาม</p>

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นที่ 2: ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (30 นาที)	<p>2.1 นักเรียนเข้าประจำกลุ่มตามที่ได้แบ่งไว้ในคาบที่แล้ว</p> <p>2.2 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความสำคัญและคุณค่าจากการศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง ตำนานรักขุนสามลอกและนางอุเปรม</p> <p>2.3 ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่และปากกาสีให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนผังมโนทัศน์เพื่อสรุปความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านและนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน</p>
ขั้นที่ 3: ขั้นสรุป (10 นาที)	<p>3.1 นักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาและคัดเลือกผลงานกลุ่มที่สามารถเขียนแผนผังมโนทัศน์ที่สามารถสรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง ตำนานรักขุนสามลอกและนางอุเปรม ได้ดีที่สุดเพื่อรับรางวัล</p> <p>3.2 นักเรียนทุกคนเขียนบันทึกการเรียนรู้เป็นการบ้าน</p>

7. สื่อ/ แหล่งเรียนรู้

7.1 สื่อ

1. คลิปวิดีโอเพลง “สะพานรักสารสิน”
2. เอกสารประกอบการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง “ตำนานขุนสามลอกและนางอุเปรม”
3. ซองคำถาม 20 ซอง
4. กระดานไวท์บอร์ดและปากกา
5. กระดาษแผ่นใหญ่และปากกาสีสำหรับเขียนแผนผังมโนทัศน์
6. แบบบันทึกการเรียนรู้

7.2 แหล่งเรียนรู้

1. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงเรียนห้องสอนศึกษา
2. www.taiyai.org
3. www.lannaworld.com

8. การวัดและการประเมินผล

พฤติกรรมที่ประเมิน

1. การอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. การตอบสนองต่อวรรณกรรม

ผลงานที่ประเมิน

1. แผนผังมโนทัศน์
2. แบบบันทึกการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. คำถาม
2. เกณฑ์การประเมินใบงาน “แผนผังมโนทัศน์”
3. เกณฑ์การประเมินแบบบันทึกการเรียนรู้

วิธีการ

1. พิจารณาการตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม “แผนผังมโนทัศน์”
3. ตรวจสอบแบบบันทึกการเรียนรู้

เกณฑ์การประเมินแบบ Rubrics

ระดับคะแนน	4	3	2	1
ผลงานที่ประเมิน (holistic score)				
“แผนผัง มโนทัศน์”	-สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ถูกต้อง ครบถ้วนตามประเด็น ดังต่อไปนี้ 1) เหตุการณ์สำคัญ ในเรื่อง 2) พฤติกรรม ตัวละคร 3) ความเชื่อของ ชาวไทใหญ่ 4) ข้อคิดสำคัญของ เรื่อง	-สรุปความรู้ความ เข้าใจได้ถูกต้อง 3 ประเด็น	-สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ถูกต้อง 2 ประเด็น	-สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ถูกต้อง 1 ประเด็น

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม

เกณฑ์การประเมินนี้สร้างขึ้นจากแนวคิดของ Brown & Stephen (1995 อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547 p. 239)

ระดับคะแนน ผลงานที่ประเมิน (holistic score)	5 ระดับการวิจารณ์	4 ระดับการเห็นใจ	3 ระดับการวิเคราะห์	2 ระดับความรู้สึกร่วม	1 ระดับข้อเท็จจริง
แบบบันทึก การเรียนรู้	เขียนอธิบาย ข้อดี-ข้อด้อยของ เรื่องอย่าง ละเอียดชัดเจน ตีความ และสรุป คุณค่าของเรื่อง	เขียนแสดง ความรู้สึก ความคิดเห็น เกี่ยวกับ พฤติกรรมของ ตัวละคร หรือสถานการณ์ ในเรื่องอย่าง เข้าใจลึกซึ้ง	เขียนอธิบาย องค์ประกอบของ เรื่องอย่าง ละเอียดลึกซึ้ง เช่น การใช้ สัญลักษณ์ การสร้างตัวละคร การกำหนด สถานการณ์	เขียนอธิบาย พฤติกรรม ตัวละคร หรือสถานการณ์ ในเรื่อง โดยพยายามทำ ความเข้าใจ สาเหตุของ พฤติกรรม ตัวละคร หรือเหตุการณ์ นั้นๆ	เขียนแสดง ความเข้าใจ เบื้องต้น โดยอธิบาย เหตุการณ์ใน เนื้อเรื่อง อย่างสั้นๆ

นานมาแล้วที่เมืองเกตองมีหมู่บ้านขนาดใหญ่แห่งหนึ่งตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำสาละวินกับแม่น้ำเต็งหมู่บ้านแห่งนี้ มีครอบครัวเศรษฐีสามีภรรยาคนหนึ่ง สามีชื่อนายอูตังนะ ส่วนภรรยาชื่อนางกัณฑ์กานโหยง มีลูกชายเพียงคนเดียวคือ **ขุนสามลอ** ผู้เป็นชายหนุ่มรูปงามที่สาวๆในหมู่บ้านหมายปอง

นางอุแป่ม เป็นหนึ่งในบรรดาสาวงามเหล่านั้น นางหมั้นไปมาหาสู่ปรนนิบัติรับใช้เศรษฐีสามีภรรยา จนนางกัณฑ์กานโหยงพอใจจึงอยากทาบทามนางมาเป็นลูกสะใภ้ แต่ขุนสามลอไม่ได้รักนางแม้แต่น้อย เพราะเมื่อนางอุแป่มอยู่ลี้หลังพ่อแม่ นางจะพูดจาไม่สุภาพ มีกิริยามารยาทไม่เรียบร้อยและไม่มีความรู้ด้านการบ้านการเรือน

เมื่อพ่อแม่บเร้าให้ขุนสามลอแต่งงานกับนางอุแป่มบ่อยเข้า จึงหาทางหลีกเลี่ยง โดยบอกกับพ่อแม่ว่าตนอายุยังน้อยยังไม่อยากมีครอบครัวและขอเดินทางไปค้าขายต่างเมืองเพื่อหาประสบการณ์เสียก่อน พ่อแม่ขุนสามลอจึงอนุญาตและลงทุนให้ โดยจัดสิ่งของบรรทุกเกวียน พร้อมวัวและบริวารเป็นจำนวนมาก ให้ขุนสามลอออกเดินทางไปค้าขายตามเมืองต่างๆ

เมื่อมาถึงเมืองกึ่ง ขุนสามลอรู้สึกพึงพอใจเมืองนี้มากจึงปักหลักค้าขายที่เมืองนี้เป็นเวลานานวันหนึ่ง ขุนสามลอได้ไปขายชาที่บ้านหลังหนึ่งซึ่งเป็นบ้านของชาวบ้านธรรมดา ครอบครัวนี้มีลูกสาวคนหนึ่งชื่อ **นางอุแป่ม** เป็นสาวงามที่สุดของเมือง มีน้ำใจดี กิริยามารยาทเรียบร้อย เป็นที่ต้องตาต้องใจขุนสามลอยิ่งนัก ทั้งขุนสามลอและนางอุแป่มจึงได้ติดต่อกันเรื่อยมา ครอบครัวของนางอุแป่มต้อนรับขับสู้ขุนสามลอเป็นอย่างดี ในที่สุดขุนสามลอมาสู่ขอนางอุแป่มและตกลงแต่งงาน

ขุนสามลอและนางอุแป่มอยู่กินกันอย่างมีความสุขจนนางอุแป่มตั้งท้อง ขุนสามลอดีใจมากจึงอยากกลับบ้านไปบอกข่าวดีให้พ่อแม่ของตนทราบ ประกอบกับการที่ขุนสามลอจากบ้านจากเมืองมานานจึงอยากกลับไปเยี่ยมบ้านสัก 1 เดือน แล้วจะกลับมาอยู่กับนางอุแป่มตลอดไป

ขุนสามลอพร้อมกับบริวารจำนวนหนึ่งจึงออกเดินทางไปยังเมืองเกตองบ้านเกิด พ่อและแม่ของขุนสามลอดีใจมากที่ลูกกลับมา แต่ก็ไม่ได้มีความตั้งใจที่อยากให้ขุนสามลอแต่งงานกับนางอุแป่ม แม้ว่าขุนสามลอจะบอกความจริงไปแล้วว่า ตนมีเมียที่กำลังตั้งท้องและตั้งตารอคอยตนอยู่ที่เมืองกึ่ง แต่พ่อแม่กลับไม่ยอมเข้าใจและไม่รับรู้ใดๆทั้งสิ้น

นางก้นทะก่านโหยงักขังขุนสามลอไม่ให้ออกจากบ้าน เพื่อเปิดโอกาสให้ขุนสามลอใกล้ชิดกับนางอุแป่มที่พยายามมาเอาใจและไม่ให้ขุนสามลอลกลับไปหานางอุแป่มได้ แต่ขุนสามลอไม่คิดชอบนางอุแป่มแม้แต่น้อย

หนึ่งเดือนผ่านไป ถึงเวลาที่ขุนสามลอต้องกลับไปหานางอุแป่มแต่ก็ไม่สามารถกลับไปได้ ฝ่ายนางอุแป่มคิดถึงและเป็นห่วงขุนสามลอมมาก นางจึงขออนุญาตพ่อแม่เดินทางไปหาขุนสามลอ พร้อมด้วยคนใช้ผู้หญิงอีกสองคน

ช่วงเวลาที่นางอุแป่มเดินทางมายังบ้านขุนสามลอเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ขุนสามลอลออกไปค้าขายต่างเมือง นางอุแป่มจึงพบเพียงเศษขลุ่ยทั้งสอง เมื่อนางก้นทะก่านโหยงารู้ว่า นางอุแป่มมาตามหาขุนสามลอก็ตั้งท่ารังเกียจและหาทางกลั่นแกล้งต่างๆนาๆ ให้นางได้รับบาดเจ็บและกระทบกระเทือน

ถึงลูกในท้อง วันหนึ่งนางก้นทะก่านโหยงและคนรับใช้ร่วมกันทำกับดักโดยซ่อนของมีคมไว้ใต้บันไดที่แกล้งทำให้ชำรุดไว้ แล้วออกอุบายให้นางอุแป่มออกไปเดินเล่นที่ท่าน้ำ เมื่อนางอุแป่มกลับมาจากท่าน้ำและขึ้นบันได นางก็เสียหลักล้มลงใส่กับดักจนเลือดไหลซึมออกมา นางรู้ดีว่าเป็นฝีมือของแม่สามี นางอุแป่มจึงตัดสินใจเดินทางกลับบ้านของตน ภายหลังขุนสามลอลกลับมาจากค้าขายรู้ว่าเมียของตนมาตามหาแต่เดินทางกลับเมืองกึ่งไปเสียแล้ว ขุนสามลอจึงรีบควมม้าตามไปหานางอุแป่มที่เมืองกึ่ง

นางอุแป่มเดินทางกลับบ้านอย่างทุลักทุเล กล่าวคือในระหว่างทางนางเจ็บท้องและคลอดลูกด้วยความยากลำบาก ยิ่งไปกว่านั้นลูกของนางกลับไม่มีลมหายใจและไม่นานก็กลายเป็นศพสีเขียวซึ่งโบราณถือว่า ถ้าทั้งศพเช่นนี้ลงน้ำคนที่ตายจะกลายเป็นปลา ถ้าวางบนบกจะกลายเป็นกบหรือเขียด นางจึงนำลูกไปวางไว้บนตอไม้เพื่อให้ลูกได้กลายเป็นนกและสั่งเสียไว้ว่า “ไม่ว่าพ่อของลูกอยู่ที่ไหน ลูกจงตามหาพ่อของลูก และถ้าลูกคิดถึงพ่อก็ขอให้เรียกร้องหาพ่อ” ไม่นานนักศพทารกน้อยก็กลายเป็นนกแล้วส่งเสียงร้องเรียกพ่อว่า “**ต้องล่อ ต้องล่อ**” ซึ่งภายหลังกลายเป็นชื่อ นกชนิดหนึ่งของชาวไทใหญ่

นางอุแป่มเดินทางกลับถึงบ้าน ด้วยสภาพร่างกายที่อิดโรยและตรอมใจตายในที่สุด ส่วนขุนสามลอก็เร่งเดินทางกลับมาตามหาเมียและลูกที่เมืองกึ่ง ระหว่างทางก็ได้พบกับนกต้องล่อส่งเสียงร้องเรียก ต้องล่อ ต้องล่อ อยู่ตลอดเวลา และเมื่อขุนสามลอมาถึงเมืองกึ่งได้ทราบว่า เมียและลูกของตนตายแล้ว จึงใช้มีดแทงตัวตายตามและสั่งให้วางศพตนเคียงคู่กับนางอุแป่ม

ฝ่ายนางก้นทะก่านโหย่งเมื่อรู้ข่าวว่า ลูกชายตายก็รีบตามมาในเมืองกึ่ง เมื่อนางเห็นศพของ ขุนสามลอและนางอุเป้มเคียงข้างกัน นางก็เกิดความโกรธแค้นเป็นอย่างยิ่ง รีบนำไม้คานมาคั่น ระหว่างศพของคนทั้งสองไว้ เพื่อขัดขวางไม่ให้พบรักกันอีกในชาติหน้า ผู้คนในหมู่บ้านเล่าลือต่อกัน มาว่า เมื่อทั้งสองคนตายไปกลับชาติไปเกิดเป็นดาวสามคานบนท้องฟ้า จนกลายเป็นที่มาของความเชื่อ เรื่องดวงดาวของชาวไทยใหญ่ที่ว่า หากมองเห็นดวงดาวสองดวงอยู่ตรงข้ามกันและมีกลุ่มดาวเล็กๆ สามดวงเรียงตัวกันกลางดวงดาวคู่นั้น หมายถึง ไม้คานที่นางก้นทะก่านโหย่งนำไปกั้นศพของทั้งคู่ เอาไว้

เรียบเรียงจาก

ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา. (2556). ตำนานรักขุนสามลอและนางอุเป้ม. *วรรณกรรมมุขปาฐะ*. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 30, 2556, จาก <http://www.taiyai.org/2011/index.php?page=4c2378500328311c7354592d47cc700d&และr=3&id=72>.
 วรารัตน์ (นามแฝง). (2548). *ตำนานพื้นบ้านภาคเหนือ*. กรุงเทพฯ: บ้านหนังสือ.

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

- ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบบันทึกการเรียนรู้
- ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้
วรรณกรรมพื้นบ้านโดยใช้กลวิธีเอสพีคิวทัวร์เอสและแบบปกติ
- ค่าระดับความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยงของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ของแบบบันทึกการเรียนรู้

ตารางที่ 15 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของคะแนน($\sum R$)	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
17	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ 16 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบบันทึกการเรียนรู้

บันทึกการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของ คะแนน($\sum R$)	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
รูปแบบบันทึกการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
คำชี้แจง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ขนาดความยาวที่กำหนด	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ 17 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรม
พื้นบ้านโดยใช้กลวิธีเอสพีคิวทอร์เอสและแบบปกติ

แผนการจัด การเรียนรู้ วรรณกรรม พื้นบ้าน	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของ คะแนน($\sum R$)	ค่าIOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
แผนการจัด การเรียนรู้ วรรณกรรม พื้นบ้าน โดยใช้กลวิธี เอสพีคิว ทอร์เอส	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	บูรณาการ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมิน: แผนผังมโนทัศน์	1	1	1	3	1	ใช้ได้
เกณฑ์การประเมิน: บันทึกการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
แผนการจัด การเรียนรู้ วรรณกรรม พื้นบ้าน แบบปกติ	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	บูรณาการ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมิน: แผนผังมโนทัศน์	1	1	1	3	1	ใช้ได้
เกณฑ์การประเมิน: บันทึกการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ตารางที่ 18 ค่าระดับความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .79)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
1	ก	.07	-.06	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี	6	ก	0.56	0.52	ปานกลาง จำแนกดีมาก
	ข	.20	-.16			ข	.05	-.13	
	ค	0.61	0.37			ค	.02	-.06	
	ง	.10	-.13			ง	.35	-.31	
2	ก	.12	-.11	ปานกลาง จำแนกพอใช้	7	ก	.35	-.28	ปานกลาง จำแนกดีมาก
	ข	0.56	0.27			ข	0.56	0.42	
	ค	.17	-.16			ค	.00	.00	
	ง	.12	.01			ง	.07	-.13	
3	ก	.05	-.06	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	8	ก	.02	-.06	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	.15	-.11			ข	.07	-.06	
	ค	.02	-.06			ค	0.72	0.33	
	ง	0.77	0.25			ง	.17	-.20	
4	ก	.07	-.05	ปานกลาง จำแนกดีมาก	9	ก	.10	-.20	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	.07	-.06			ข	.07	.01	
	ค	.30	-.33			ค	0.62	0.30	
	ง	0.54	0.45			ง	.20	-.11	
5	ก	0.69	0.38	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี	10	ก	0.79	0.27	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
	ข	.17	-.33			ข	.10	-.26	
	ค	.07	-.13			ค	.02	.00	
	ง	.05	.08			ง	.07	.00	

หมายเหตุ

ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตารางที่ 18 (ต่อ) ค่าระดับความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .79)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
11	ก	.10	-.20	ก่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก	16	ก	.10	-.05	ก่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	.05	-.13			ข	.10	-.13	
	ค	.07	-.06			ค	0.72	0.32	
	ง	0.77	0.40			ง	.07	-.13	
12	ก	.30	-.08	ปานกลาง จำแนกดี	17	ก	.05	-.13	ก่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	0.56	0.35			ข	.00	.00	
	ค	.10	-.26			ค	0.74	0.38	
	ง	.02	.00			ง	.20	-.25	
13	ก	0.59	0.35	ปานกลาง จำแนกดี	18	ก	.56	-.40	ก่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	ข	.17	-.18			ข	0.38	0.40	
	ค	.02	-.06			ค	.00	.00	
	ง	.20	-.10			ง	.05	.00	
14	ก	.30	-.36	ก่อนข้างง่าย จำแนกดี	19	ก	.17	-.20	ก่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	.02	.08			ข	.10	-.05	
	ค	.05	-.06			ค	.05	-.13	
	ง	0.62	0.35			ง	0.67	0.38	
15	ก	.07	-.13	ก่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก	20	ก	.33	-.36	ปานกลาง จำแนกดีมาก
	ข	0.79	0.47			ข	.02	-.06	
	ค	.07	-.20			ค	.05	.01	
	ง	.05	-.13			ง	0.59	0.42	

หมายเหตุ

ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตารางที่ 18 (ต่อ) ค่าระดับความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .79)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
21	ก	.17	-.18	ปานกลาง จำแนกดีมาก	26	ก	.53	-.16	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
	ข	.10	.03			ข	.07	-.06	
	ค	0.59	0.42			ค	.05	-.13	
	ง	.12	-.26			ง	0.33	0.37	
22	ก	.10	-.20	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี	27	ก	.02	.00	ค่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก
	ข	0.72	0.32			ข	.10	-.20	
	ค	.12	-.20			ค	.20	-.26	
	ง	.05	.08			ง	0.67	0.47	
23	ก	.12	-.26	ค่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก	28	ก	.05	-.13	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	0.77	0.53			ข	.12	-.05	
	ค	.07	-.20			ค	0.72	0.32	
	ง	.02	-.06			ง	.10	-.13	
24	ก	.05	.08	ปานกลาง จำแนกดีมาก	29	ก	.10	-.13	ค่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก
	ข	.30	-.46			ข	.23	-.23	
	ค	.05	-.13			ค	0.64	0.43	
	ง	0.59	0.52			ง	.02	-.06	
25	ก	0.56	0.43	ปานกลาง จำแนกดีมาก	30	ก	.12	.11	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	ข	.10	-.05			ข	.56	-.63	
	ค	.02	-.06			ค	0.28	0.43	
	ง	.30	-.31			ง	.02	.08	

หมายเหตุ

ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ของแบบบันทึกการเรียนรู้ (ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน = .702)

		ครูคนที่ 1	ครูคนที่ 2
ครูคนที่ 1	Pearson correlation	1	.702 ^{**}
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	39	39
ครูคนที่ 2	Pearson correlation	.702 ^{**}	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	39	

** correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Print out แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย 3 (ท22101) ประจำภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ห้อง

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ST201	39	66	88	80.51	5.898
ST202	41	57	85	79.12	5.400
ST203	40	70	82	77.58	3.419
ST204	38	61	81	73.34	5.429
ST205	34	50	80	69.97	5.957
ST206	39	55	80	70.41	5.720
Valid N (listwise)	34				

Print out แสดงค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์โดยทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample test) ของห้องเรียน ม.2/1 และห้องเรียน ม.2/2 ประจำภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2556

T-Test

Group Statistics

	GROUP	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SCORE	2/1	39	80.51	5.898	.944
	2/2	41	79.12	5.400	.843

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
SCORE	Equal variances assumed	.536	.466	1.101	78	.274	1.39	1.263	-1.124	3.906
	Equal variances not assumed			1.099	76.535	.275	1.39	1.266	-1.131	3.912

Print out แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) ของแบบวัด
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (IOC=0.67-1)

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Q1	3	1	1	1.00	.000
Q2	3	1	1	1.00	.000
Q3	3	0	1	.67	.577
Q4	3	1	1	1.00	.000
Q5	3	1	1	1.00	.000
Q6	3	1	1	1.00	.000
Q7	3	1	1	1.00	.000
Q8	3	1	1	1.00	.000
Q9	3	1	1	1.00	.000
Q10	3	0	1	.67	.577
Q11	3	1	1	1.00	.000
Q12	3	1	1	1.00	.000
Q13	3	1	1	1.00	.000
Q14	3	0	1	.67	.577
Q15	3	1	1	1.00	.000
Q16	3	0	1	.67	.577
Q17	3	0	1	.67	.577
Q18	3	1	1	1.00	.000
Q19	3	0	1	.67	.577
Q20	3	1	1	1.00	.000
Q21	3	1	1	1.00	.000
Q22	3	0	1	.67	.577
Q23	3	1	1	1.00	.000
Q24	3	1	1	1.00	.000
Q25	3	1	1	1.00	.000
Q26	3	1	1	1.00	.000
Q27	3	1	1	1.00	.000
Q28	3	1	1	1.00	.000
Q29	3	1	1	1.00	.000
Q30	3	0	1	.67	.577
Valid N (listwise)	3				

Print out แสดงค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ค่าระดับความยากง่าย (degree of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) จากโปรแกรมวิเคราะห์แบบสอบ (Test Analysis Program: TAP)

TITLE: read com

COMMENT:

*****

Item and Test Analysis

*****

Item	Key	Number Correct	Item Diff.	Disc. Index	# Correct in High Grp	# Correct in Low Grp	Point Biser.	Adj. Pt Bis
Item 01	(3)	24	0.62	0.37	10 (0.83)	7 (0.47)	0.38	0.30
Item 02	(2)	22	0.56	0.27	8 (0.67)	6 (0.40)	0.34	0.25
Item 03	(4)	30	0.77	0.25	11 (0.92)	10 (0.67)	0.48	0.41
Item 04	(4)	21	0.54	0.45	11 (0.92)	7 (0.47)	0.36	0.28
Item 05	(1)	27	0.69	0.38	11 (0.92)	8 (0.53)	0.45	0.38
Item 06	(1)	22	0.56	0.52	11 (0.92)	6 (0.40)	0.30	0.21
Item 07	(2)	22	0.56	0.42	9 (0.75)	5 (0.33)	0.37	0.28
Item 08	(3)	28	0.72	0.33	12 (1.00)	10 (0.67)	0.33	0.26
Item 09	(3)	24	0.62	0.30	10 (0.83)	8 (0.53)	0.32	0.23
Item 10	(1)	31	0.79	0.27	12 (1.00)	11 (0.73)	0.27	0.20
Item 11	(4)	30	0.77	0.40	12 (1.00)	9 (0.60)	0.37	0.30
Item 12	(2)	22	0.56	0.35	9 (0.75)	6 (0.40)	0.36	0.27
Item 13	(1)	23	0.59	0.35	9 (0.75)	6 (0.40)	0.36	0.28
Item 14	(4)	24	0.62	0.35	9 (0.75)	6 (0.40)	0.43	0.35
Item 15	(2)	31	0.79	0.47	12 (1.00)	8 (0.53)	0.51	0.45
Item 16	(3)	28	0.72	0.32	11 (0.92)	9 (0.60)	0.32	0.25
Item 17	(3)	29	0.74	0.38	11 (0.92)	8 (0.53)	0.43	0.35
Item 18	(2)	15	0.38	0.40	8 (0.67)	4 (0.27)	0.35	0.26
Item 19	(4)	26	0.67	0.38	11 (0.92)	8 (0.53)	0.38	0.30
Item 20	(4)	23	0.59	0.42	9 (0.75)	5 (0.33)	0.41	0.33
Item 21	(3)	23	0.59	0.42	9 (0.75)	5 (0.33)	0.35	0.27
Item 22	(2)	28	0.72	0.32	11 (0.92)	9 (0.60)	0.39	0.31
Item 23	(2)	30	0.77	0.53	12 (1.00)	7 (0.47)	0.42	0.35
Item 24	(4)	23	0.59	0.52	11 (0.92)	6 (0.40)	0.47	0.39
Item 25	(1)	22	0.56	0.43	10 (0.83)	6 (0.40)	0.44	0.36
Item 26	(4)	13	0.33	0.37	6 (0.50)	2 (0.13)	0.34	0.26
Item 27	(4)	26	0.67	0.47	12 (1.00)	8 (0.53)	0.33	0.25
Item 28	(3)	28	0.72	0.32	11 (0.92)	9 (0.60)	0.42	0.35
Item 29	(3)	25	0.64	0.43	10 (0.83)	6 (0.40)	0.38	0.30
Item 30	(3)	11	0.28	0.43	6 (0.50)	1 (0.07)	0.33	0.25

These results have been sorted by item number

Number of Items Excluded = 0
 Number of Items Analyzed = 30
 Mean Item Difficulty = 0.625
 Mean Item Discrimination = 0.387
 Mean Point Biserial = 0.380
 Mean Adj. Point Biserial = 0.301
 KR20 (Alpha) = 0.794
 KR21 = 0.776
 SEM (from KR20) = 2.412
 High Grp Min Score (n=12) = 23.000
 Low Grp Max Score (n=15) = 16.000

TITLE: read com

*****

Options Analysis

~~~~~  
Item Frequencies and Percentages

-- page1

~~~~~  
* is keyed answer, # is option that discriminates better than keyed answer

Item	Group	Option 1	Option 2	Option 3	Option 4
1	TOTAL	3 (0.077)	8 (0.205)	24*(0.615)	4 (0.103)
	High	0 (0.000)	2 (0.167)	10 (0.833)	0 (0.000)
	Low	1 (0.067)	5 (0.333)	7 (0.467)	2 (0.133)
	Diff	-1(-0.067)	-3(-0.167)	3 (0.367)	-2(-0.133)
2	TOTAL	5 (0.128)	22*(0.564)	7 (0.179)	5 (0.128)
	High	1 (0.083)	8 (0.667)	2 (0.167)	1 (0.083)
	Low	3 (0.200)	6 (0.400)	5 (0.333)	1 (0.067)
	Diff	-2(-0.117)	2 (0.267)	-3(-0.167)	0 (0.017)
3	TOTAL	2 (0.051)	6 (0.154)	1 (0.026)	30*(0.769)
	High	0 (0.000)	1 (0.083)	0 (0.000)	11 (0.917)
	Low	1 (0.067)	3 (0.200)	1 (0.067)	10 (0.667)
	Diff	-1(-0.067)	-2(-0.117)	-1(-0.067)	1 (0.250)
4	TOTAL	3 (0.077)	3 (0.077)	12 (0.308)	21*(0.538)
	High	1 (0.083)	0 (0.000)	0 (0.000)	11 (0.917)
	Low	2 (0.133)	1 (0.067)	5 (0.333)	7 (0.467)
	Diff	-1(-0.050)	-1(-0.067)	-5(-0.333)	4 (0.450)
5	TOTAL	27*(0.692)	7 (0.179)	3 (0.077)	2 (0.051)
	High	11 (0.917)	0 (0.000)	0 (0.000)	1 (0.083)
	Low	8 (0.533)	5 (0.333)	2 (0.133)	0 (0.000)
	Diff	3 (0.383)	-5(-0.333)	-2(-0.133)	1 (0.083)
6	TOTAL	22*(0.564)	2 (0.051)	1 (0.026)	14 (0.359)
	High	11 (0.917)	0 (0.000)	0 (0.000)	1 (0.083)
	Low	6 (0.400)	2 (0.133)	1 (0.067)	6 (0.400)
	Diff	5 (0.517)	-2(-0.133)	-1(-0.067)	-5(-0.317)
7	TOTAL	14 (0.359)	22*(0.564)	0 (0.000)	3 (0.077)
	High	3 (0.250)	9 (0.750)	0 (0.000)	0 (0.000)
	Low	8 (0.533)	5 (0.333)	0 (0.000)	2 (0.133)
	Diff	-5(-0.283)	4 (0.417)	0 (0.000)	-2(-0.133)
8	TOTAL	1 (0.026)	3 (0.077)	28*(0.718)	7 (0.179)
	High	0 (0.000)	0 (0.000)	12 (1.000)	0 (0.000)
	Low	1 (0.067)	1 (0.067)	10 (0.667)	3 (0.200)
	Diff	-1(-0.067)	-1(-0.067)	2 (0.333)	-3(-0.200)
9	TOTAL	4 (0.103)	3 (0.077)	24*(0.615)	8 (0.205)
	High	0 (0.000)	1 (0.083)	10 (0.833)	1 (0.083)
	Low	3 (0.200)	1 (0.067)	8 (0.533)	3 (0.200)
	Diff	-3(-0.200)	0 (0.017)	2 (0.300)	-2(-0.117)
10	TOTAL	31*(0.795)	4 (0.103)	1 (0.026)	3 (0.077)
	High	12 (1.000)	0 (0.000)	0 (0.000)	0 (0.000)
	Low	11 (0.733)	4 (0.267)	0 (0.000)	0 (0.000)
	Diff	1 (0.267)	-4(-0.267)	0 (0.000)	0 (0.000)

TITLE: read com

Item Frequencies and Percentages

-- page2

* is keyed answer, # is option that discriminates better than keyed answer

Item	Group	Option 1	Option 2	Option 3	Option 4
11	TOTAL	4 (0.103)	2 (0.051)	3 (0.077)	30* (0.769)
	High	0 (0.000)	0 (0.000)	0 (0.000)	12 (1.000)
	Low	3 (0.200)	2 (0.133)	1 (0.067)	9 (0.600)
	Diff	-3 (-0.200)	-2 (-0.133)	-1 (-0.067)	3 (0.400)
12	TOTAL	12 (0.308)	22* (0.564)	4 (0.103)	1 (0.026)
	High	3 (0.250)	9 (0.750)	0 (0.000)	0 (0.000)
	Low	5 (0.333)	6 (0.400)	4 (0.267)	0 (0.000)
	Diff	-2 (-0.083)	3 (0.350)	-4 (-0.267)	0 (0.000)
13	TOTAL	23* (0.590)	7 (0.179)	1 (0.026)	8 (0.205)
	High	9 (0.750)	1 (0.083)	0 (0.000)	2 (0.167)
	Low	6 (0.400)	4 (0.267)	1 (0.067)	4 (0.267)
	Diff	3 (0.350)	-3 (-0.183)	-1 (-0.067)	-2 (-0.100)
14	TOTAL	12 (0.308)	1 (0.026)	2 (0.051)	24* (0.615)
	High	2 (0.167)	1 (0.083)	0 (0.000)	9 (0.750)
	Low	8 (0.533)	0 (0.000)	1 (0.067)	6 (0.400)
	Diff	-6 (-0.367)	1 (0.083)	-1 (-0.067)	3 (0.350)
15	TOTAL	3 (0.077)	31* (0.795)	3 (0.077)	2 (0.051)
	High	0 (0.000)	12 (1.000)	0 (0.000)	0 (0.000)
	Low	2 (0.133)	8 (0.533)	3 (0.200)	2 (0.133)
	Diff	-2 (-0.133)	4 (0.467)	-3 (-0.200)	-2 (-0.133)
16	TOTAL	4 (0.103)	4 (0.103)	28* (0.718)	3 (0.077)
	High	1 (0.083)	0 (0.000)	11 (0.917)	0 (0.000)
	Low	2 (0.133)	2 (0.133)	9 (0.600)	2 (0.133)
	Diff	-1 (-0.050)	-2 (-0.133)	2 (0.317)	-2 (-0.133)
17	TOTAL	2 (0.051)	0 (0.000)	29* (0.744)	8 (0.205)
	High	0 (0.000)	0 (0.000)	11 (0.917)	1 (0.083)
	Low	2 (0.133)	0 (0.000)	8 (0.533)	5 (0.333)
	Diff	-2 (-0.133)	0 (0.000)	3 (0.383)	-4 (-0.250)
18	TOTAL	22 (0.564)	15* (0.385)	0 (0.000)	2 (0.051)
	High	4 (0.333)	8 (0.667)	0 (0.000)	0 (0.000)
	Low	11 (0.733)	4 (0.267)	0 (0.000)	0 (0.000)
	Diff	-7 (-0.400)	4 (0.400)	0 (0.000)	0 (0.000)
19	TOTAL	7 (0.179)	4 (0.103)	2 (0.051)	26* (0.667)
	High	0 (0.000)	1 (0.083)	0 (0.000)	11 (0.917)
	Low	3 (0.200)	2 (0.133)	2 (0.133)	8 (0.533)
	Diff	-3 (-0.200)	-1 (-0.050)	-2 (-0.133)	3 (0.383)
20	TOTAL	13 (0.333)	1 (0.026)	2 (0.051)	23* (0.590)
	High	2 (0.167)	0 (0.000)	1 (0.083)	9 (0.750)
	Low	8 (0.533)	1 (0.067)	1 (0.067)	5 (0.333)
	Diff	-6 (-0.367)	-1 (-0.067)	0 (0.017)	4 (0.417)

TITLE: read com

Item Frequencies and Percentages

-- page3

* is keyed answer, # is option that discriminates better than keyed answer

Item	Group	Option 1	Option 2	Option 3	Option 4
21	TOTAL	7 (0.179)	4 (0.103)	23*(0.590)	5 (0.128)
	High	1 (0.083)	2 (0.167)	9 (0.750)	0 (0.000)
	Low	4 (0.267)	2 (0.133)	5 (0.333)	4 (0.267)
	Diff	-3(-0.183)	0 (0.033)	4 (0.417)	-4(-0.267)
22	TOTAL	4 (0.103)	28*(0.718)	5 (0.128)	2 (0.051)
	High	0 (0.000)	11 (0.917)	0 (0.000)	1 (0.083)
	Low	3 (0.200)	9 (0.600)	3 (0.200)	0 (0.000)
	Diff	-3(-0.200)	2 (0.317)	-3(-0.200)	1 (0.083)
23	TOTAL	5 (0.128)	30*(0.769)	3 (0.077)	1 (0.026)
	High	0 (0.000)	12 (1.000)	0 (0.000)	0 (0.000)
	Low	4 (0.267)	7 (0.467)	3 (0.200)	1 (0.067)
	Diff	-4(-0.267)	5 (0.533)	-3(-0.200)	-1(-0.067)
24	TOTAL	2 (0.051)	12 (0.308)	2 (0.051)	23*(0.590)
	High	1 (0.083)	0 (0.000)	0 (0.000)	11 (0.917)
	Low	0 (0.000)	7 (0.467)	2 (0.133)	6 (0.400)
	Diff	1 (0.083)	-7(-0.467)	-2(-0.133)	5 (0.517)
25	TOTAL	22*(0.564)	4 (0.103)	1 (0.026)	12 (0.308)
	High	10 (0.833)	1 (0.083)	0 (0.000)	1 (0.083)
	Low	6 (0.400)	2 (0.133)	1 (0.067)	6 (0.400)
	Diff	4 (0.433)	-1(-0.050)	-1(-0.067)	-5(-0.317)
26	TOTAL	21 (0.538)	3 (0.077)	2 (0.051)	13*(0.333)
	High	6 (0.500)	0 (0.000)	0 (0.000)	6 (0.500)
	Low	10 (0.667)	1 (0.067)	2 (0.133)	2 (0.133)
	Diff	-4(-0.167)	-1(-0.067)	-2(-0.133)	4 (0.367)
27	TOTAL	1 (0.026)	4 (0.103)	8 (0.205)	26*(0.667)
	High	0 (0.000)	0 (0.000)	0 (0.000)	12 (1.000)
	Low	0 (0.000)	3 (0.200)	4 (0.267)	8 (0.533)
	Diff	0 (0.000)	-3(-0.200)	-4(-0.267)	4 (0.467)
28	TOTAL	2 (0.051)	5 (0.128)	28*(0.718)	4 (0.103)
	High	0 (0.000)	1 (0.083)	11 (0.917)	0 (0.000)
	Low	2 (0.133)	2 (0.133)	9 (0.600)	2 (0.133)
	Diff	-2(-0.133)	-1(-0.050)	2 (0.317)	-2(-0.133)
29	TOTAL	4 (0.103)	9 (0.231)	25*(0.641)	1 (0.026)
	High	0 (0.000)	2 (0.167)	10 (0.833)	0 (0.000)
	Low	2 (0.133)	6 (0.400)	6 (0.400)	1 (0.067)
	Diff	-2(-0.133)	-4(-0.233)	4 (0.433)	-1(-0.067)
30	TOTAL	5 (0.128)	22 (0.564)	11*(0.282)	1 (0.026)
	High	3 (0.250)	2 (0.167)	6 (0.500)	1 (0.083)
	Low	2 (0.133)	12 (0.800)	1 (0.067)	0 (0.000)
	Diff	1 (0.117)	-10(-0.633)	5 (0.433)	1 (0.083)

Print out แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) ของแบบบันทึก
การเรียนรู้ (IOC=1)

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
บันทึก1	3	1	1	1.00	.000
บันทึก2	3	1	1	1.00	.000
บันทึก3	3	1	1	1.00	.000
Valid N (listwise)	3				

Print out แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) ของแผนการจัด
การเรียนรู้วรรณกรรมพื้นฐานโดยใช้กลวิธีเอสพีคิวทัวร์เอสและแบบปกติ (IOC=1)

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
แผนE1	3	1	1	1.00	.000
แผนE2	3	1	1	1.00	.000
แผนE3	3	1	1	1.00	.000
แผนE4	3	1	1	1.00	.000
แผนE5	3	1	1	1.00	.000
แผนE6	3	1	1	1.00	.000
แผนE7	3	1	1	1.00	.000
แผนE8	3	1	1	1.00	.000
แผนC1	3	1	1	1.00	.000
แผนC2	3	1	1	1.00	.000
แผนC3	3	1	1	1.00	.000
แผนC4	3	1	1	1.00	.000
แผนC5	3	1	1	1.00	.000
แผนC6	3	1	1	1.00	.000
แผนC7	3	1	1	1.00	.000
แผนC8	3	1	1	1.00	.000
Valid N (listwise)	3				

Print out แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

T-Test

Group Statistics

	GROUP	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SCORE	กลุ่มทดลอง	39	23.62	3.290	.527
	กลุ่มควบคุม	39	23.90	3.007	.481

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
SCORE	Equal variances assumed	2.539	.115	-.395	76	.694	-.28	.714	-1.703	1.139
	Equal variances not assumed			-.395	75.395	.694	-.28	.714	-1.704	1.140

Print out แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ของคะแนนความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (วัตถุประสงค์ข้อ 1)

T-Test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 PRETEST	23.62	39	3.290	.527
POSTTEST	27.74	39	1.650	.264

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 PRETEST & POSTTEST	39	.379	.017

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	PRETEST - POSTTEST	-4.13	3.071	.492	-5.12	-3.13	-8.395	38	.000

Print out แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (วัตถุประสงค์ข้อ 2)

T-Test

Group Statistics

GROUP	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SCORE กลุ่มทดลอง	39	27.74	1.650	.264
กลุ่มควบคุม	39	24.44	2.075	.332

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
SCORE	Equal variances assumed	.920	.340	7.792	76	.000	3.31	.424	2.462	4.153
	Equal variances not assumed			7.792	72.329	.000	3.31	.424	2.462	4.154

Print out แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถในตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (วัตถุประสงค์ข้อ 3)

Descriptive Statistics(a)

	Mean	Std. Deviation	N
TEST1	1.62	.815	39
TEST2	2.33	.772	39
TEST3	3.23	.777	39
TEST4	3.77	.902	39

a GROUP = กลุ่มทดลอง

Print out แสดงการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น Mauchly's test of sphericity (compound symmetry) จากค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ทั้ง 4 ครั้ง (วัตถุประสงค์ข้อ 3)

Mauchly's Test of Sphericity(b,c)

Measure: MEASURE_1

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon(a)		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
FACTOR1	.685	13.879	5	.016	.821	.882	.333

Tests the null hypothesis that the error covariance matrix of the orthonormalized transformed dependent variables is proportional to an identity matrix.

a May be used to adjust the degrees of freedom for the averaged tests of significance. Corrected tests are displayed in the Tests of Within-Subjects Effects table.

b Design: Intercept Within Subjects Design: FACTOR1

c GROUP = กลุ่มทดลอง

Print out ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลอง หลังการทดลองทั้ง 4 ครั้ง ไม่เป็น compound symmetry จึงต้องอ่านค่าสถิติที่มีการปรับแก้ degree of freedom โดยใช้สถิติ Greenhouse – Geisser (วัตถุประสงค์ข้อ 3)

Tests of Within-Subjects Effects(a)

Measure: MEASURE_1

Source		Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
FACTOR1	Sphericity Assumed	106.481	3	35.494	170.231	.000
	Greenhouse-Geisser	106.481	2.462	43.257	170.231	.000
	Huynh-Feldt	106.481	2.645	40.256	170.231	.000
	Lower-bound	106.481	1.000	106.481	170.231	.000
Error(FACTOR1)	Sphericity Assumed	23.769	114	.209		
	Greenhouse-Geisser	23.769	93.541	.254		
	Huynh-Feldt	23.769	100.514	.236		
	Lower-bound	23.769	38.000	.626		

a. GROUP = กลุ่มทดลอง

Print out แสดงการเปรียบเทียบรายคู่ของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม
หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้วิธีของบอนเฟอร์โรนี (วัตถุประสงค์ข้อ 3)

Pairwise Comparisons(b)

Measure: MEASURE_1

(I) FACTOR1	(J) FACTOR1	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.(a)	95% Confidence Interval for Difference(a)	
					Lower Bound	Upper Bound
1	2	-.718(*)	.104	.000	-1.006	-.430
	3	-1.615(*)	.101	.000	-1.898	-1.333
	4	-2.154(*)	.130	.000	-2.516	-1.792
2	1	.718(*)	.104	.000	.430	1.006
	3	-.897(*)	.072	.000	-1.097	-.698
	4	-1.436(*)	.109	.000	-1.739	-1.133
3	1	1.615(*)	.101	.000	1.333	1.898
	2	.897(*)	.072	.000	.698	1.097
	4	-.538(*)	.096	.000	-.806	-.271
4	1	2.154(*)	.130	.000	1.792	2.516
	2	1.436(*)	.109	.000	1.133	1.739
	3	.538(*)	.096	.000	.271	.806

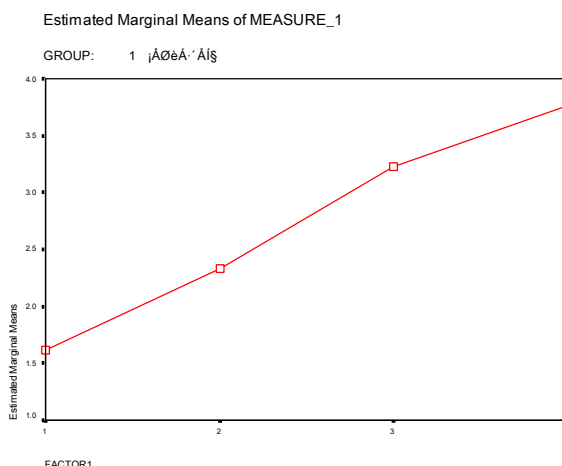
Based on estimated marginal means

* The mean difference is significant at the .05 level.

a Adjustment for multiple comparisons: Bonferroni.

b GROUP = กลุ่มทดลอง

Print out กราฟแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนอง
ต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง (วัตถุประสงค์ข้อ 3)

Print out ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรม หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (วัตถุประสงค์ข้อ 4)

Descriptive Statistics

GROUP		Mean	Std. Deviation	N
TEST1	กลุ่มทดลอง	1.62	.815	39
	กลุ่มควบคุม	1.67	.806	39
	Total	1.64	.805	78
TEST2	กลุ่มทดลอง	2.33	.772	39
	กลุ่มควบคุม	2.03	.873	39
	Total	2.18	.833	78
TEST3	กลุ่มทดลอง	3.23	.777	39
	กลุ่มควบคุม	2.49	.644	39
	Total	2.86	.801	78
TEST4	กลุ่มทดลอง	3.77	.902	39
	กลุ่มควบคุม	2.85	.745	39
	Total	3.31	.944	78

Print out แสดงการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น Mauchly's test of sphericity (compound symmetry) จากค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ทั้ง 4 ครั้ง (วัตถุประสงค์ข้อ 4)

Mauchly's Test of Sphericity(b)

Measure: MEASURE_1

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon(a)		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
FACTOR1	.575	41.301	5	.000	.722	.754	.333

Tests the null hypothesis that the error covariance matrix of the orthonormalized transformed dependent variables is proportional to an identity matrix.

a May be used to adjust the degrees of freedom for the averaged tests of significance. Corrected tests are displayed in the Tests of Within-Subjects Effects table.

b Design: Intercept+GROUP Within Subjects Design: FACTOR

Print out ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมของกลุ่มทดลองทั้ง 4 ครั้ง ไม่เป็น compound symmetry จึงต้องอ่านค่าสถิติที่มีการปรับแก้ degree of freedom โดยใช้สถิติ Greenhouse – Geisser เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (วัตถุประสงค์ข้อ 4)

Tests of Between-Subjects Effects

Measure: MEASURE_1

Transformed Variable: Average

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Intercept	1945.003	1	1945.003	1135.176	.000
GROUP	18.029	1	18.029	10.522	.002
Error	130.218	76	1.713		

Print out แสดงผลการเปรียบเทียบรายคู่ระหว่างกลุ่มของคะแนนความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีของบอนเฟอร์โรนี (วัตถุประสงค์ข้อ 4)

Pairwise Comparisons

Measure: MEASURE_1

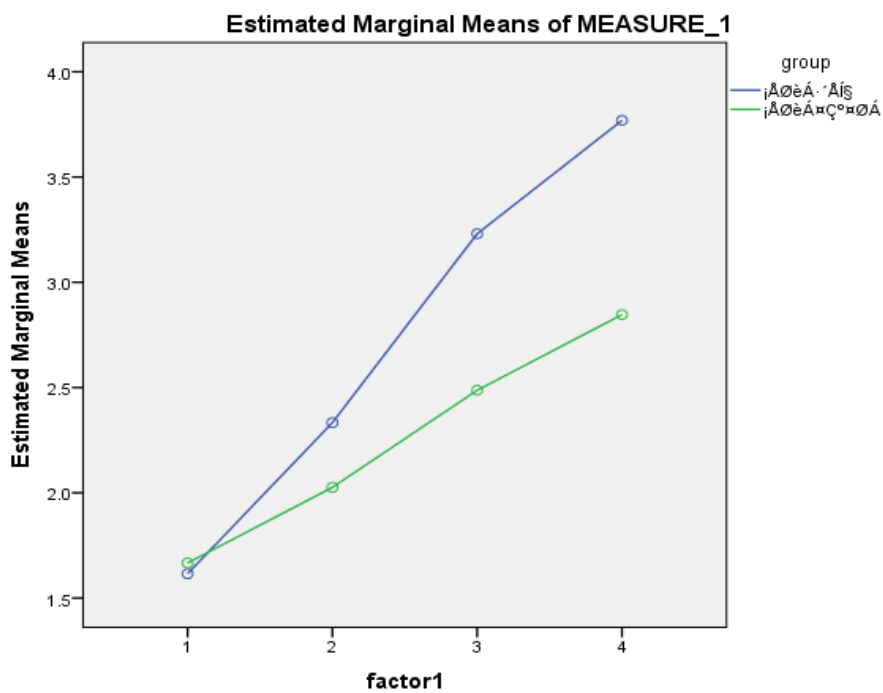
(I) GROUP	(J) GROUP	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.(a)	95% Confidence Interval for Difference(a)	
					Lower Bound	Upper Bound
กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	.481(*)	.148	.002	.186	.776
กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	-.481(*)	.148	.002	-.776	-.186

Based on estimated marginal means

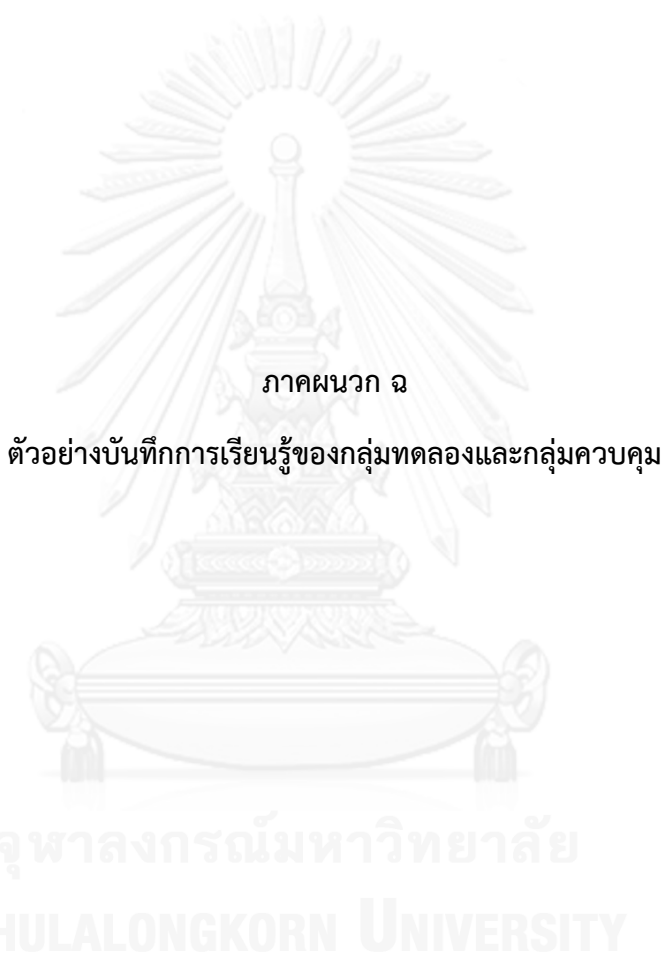
* The mean difference is significant at the .05 level.

a Adjustment for multiple comparisons: Bonferroni.

Print out กราฟแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการตอบสนอง
ต่อวรรณกรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (วัตถุประสงค์ข้อ 4)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตัวอย่างบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

แบบบันทึกการเรียนรู้

การศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง "ตำนานรักขุนสามทองและนางอุปั้ม"

ชื่อผู้บันทึก..... . ชั้น ม.2/.....1...เลขที่.....๗.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาบทวนเนื้อเรื่อง แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ ด้วยการเขียนอธิบาย ความรู้ ความเข้าใจ แสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด

.....สวดลาสาธุการเป็นลาภอันประเสริฐแล้วจึงมาฟังเสียงระฆังที่ดังขึ้น
 ลุดล...ไว้เพราะต้องมาในคืนที่สามแห่งงานรับผู้หญิงที่คือภรรยาให้
 แห่งลุดล...ไปขอมให้ขอมให้ขอมให้ขอมให้ขอมให้ขอมให้ขอมให้ขอมให้ขอมให้ขอมให้
 ลุดล...ลงปล้ำใจกันผู้หนึ่งตนหนึ่งที่หลวมวัน เขาอยู่ด้วยกันจน
 ผู้หญิงทั้งสอง ลุดล...แล้วกลับมาบ้านเพื่อมองตัวเองไปมาแต่พอจะ
 เสร็จก็ถูกเขาจับแล้ว เขาก็ได้รู้ว่าเป็นเวลาเย็น นอก
 ที่บ้าน พ่อแม่ของเขาไม่รู้เรื่องก็ไปซื้อข้าว และ จึงเกิดที่ขึ้นกับผู้
 ที่เห็น เพราะคิดว่าอยากกินมัน ๆ ของรักก็ได้ ด้านภรรยาของเขา
 เห็นเขาไปมาไม่กล้าบอกสักที จึงออกตามหาถึงบ้านเมื่อแม่สามี
 พ่อแม่ของเขาทราบ เรื่อง ก็รีบพาไปหาหมอ จนแม่และตัวนี้
 ระบุวันที่ ๗ กงเอา/พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่องว่ากลายเป็นหนัก
 และในเรื่องราวพ่อและแม่ก็เสียใจที่ พ่อแม่ของเขาไม่รู้เรื่องก็
 ออกตามหาพ่อว่า ภรรยาตายแล้วก็เอาผิด 1๗๖ ต่อมา 11๐. มี
 ให้ทำศพไว้ด้วยกับ พ่อแม่เขาไม่รู้เรื่องก็ไปซื้อข้าว ๗๖เอาไป
 ออกที่...โดยศพทั้งลุดล...ไว้ให้ให้ลุดล...อีก

วันนี้ฉันเรียนรู้
อะไรบางอย่าง

บันทึกการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

แบบบันทึกการเรียนรู้

การศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง "นางชมพู่กับเจ้าแสงเมือง"

ชื่อผู้บันทึก..

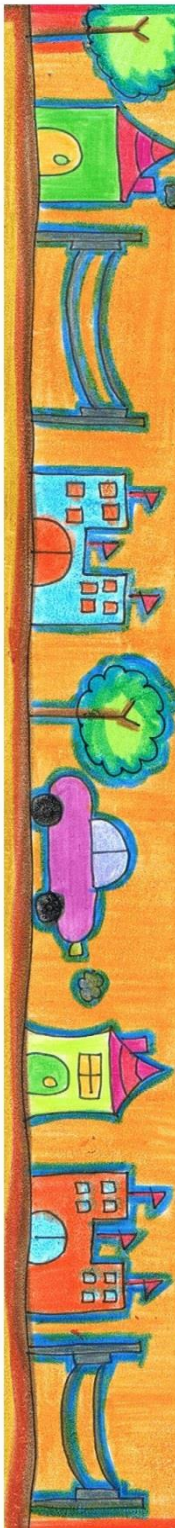
ชั้น ม.2/...1...เลขที่...7.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาบทกวีเนื้อเรื่อง แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ ด้วยการเขียนอธิบาย ความรู้ ความเข้าใจ แสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด

นางแสงเมือง นางชมพู่ เจ้าแสงเมือง รู้สึกว่า นกสีทองชมพู่
 ลม... เพราะ เขาไปรู้... ในสิ่งที่เขาทำ และไปรู้ว่ามันเกิดเรื่องอย่างนี้ไป
 พอดีไปว่าคนคนเกิดเรื่องอย่างนี้ขึ้น เพราะเจ้าแสงเมืองรักใคร่คนชวย
 ที่รักเจ้า... นางชมพู่... งานกับสินชวยก็ยังไม่ได้อะไรมาอย่าง
 ดั่งนั้น นางชมพู่ จึงเป็นคนที่ทำให้เกิดสงคราม หากนางไปงาน
 กับสินชวย... แล้วนางไปอยู่กับคนเสีย... แต่ถึงอย่างไรใจที่พอใจ
 ที่รักใคร่ของนางที่รักใคร่คน... เจ้าชาย... นางแสงเมือง
 ให้เขา... เจ้าแสงเมืองจึงต้องมาเกิด... เพราะที่ชวยนางด้วยตาม
 สักใจ... แต่หลังจากอีก... ก็ใจคิดเช่นนี้... ถ้าผมเป็นเจ้าแสงเมือง
 ผมจะ... ก็ดี... เพื่อจอมเกิดดีที่รักของชน... ไม่จะไปทำที่ตย
 ของคนชวย... เพราะนางชมพู่เป็นใคร... นางแสงเมืองว่าเป็นคนปองคนชวย
 ไม่รักใคร่... ผมว่าคนที่น่าสงสารที่สุดคือ... นางชมพู่... เพราะสุดท้าย
 ผมเห็นสีอะไรอยู่กับตน... ไม่ไปไหนเสียเลย

วันนี้ฉันเรียนรู้
 อะไรบ้างนะ

แบบบันทึกการเรียนรู้

การศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง "มะเมียะ"

ชื่อผู้บันทึก... .. ชั้น ม.2/...1...เลขที่...7.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาบทวนเนื้อเรื่อง แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ ด้วยการเขียนอธิบาย ความรู้ ความเข้าใจ แสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด

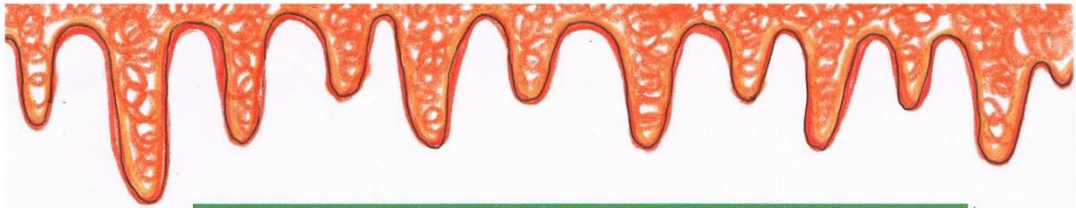
รู้สึกซาบซึ้งในความรักของเจ้าหน้อกับมะเมียะ แม้ทั้งสองจะไม่ได้ได้อยู่ร่วมกัน แต่ความรักอันแรงกล้า ของทั้งคู่ที่ทั้งสองตั้งใจจะ แ่ละส่วนละใจ ทำเพื่อพ่อแม่ กลับถูกโลกใบนี้ และอีกใจที่รู้สิ่งเลวร้าย ฆาตกรรมที่โหดร้ายที่สุด ในเรื่องมะเมียะ ไม่รู้จะบอกเล่าเรื่องราวแต่มาให้เนื้อ อย่างไม่ได้อีกกลางทะเล รถมะเมียะ กับหลักฐานเพราะทุกวันที่พลัดพราก ลากลับ ธรรมดาธรรมเรื่องมะเมียะให้ข้อคิดในการดำรงชีวิตว่า ความรัก ไม่ได้ดีสุดที่สิ่งใด เวลารักเพื่อส่วนรวมไม่ใส่ใจเพื่อตนเองอย่างผิดๆ อย่างเรื่องมะเมียะแล้ว เหลืออันที่มีความงมงายไม่ได้สิ่งที่เป็นเรื่องจริง เพราะคนใจร้ายจริงใจในใจตนเองว่า อย่างเรื่องนี้แล้วคิดว่าทุกสิ่งที่มีประกอบ เรื่องมะเมียะทั้งสี่คนร้าย เรื่องนี้ถึงสิ่งยาก อย่างแล้วเพื่อพัฒนา จึงช่วย แก้ไขข้อคิดได้บ้าง ลุๆไปเรื่องราวเรื่องมะเมียะ มากกว่าเรื่องอื่นๆ

วันนี้ฉันเรียนรู้
อะไรบ้างนะ

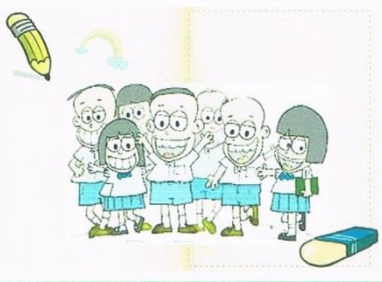
แบบบันทึกการเรียนรู้

การศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง "หงส์หิน"

ชื่อผู้บันทึก..... ชั้น ม.2/...เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาบทพจนานุกรมเนื้อเรื่อง แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ ด้วยการเขียนอธิบาย ความรู้ ความเข้าใจ แสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด

พระเจ้าพรหมทัตมีพระมเหสี 1 คน มีนางสีนหม เถน พระเจ้าพรหมทัตไม่ปลื้มใจเลย จึงทำพิธีทรงสวดเพื่อกวนลูก นางจึงหมดใจทิ้งไปเสียแล้ว... แล้วให้รักก็ได้ ทำนางมาลูกของมเหสี จะสิ้นบุญมาก และจะชราวันมรณะได้ ส่วนลูกของพระมเหสี จะเกิดมาเป็นลูกพรหมตา เล็ดมเหสีก็อดคนธรรมาออกมาแล้ว นางสีนหม ก็เกลียดเธอ สู้หนีมาแทนนางแต่ได้ไปนกลัง แต่ในขณะนั้นก็โดนพระเจ้าพรหมทัตไล่ออกจาก ทายวัง เสด็จพระคืนที่รู้จึงเอา นางสีนหมไปเคียดงนังดาญ 16 และเสด็จลาญ 16 พระคืนที่ จึงให้นางสีนหมออกตามหาแม่จนพบนาง แต่ก็ถูกผู้คนจับไป แต่ก็มีวันหนึ่ง พระเจ้าพรหมทัต ได้สั่งให้ลูกทั้ง 6 ไปล่ามึงค์และไปฆ่าแม่ แต่ลูกนางสีนหมก็ไปฆ่ามึงค์ไม่ได้สำเร็จ จึงไปล่ามึงค์นางสีนหมไปฆ่ามึงค์ แต่คิดลึนหมว่านางมอดไปก็... แต่มอดก็ขึ้นมาบ้องฆ่า ก็ฆ่ามอดถึงนางสีนหม สู้ท้ามเหสีพระเจ้าพรหมทัตก็ให้ลงทั้งหมด เล่มทั้ง 9 ฆ่าพระ ทานสีนหม และลูกนางสีนหมทั้งหมด แล้ว เอา มเหสีกับนางสีนหมมาอยู่ในเมืองเดิม

๑

แบบบันทึกการเรียนรู้

การศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง "มะเหมี่ยว"

ชื่อผู้บันทึก..

. ชั้น ม.2/.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาบทกวีเนื้อเรื่อง แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ ด้วยการเขียนอธิบาย ความรู้ ความเข้าใจ แสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด

ความรู้สึกของเหมี่ยว รู้สึกเศร้า เพราะ เจ้าหนูนั่ง ไม่ได้เล่นกับคนอื่น
 จิต มะเหมี่ยว เจ้าหนูนั่ง รู้สึกเศร้าเสียใจ และ เจ้าหนูนั่งก็ดูเศร้า เศร้า อันความทุกข์
 และ ความเศร้าได้กลืนใจ และ มะเหมี่ยว ก็ดูไม่พอใจ เศร้า อันความทุกข์ ได้
 ได้ใจ และ เจ้าหนูนั่งให้ เงินชားทำบุญชาติที่ให้กำสรวน

เจ้าหนูนั่ง : รักแต่หนูนั่ง และ รักพระพล จึงไม่สามรถทำทางกำสรวนได้

มะเหมี่ยว : รักแต่หนูนั่ง แต่ทำใจไม่ได้กับพระพล

: รักชาติ รักลูก แต่ไม่รักมะเหมี่ยว

นางจักษุ : รักเจ้าหนูนั่ง แต่รู้สึกเศร้า

: รักลูกไปให้ไป แต่รักกันจนสิ้น

วันนี้ฉันเรียนรู้
 อะไรบ้างนะ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวชนัญพร ณรงค์ทิพย์ เกิดเมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2529 ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากโรงเรียนห้องสอนศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2546 สำเร็จ การศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาวิชาภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2551 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชา การสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี การศึกษา 2555 ปัจจุบันเป็นครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนห้องสอนศึกษา ใน พระอุบลัมภ์ฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY